KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA BREZNO na roky 2014 – 2022

Brezno, jún 2018

Príhovor Ing. Jaroslava Demiana

Vážení spoluobčania, obyvatelia mesta Brezno,

proces komunitného plánovania sociálnych služieb, ktorý sa v posledných mesiacoch uskutočňoval v našom meste, je pokračovaním úspešného procesu plánovania z roku 2007 a úspešného napĺňania cieľov Komunitného plánu v rokoch 2008 – 2013.

Ďakujem všetkým, ktorí sa na vytvorení tohto plánu podieľali, hlavne členom a vedúcim pracovných skupín, partnerom z partnerstva sociálnej inklúzie okresu Brezno, ktorí boli odbornými garantmi jeho spracovania, ale aj všetkým obyvateľom mesta, ktorí tento dokument svojimi pripomienkami a podnetmi pomáhali vytvárať.

Výstupom spoločnej práce a spoločného úsilia je nový komunitný plán sociálnych služieb nášho mesta, ktorý nám bude slúžiť ako významný strategický nástroj na riešenie problematiky sociálnych služieb v nasledujúcich ôsmich rokoch.

Vytvorenie dokumentu je pokračovaním krokov, ktoré mesto v spolupráci s Vami už urobilo, ale zároveň začiatkom ďalších krokov, ktoré nás spolu ešte čakajú v blízkej budúcnosti.

Ing. Jaroslav Demian
Bývalý primátor mesta

PRÍHOVOR PRIMÁTORA MESTA BREZNO

Vážení obyvatelia mesta Brezno,

predkladáme Vám aktualizovanú verziu Komunitného plánu mesta Brezno na roky 2014 – 2022, v ktorej sa prejavili požiadavky novely zákona o sociálnych službách z januára 2018 ako aj vývoj situácie v oblasti poskytovania sociálnych služieb v našom meste. Verím, že predkladaný dokument nám pomôže efektívne plánovať a realizovať zámery v sociálnej oblasti. Komunitný plán je aktuálne spracovaný do roku 2022. Počas obdobia platnosti dokumentu budeme situáciu v oblasti poskytovania sociálnych služieb priebežne monitorovať a každoročne vyhodnocovať. S cieľom dosiahnuť čo najlepšie výsledky v rámci aktuálneho plánovacieho obdobia je naše mesto otvorené všetkým spoluprácam a nápadom, ktoré môžu byť pre oblasť sociálnych služieb prínosné a nápomocné pri dosahovaní vyššej kvality a širšej škály adresných, ale dostupných a kapacitne postačujúcich sociálnych služieb.

JUDr. Tomáš Abel, PhD.
Primátor mesta

OBSAH

PRÍHOVOR PRIMÁTORA MESTA BREZNO 4

OBSAH 5

ÚVOD 7

4.1. Komunitné plánovanie sociálnych služieb 7

4.1.1. Komunita a komunitné plánovanie 7

4.1.2. Tvorba KPSS v meste Brezno 8

4.1.3. Účastníci procesu komunitného plánovania 9

4.2. Sociálne služby 9

4.2.1. Legislatívny rámec sociálnych služieb 10

4.2.2. Charakteristika a klasifikácia sociálnych služieb 11

4.2.3. Nadradené stratégie dotýkajúce sa sociálnych služieb v období 2014 - 2022 14

ANALÝZA SOCIÁLNEJ SITUÁCIE 19

5.1. Analýza plnenia KPSS 2008 – 2013 19

5.2. Socio-demografická analýza 22

5.2.1. Analýza demografických ukazovateľov 22

5.2.2. Prognóza vývoja obyvateľstva 28

5.2.3. Analýza sociologických ukazovateľov 29

5.2.4. Analýza sociologických ukazovateľov 34

5.3. Analýza aktuálneho stavu sociálnych služieb 38

5.4. Analýza cieľových skupín a ich potrieb 40

5.4.1. Občania bez prístrešia 40

5.4.2. Seniori 42

5.4.3. Občania so zdravotným postihnutím 44

5.4.4. Rodina, deti a mládež v ohrození 47

5.4.5. Marginalizované rómske komunity 49

5.5. Zhrnutie analytickej časti 52

STRATÉGIA ROZVOJA – CIELE A OPATRENIA NA ROKY 2014 – 2022 53

6.1. Spoločné ciele a opatrenia 53

6.2. Občania bez prístrešia 58

6.3. Seniori 60

6.4. Občania so zdravotným postihnutím 63

6.5. Rodina, deti a mládež v ohrození 65

6.6. Marginalizované rómske komunity 67

IMPLEMENTÁCIA KPSS MESTA BREZNO 2014 – 2022 72

7.1. Časový harmonogram 72

7.2. Prehľad zámerov z hľadiska formy, kapacity, organizácie 77

7.3. Prehľad zámerov z hľadiska ich štádia a nákladovosti 82

7.4. Finančný plán realizácie KPSS 85

7.5. Implementácia a monitoring KPSS 86

ZÁVER 89

SKRATKY 91

PRÍLOHY 93

ÚVOD

4.1. Komunitné plánovanie sociálnych služieb

Reforma verejnej správy v sociálnej oblasti v Slovenskej republike sa začala v roku 2002, kedy postupne začali prechádzať kompetencie na obce/mestá a samosprávne kraje. Táto reforma pokračuje aj dnes, pričom jej cieľom je rozširovať spektrum sociálnych služieb, zlepšovať ich dostupnosť a zvyšovať kvalitu služieb tak, aby čo najviac uspokojovali individuálne potreby občanov, napĺňali myšlienky komunitnej a sociálnej rehabilitácie. Jedným z dôležitých nástrojov smerujúcich k napĺňaniu týchto cieľov je aj komunitné plánovanie sociálnych služieb.

Proces komunitného plánovania sociálnych služieb je zameraný na napĺňanie miestnych potrieb, pomáha realizovať zistené potreby a reaguje na lokálnu odlišnosť, združuje súčasné zdroje a zefektívňuje ich využitie. Plánuje sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám a potrebám jednotlivých občanov. Predstavuje otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov ako aj hľadania optimálnych riešení v oblasti sociálnych služieb.

4.1.1. Komunita a komunitné plánovanie

Komunita je tvorená ľuďmi, ktorí žijú na jednom mieste, majú medzi sebou rôzne sociálne väzby a sú viazaní nielen k sebe navzájom, ale aj k miestu, kde žijú. *Komunita je miesto, kde človek môže získať emocionálnu podporu, ocenenie a praktickú pomoc v každodennom živote* (Hartl, 1997[1])

Podstatou komunitného plánovania je partnerstvo medzi verejnou správou, štátnymi, súkromnými a neziskovými poskytovateľmi služieb a ich užívateľmi, ktorí dokážu zmapovať miestne sociálne potreby a porovnať ich s miestnymi zdrojmi.

Nástrojom komunitného plánovania je tzv. komunitný plán ako dokument, ktorý *je výsledkom rokovaní medzi všetkými účastníkmi procesu, reaguje na miestne sociálne problémy, navrhuje kroky k riešeniu* (Matoušek, 2007[2]). Vytvára krátkodobé aj dlhodobé ciele a priority rozvoja sociálnych služieb v danej obci (meste, regióne).

Komunitné plánovanie je metóda, ktorá umožňuje spracovávať rozvojové materiály pre rôzne oblasti verejného života na úrovni obce, kraja, a ktorá výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie. Jej charakteristickým znakom je dôraz kladený na:

- zapojovanie všetkých, ktorých sa spracovávaná oblasť dotýka,
- na dialóg a vyjednávanie,
- na dosiahnutie výsledku, ktorý je prijatý a podporovaný väčšinou účastníkov.

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je „metóda, ktorou je možné na úrovni obcí alebo krajov plánovať sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám i potrebám jednotlivých občanov. Pritom ide o otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov a hľadanie najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb (Vasková a Žežula, 2002[3]).

[1]Hartl, P. 1997. Komunita občanská a komunita terapeutická,
[2]Matoušek O. 2007. Sociální služby,
[3]Vasková V., Žežula O. 2002. Komunitní plánování – věc veřejná: jak zjistit co lidé opravdu chtějí? Jak zlepšit život v obci?

4.1.2. Tvorba KPSS v meste Brezno

Forma a postup vypracovania KPSS, jeho obsahová štruktúra a výstupy sú v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (§82 a §83) a s národnými stratégiami v oblasti sociálnych služieb pri súčasnom zohľadňovaní miestnych špecifík a potrieb miestnych komunít obyvateľstva. Určuje potreby rozvoja sociálnych služieb ako aj personálne, finančné, prevádzkové a organizačné podmienky na ich zabezpečenie. Tvorba nového komunitného plánu bola realizovaná v období od novembra 2013 do marca 2014. Pri jeho tvorbe sme sa snažili o maximálnu mieru využívania participatívnych metód a zapojenia čo najširšej verejnosti do procesu komunitného plánovania.

Pri spracovaní komunitného plánu na nové obdobie sme vychádzali z predchádzajúceho dokumentu (KPSS 2008 – 2013), ktorý sa ukázal ako veľmi užitočným nástrojom pri zabezpečovaní a budovaní systému sociálnych služieb v meste v posledných rokoch. Jeho vyhodnotenie bolo jedným z východísk pre prípravu nového plánu.

Proces komunitného plánovania sa oficiálne začal spoločným verejným stretnutím všetkých záujemcov a potenciálnych partnerov 20. novembra 2013. Na tomto stretnutí sa dohodlo základné rozčlenenie cieľových skupín a vytvorilo sa 5 pracovných skupín. V ďalšom období ťažisko práce spočívalo práve na činnosti týchto pracovných skupín, ktoré organizačne viedli pracovníčky odboru sociálnych vecí MsÚ a odborne experti Partnerstva sociálnej inklúzie okresu Brezno. Celkovo sa uskutočnilo 35 stretnutí pracovných skupín a projektového tímu a 2 verejné stretnutia.

Metodicky sa hlavná pozornosť sústredila na kvalitnú analýzu predchádzajúceho obdobia, súčasného stavu a potenciálu rozvoja. Podkladom k zodpovedným analýzam bolo priebežne realizované mapovanie údajov a štatistík. Pri analýzach sa používali pokiaľ možno menej náročné metódy (SWOT analýza, Matrica problémov a pod.), aby sa čo najefektívnejšie zadefinovali potrebné výstupy, najmä v problémovej analýze.

Základným východiskom bolo zadefinovanie konkrétnych cieľových skupín, ktoré občania vnímajú ako významné a ku ktorým je potrebné pristupovať individuálne. Boli dohodnuté nasledovné cieľové skupiny a následne aj pracovné skupiny:

- **občania bez prístrešia,**
- **seniori,**
- **zdravotne postihnutí občania,**
- **rodina, deti a mládež,**
- **marginalizované rómske komunity.**

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Brezno obsahuje:

- popis a analýzu existujúcich zdrojov (zoznam verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb a súvisiacich služieb v oblastiach zdravotníctvo, školstvo, možnosti práce dobrovoľníkov...),
- štatistické – sociologické a demografické údaje (napr. vekové zloženie obyvateľov, prognózy demografického vývoja),
- popis a analýzu existujúcich prianí a potrieb obyvateľov v oblasti sociálnych služieb,
- predstavu budúcnosti sociálnych služieb – stanovenie priorít a cieľov v oblasti sociálnych služieb,
- spôsob, akým budú jednotliví účastníci na miestnej úrovni zapojení do procesu tvorby a naplňovania komunitného plánu,
- spôsob, akým bude komunitný plán sledovaný, vyhodnocované jeho plnenie, prípadne menený.

4.1.3. Účastníci procesu komunitného plánovania

Do pracovných skupín procesu komunitného plánovania sociálnych služieb mesta Brezno bolo v danom období v rôznej miere zapojených 55 osôb – zástupcov cieľových skupín a 8-členný hlavný projektový tím **(Zoznam účastníkov – Príloha č. 1)**.

Podmienkou každého úspešného procesu plánovania je vzájomná spolupráca všetkých zúčastnených a dotknutých prvkov a subjektov. Členovia pracovných skupín riešili vždy konkrétnu oblasť – cieľovú skupinu a úlohou projektového tímu bolo prepájať a porovnávať výstupy z jednotlivých pracovných skupín ako celok tak, ako sú identifikované potreby užívateľov. Užívateľom služieb je obyvateľ komunity mesta Brezno. Dostatočná komunikácia a spolupráca medzi subjektmi v pracovných skupinách i v celej organizačnej štruktúre plánovania, či už pri tvorbe alebo realizácii vytvára hlavný predpoklad pre rozvoj sociálnych služieb a úspešného naplnenia vytýčených cieľov rozvoja.

Tabuľka 1.1: Účastníci procesu komunitného plánovania

Účastník KP	Funkcie
Zadávateľ	zodpovedný za zaistenie sociálnych služieb, ktoré zodpovedajú miestnym potrebám: - Mesto Brezno mesto v zmysle § 80 zákona o sociálnych službách: vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode
Poskytovateľ	verejní, či neverejní poskytovatelia sociálnych služieb – fyzické osoby, neziskové organizácie, organizácie zriadené obcou, organizácie verejnej správy a pod., zároveň obvykle vystupujú aj ako dotknuté subjekty, ktoré sú zapojené do realizácie KPSS.
Užívateľ / prijímateľ	občania – obyvatelia mesta v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorým sú služby určené
Verejnosť	občania – obyvatelia komunity, ktorí mali záujem zapojiť sa aktívne alebo pasívne do procesu komunitného plánovania; mohli byť zapojení: - priamo (účasť na stretnutiach, zasielanie pripomienok a návrhov, - prostredníctvom zástupcov miestnych záujmových, profesijných združení a organizácií.
Spracovateľ	Experti PSI okresu Brezno a pracovníci Odboru sociálnych vecí MsÚ Brezno, ktorí plnili úlohu odborného a organizačného garanta, zároveň zabezpečovali logistiku, administráciu procesu, facilitovanie pracovných stretnutí a spracovanie finálneho dokumentu.

4.2. Sociálne služby

Sociálne služby predstavujú špecializované činnosti, resp. súbory činností zameraných na prevenciu sociálneho vylúčenia zabezpečujúce pomoc fyzickej osobe a rodine. Ich hlavným cieľom je zabezpečiť a ochrániť sociálne blaho, čiže určitú úroveň kvality života všetkých občanov, ktorá je vyjadrená v oficiálnej sociálnej politike štátu. Sociálne služby riešia podporu občana v sociálnej núdzi v smere zabezpečenia jeho integrácie do spoločnosti vrátane vytvorenia predpokladov pre jeho

zamestnanosť a zamestnateľnosť. Význam sociálnej služby nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktorí ju potrebujú, ale hlavne preto, že bez jej pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu.

Zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 448/2008 Z. z.) vymedzuje sociálnu službu ako odbornú činnosť, obslužnú činnosť alebo ďalšiu činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity;
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti;
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby a rodiny;
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny, prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

Sociálna služba sa vykonáva najmä prostredníctvom sociálnej práce, postupmi zodpovedajúcimi poznatkom spoločenských vied a poznatkom o stave a vývoji poskytovania sociálnych služieb.

Z hľadiska svojej štruktúry, zloženia a vonkajšieho prejavu sociálnych služieb ide o sústavu orgánov a sociálnych inštitúcií (spolu s ich materiálno-technickou, prevádzkovou, riadiacou, legislatívnou a personálnou infraštruktúrou), ktoré poskytujú sociálnu pomoc vo forme úkonov nahrádzajúcich v rôznej miere stratu sociálnej samostatnosti občanov. Ich základné zameranie smeruje do týchto oblastí:

- zamerané na prevenciu
- sociálne poradenstvo
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb
- pre občanov so zdravotným postihnutím a nepriaznivým zdravotným stavom
- súvisiace s pobytom a ubytovaním
- na podporu rodiny s deťmi

Pojem „sociálne služby na komunitnej úrovni“ je chápaný širšie než v legislatíve, pretože v sebe zahŕňa aj tzv. súvisiace komunitné služby. V praxi a v živote komunity nie je možné striktne sociálne a komunitné služby od seba oddeliť. Ide napr. o sociálne bývanie, ako aj niektoré aktivity a opatrenia zamerané na výkon sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

4.2.1. Legislatívny rámec sociálnych služieb

Základný právny rámec tvorí zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní /živnostenský zákon/ v znení neskorších predpisov, ktorým sa nanovo upravili podmienky poskytovania sociálnych služieb, ich financovanie a dohľad nad ich poskytovaním. Tento zákon zároveň ukladá obciam vypracovať a schváliť komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode.

Právny rámec v oblasti sociálnych služieb dopĺňajú ďalšie právne predpisy:

- zákon č. 369/90 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,

- zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 238/1998 Z. z. o príspevku na pohreb v znení neskorších predpisov
- zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov
- zákon č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- zákon č. 383/2013 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa a o príspevku na viac súčasne narodených detí a o zmene a doplnení niektorých predpisov
- zákon č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
- zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzácie ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 561/2008 Z. z. o príspevku na starostlivosť o dieťa a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

4.2.2. Charakteristika a klasifikácia sociálnych služieb

Sociálna služba je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny,
- zabezpečenie starostlivosti o dieťa z dôvodu situácie v rodine, ktorá vyžaduje pomoc pri starostlivosti o dieťa.

Za nepriaznivú sociálnu situáciu sa považuje ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy

- z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok alebo návykových škodlivých činností,

- pre ohrozenie jej vývoja z dôvodu jej zdravotného postihnutia, ak ide o dieťa do siedmich rokov veku,
- pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- z dôvodu, že dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok podľa osobitného predpisu,
- pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo, ak sa stala obeťou správania iných fyzických osôb, alebo
- pre zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- z dôvodu straty bývania alebo ohrozenia stratou bývania.

Zabezpečenie **nevyhnutných podmienok** na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby na účely zákona o sociálnych službách je zabezpečenie:

- ubytovania,
- stravy,
- nevyhnutného ošatenia,
- obuvi,
- nevyhnutnej základnej osobnej hygieny.

Krízová sociálna situácia podľa zákona o sociálnych službách je ohrozenie života alebo zdravia fyzickej osoby a rodiny, ktoré vyžaduje bezodkladné riešenie sociálnou službou.

Sociálna služba sa vykonáva najmä prostredníctvom sociálnej práce. Činnosti, ktorými sú poskytované sociálne služby, sú rozdelené do 3 skupín. Ide o odborné, obslužné a ďalšie činnosti. Medzi **odborné činnosti** patrí:

- základné sociálne poradenstvo
- špecializované sociálne poradenstvo
- pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby
- pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov
- sociálna rehabilitácia
- ošetrovateľská starostlivosť v zariadení
- rozvoj pracovných zručností
- tlmočenie
- sprostredkovanie tlmočenia a osobnej asistencie
- pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností
- výchova
- preventívna aktivita
- pomoc pri pracovnom uplatnení
- pomoc pri príprave na školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia
- stimulácia komplexného vývinu dieťaťa so zdravotným postihnutím
- pomoc pri prevádzke domácnosti, pomoc pri hospodárení s peniazmi, podpora pri organizovaní času, podpora pri zapojení sa do spoločenského a pracovného života, podpora rozvoja osobných záujmov, predchádzanie a riešenie krízových situácií a podpora spoločensky primeraného správania v rámci podpory samostatného bývania

- bežné úkony starostlivosti o dieťa.

Ďalej sú vymedzené **obslužné činnosti**, ktorými sú ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba šatstva a bielizne a poskytovanie vecných plnení spojených s poskytovaním ambulantnej sociálnej služby v spoločných priestoroch. **Ďalšími činnosťami**, prostredníctvom ktorých sa sociálna služba poskytuje, sú napríklad utváranie podmienok na prípravu stravy, výdaj stravy, vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, úschovu cenných vecí, vzdelávanie, záujmovú činnosť, poskytovanie osobného vybavenia, nevyhnutného ošatenia a obuvi, donáška stravy, požičiavanie pomôcok, zabezpečovanie záujmovej činnosti.

Poskytovateľ sociálnej služby je povinný vykonávať, zabezpečovať alebo utvárať podmienky pre konkrétne činnosti, v závislosti od druhu a formy sociálnej služby. Obec v rozsahu svojej pôsobnosti poskytne alebo zabezpečí požadovanú SS.

Sociálne služby sa rozdeľujú do niekoľkých skupín, v závislosti od povahy nepriaznivej sociálnej situácie alebo cieľovej skupiny, ktorej sú určené.

Sociálne služby podľa druhú sú:

a) **sociálne služby krízovej intervencie,** ktorými sú:
   1. terénna sociálna služba krízovej intervencie,
   2. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach, ktorými sú:
      - *nízkoprahové denné centrum,*
      - *integračné centrum,*
      - *komunitné centrum*,
      - *nocľaháreň,*
      - *útulok,*
      - *domov na polceste,*
      - *zariadenie núdzového bývania*
   3. nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu

b) **sociálne služby na podporu rodiny s deťmi**, ktorými sú:
   - *pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,*
   - *pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti,*
   - *služba na podporu zosúlaďovania rodinného života a pracovného života,*
   - *služba na podporu zosúlaďovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa,*
   - *služba včasnej intervencie.*

c) **sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku**, ktorými sú:
   1. poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, ktorými sú:
      - *zariadenie podporovaného bývania,*
      - *zariadenie pre seniorov,*
      - *zariadenie opatrovateľskej služby,*
      - *rehabilitačné stredisko,*
      - *domov sociálnych služieb,*

- *špecializované zariadenie,*
- *denný stacionár*

2. domáca opatrovateľská služba,
3. prepravná služba,
4. sprievodcovská služba a predčitateľská služba,
5. tlmočnícka služba,
6. sprostredkovanie tlmočníckej služby,
7. sprostredkovanie osobnej asistencie,
8. požičiavanie pomôcok

d) **sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií**, ktorými sú:

- *monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,*
- *krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií,*

e) **podporné služby,** ktorými sú:

- *odľahčovacia služba,*
- *pomoc pri zabezpečovaní opatrovníckych práv a povinností,*
- *poskytovanie sociálnej služby v dennom centre,*
- *podpora samostatného bývania,*
- *poskytovanie sociálnej služby v jedálni,*
- *poskytovanie sociálnej služby v práčovni,*
- *poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny*

Uvedené sociálne služby možno účelne a vhodne spájať. Podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava, sa sociálna služba poskytuje **formou**:

- ambulantnou,
- terénnou,
- pobytovou
- alebo inou formou.

4.2.3. Nadradené stratégie dotýkajúce sa sociálnych služieb v období 2014 - 2022

Stratégie na národnej úrovni a úrovni rezortov

- Národný program aktívneho starnutia na roky 2014 - 2020
- Národná stratégia regionálneho rozvoja 2014 - 2020
- Stratégia SR pre mládež na roky 2014 - 2020
- Národný akčný plán pre deti na roky 2013 - 2017

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

- Národná stratégia pre globálne vzdelávanie na obdobie rokov 2012 – 2016
- Koncepcia rozvoja výchovy a vzdelávania v Slovenskej republike na najbližších 15 - 20 rokov (projekt „Milénium“)
- Koncepcia výchovy a vzdelávania detí so zdravotným postihnutím
- Koncepcia výchovy a vzdelávania národnostných menšín

- Koncepcia integrovaného vzdelávania rómskych detí a mládeže
- Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania
- Koncepcia špeciálnopedagogického poradenstva
- Koncepcia výchovy a vzdelávania národnostných menšín
- Koncepcia pedagogicko-psychologického poradenského systému a jeho implementácie do praxe
- Koncepcia rozvoja pohybových aktivít detí a mládeže
- Koncepcia štátnej politiky v oblasti športu
- Koncepcia rozvoja informačných a poradenský činností pre mládež
- Program na zdokonalenie systému raného poradenstva pre rodičov detí so zdravotným postihnutím, detí s viacnásobnými postihnutiami (hlucho-slepé, kombinované postihnutia s mentálnym, telesným a iným postihnutím) a pervazívnymi vývinovými poruchami, vrátane súčinnosti praktických lekárov pre deti a dorast so zariadeniami špeciálnopedagogického poradenstva a postupného rozširovania siete zariadení špeciálnopedagogického poradenstva pre rodičov týchto detí.

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky:

- Národný program starostlivosti o deti a dorast v Slovenskej republike na roky 2008 - 2015
- Národný program prevencie obezity
- Program podpory zdravia znevýhodnených komunít na Slovensku na roky 2009 - 2015 (aktuálne sa neuplatňuje)
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov SR IV (NEHAP IV)
- Národná protidrogová stratégia v oblasti detí a mládeže v Slovenskej republike do roku 2020
- Národný program prevencie HIV/AIDS v Slovenskej republike na roky 2013 - 2016
- Národný akčný plán pre problémy s alkoholom na roky 2013 - 2020
- Tretí akčný program EÚ pre oblasť zdravia na roky 2014 - 2020

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky:

- *Národná stratégia zamestnanosti 2014 - 2020*
- Národná stratégia na ochranu detí pred násilím
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020
- Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike
- Národná stratégia na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách a v rodinách (prijatá v 2004 bez udania časovej platnosti)
- Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2012 - 2015
- Koncepcia zabezpečovania výkonu súdnych rozhodnutí v detských domovoch na roky 2012 – 2015 s výhľadom do roku 2020 - Plán transformácie a deinštitucionalizácie ústavnej starostlivosti v detských domovoch („Koncepcia DI náhradnej starostlivosti“)
- Koncepcia rozvoja špecializovaných poradensko-psychologických služieb klientom drogovo a inak závislým a klientom ohrozených drogovou a inou závislosťou
- Koncepcia životného minima
- Koncepcia integrácie cudzincov v Slovenskej republike
- Akčný plán migračnej politiky v podmienkach Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky na roky 2012-2013

- Akčný plán rezortu práce, sociálnych vecí a rodiny na realizáciu zámerov Národnej protidrogovej stratégie na obdobie 2014 – 2016,
- Program rezortu PSVR v oblasti prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti na roky 2012 – 2015
- Program prípravy na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti
- Štandardy komunitných centier zameraných na prácu s marginalizovanými komunitami pre potreby výziev Regionálneho operačného programu na výstavbu a rekonštrukciu komunitných centier spolufinancovaných z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (uznesenie vlády SR č. 804/2011)

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky:

- Stratégia rozvoja osvetovej činnosti
- Odvetvová koncepcia odborného vzdelávania a prípravy žiakov na výkon povolania a odborných činností v rezorte kultúry

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky:

- Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
- Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 - 2015
- Stratégia prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v Slovenskej republike na roky 2012 - 2015
- Program podpory a ochrany obetí obchodovania s ľuďmi
- Migračná politika Slovenskej republiky s výhľadom do roku 2020

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

- Koncepcia väzenstva Slovenskej republiky na roky 2011 až 2020

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

- Program rozvoja bývania
- Dlhodobá koncepcia bývania pre marginalizované skupiny obyvateľstva a model jej financovania
- Koncepcia štátnej bytovej politiky do roku 2015

Stratégie na regionálnej úrovni

<u>Banskobystrický samosprávny kraj</u>

- Program hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja 2014 - 2020
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v Banskobystrickom samosprávnom kraji na roky 2011 - 2017
- Koncepcia rozvoja vzdelávania, športu a mládeže v Banskobystrickom samosprávnom kraji na roky 2010 - 2015
- Koncepcia rozvoja kultúry a kultúrneho dedičstva Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2010 - 2015

Operačný program Ľudské zdroje 2014 - 2020 verzia 1,0

Opatrenia budú realizované prostredníctvom projektov zahrnutých v týchto prioritných osiach operačného programu:

1. Vzdelávanie
2. Zamestnanosť
3. Sociálne začlenenie
4. Integrácia marginalizovaných rómskych komunít
5. Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít

Na uvedených päť prioritných osí okrem Technickej asistencie nadväzujú nasledovné tematické ciele, investičné priority a špecifické ciele operačného programu:

1. Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, ako aj zručností a celoživotného vzdelávania.
   1.1. Zvyšovanie významu trhu práce v oblasti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, uľahčovanie prechodu od vzdelávania k zamestnanosti a zlepšovanie systémov odborného vzdelávania a prípravy a ich kvality, a to aj prostredníctvom mechanizmov na predvídanie zručností, úpravy učebných plánov a vytvárania a rozvoja systémov vzdelávania na pracovisku vrátane systémov duálneho vzdelávania a odborného vzdelávania.
      1.1.1. Zvýšiť kvalitu vzdelávania na ZŠ a SŠ reflektujúc potreby trhu práce s dôrazom na podporu odborného vzdelávania a prípravy
   1.2. Zlepšenie kvality, efektívnosti a prístupu k terciárnemu a ekvivalentnému vzdelávaniu s cieľom zvýšiť počet študujúcich a úroveň vzdelania, najmä v prípade znevýhodnených skupín.
      1.2.1. Zvýšiť kvalitu VŠ vzdelávania a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výskumu a vývoja s cieľom dosiahnuť prepojenie VŠ vzdelávania s potrebami trhu práce
   1.3. Zlepšenie rovnakého prístupu k celoživotnému vzdelávaniu pre všetky vekové skupiny v rámci formálneho, neformálneho a bežného vzdelávania, zvyšovanie vedomostí, zručností a spôsobilostí pracovnej sily a podpora flexibilných spôsobov vzdelávania prostredníctvom usmerňovania pri výbere povolania a potvrdzovania nadobudnutých kompetencií.
      1.3.1. Zvýšiť kvalitu a efektívnosť celoživotného vzdelávania s dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií, prehlbovanie a zvyšovanie kvalifikácie
      1.3.2. Zlepšiť profesijné kompetencie pedagogických a odborných zamestnancov na všetkých stupňoch škôl vrátane prípravy na povolanie pedagóga
2. Podpora udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily.
   2.1. Prístup uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych osôb k zamestnaniu vrátane dlhodobo nezamestnaných a osôb, ktoré sú vzdialené od trhu práce, ako aj miestne iniciatívy v oblasti zamestnávania a podpora mobility pracovnej sily.
      2.1.1. Zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a riešiť nezamestnanosť s osobitným dôrazom na dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby
      2.1.2. Zvýšiť zamestnanosť podporou tvorby pracovných miest, mobility pre získanie zamestnania, adaptability zamestnancov a podnikov, podporou udržateľnej samostatnej zárobkovej činnosti, začínajúcich podnikov a poľnohospodárskych a nepoľnohospodárskych aktivít vo vidieckych oblastiach
   2.2. Trvalo udržateľná integrácia mladých ľudí, najmä tých, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, na trh práce, vrátane mladých ľudí

ohrozených sociálnym vylúčením a mladých ľudí z marginalizovaných komunít, vrátane vykonávania systému záruk pre mladých ľudí.

2.2.1. Zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a účasť mladých ľudí, najmä NEET, na trhu práce

2.3. Rovnosť medzi mužmi a ženami vo všetkých oblastiach vrátane v oblasti prístupu k zamestnaniu, kariérnemu postupu, zosúladenia pracovného a súkromného života a presadzovania rovnakej odmeny za rovnakú prácu.

2.3.1. Zlepšením podmienok pre zosúladenie pracovného a rodinného života zvýšiť zamestnanosť osôb s rodičovskými povinnosťami, najmä žien

2.3.2. Znížiť horizontálnu a vertikálnu rodovú segregáciu na pracovnom trhu a v príprave na povolanie

2.4. Modernizácia inštitúcií trhu práce, ako sú verejné a súkromné služby zamestnanosti, zlepšenie prispôsobenia sa potrebám trhu práce, vrátane opatrení zameraných na zlepšenie nadnárodnej pracovnej mobility, ako aj programov mobility a lepšej spolupráce medzi inštitúciami a príslušnými zainteresovanými stranami

2.4.1. Zvýšiť kvalitu a kapacity verejných služieb zamestnanosti na zodpovedajúcu úroveň v nadväznosti na meniace sa potreby a požiadavky trhu práce, nadnárodnú pracovnú mobilitu, a zvýšiť účasť partnerov a súkromných služieb zamestnanosti na riešení problémov v oblasti zamestnanosti

3. Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii.

3.1. Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti.

3.1.1. Zvýšenie účasti najviac znevýhodnených a ohrozených osôb v spoločnosti

3.1.2. Prevencia a eliminácia všetkých foriem diskriminácie

3.2. Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu.

3.2.1. Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť

3.2.2. Zlepšenie dostupnosti ku kvalitnej zdravotnej starostlivosti prostredníctvom štandardizácie klinických postupov a postupov pre výkon prevencie

4. Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii.

4.1. Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunít, ako sú Rómovia a sociálneho začlenenia prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné.

4.1.1. Zvýšiť vzdelanostnú úroveň príslušníkov MRK na všetkých stupňoch vzdelávania s dôrazom na predprimárne vzdelávanie

4.1.2. Znížiť mieru nezamestnanosti rómskych mužov a žien

4.1.3. Podporiť prístup k zdravotnej starostlivosti a verejnému zdraviu vrátane preventívnej zdravotnej starostlivosti, zdravotníckej osvety a k zlepšeniu štandardov hygieny bývania

5. Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii.

5.1. Poskytovanie podpory fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných komunít v mestských a vidieckych oblastiach

5.1.1. Rast počtu rómskych domácností s prístupom k zlepšeným podmienkam bývania

5.1.2. Zlepšiť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu vrátane vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve

5.1.3. Zlepšiť prístup ľudí z MRK k sociálnej infraštruktúre

5.2. Poskytovanie podpory sociálnym podnikom.

5.2.1. Zvýšiť mieru zamestnanosti MRK v subjektoch sociálnej ekonomiky v územiach s prítomnosťou MRK

ANALÝZA SOCIÁLNEJ SITUÁCIE

5.1.Analýza plnenia KPSS 2008 – 2013

Analýza plnenia cieľov a realizácie opatrení a aktivít Komunitného plánu rozvoja sociálnych služieb mesta Brezno (2008 – 2013) bola realizovaná ako súčasť prvých stretnutí pracovných skupín. Výstupy z pracovných skupín sa zhodujú so Správou o plnení KPSS 2008 – 2013, ktorú spracoval Odbor sociálnych vecí MsÚ Brezno. Správa podáva prehľadný popis plnenia KPSS podľa jednotlivých cieľov priorít a opatrení k 31.12.2013.

Príloha 2 – Vyhodnotenie plnenia KPSS 2008 – 2013.

V priamej väzbe na plnenie cieľov KPSS 2008 – 2013 je aj sledovanie rozpočtu mesta Brezno v oblasti výdavkov na sociálne služby. Výška a podiel zrealizovaných výdavkov na sociálne služby dokumentujú, akú vážnosť prikladá mesto plneniu cieľov a záväzkov v oblasti sociálnych služieb.

Výdavky rozpočtu mesta Brezno na sociálne služby, vývoj za roky 2007 – 2013 a schválený rozpočet na roky 2014 – 2016.

Tabuľka 2.1: Rozpočet mesta Brezno – výdavky (okrem výdavkov na finančné operácie)

Rozpočet mesta Brezno	*výdavky mesta v EUR*	*výdavky na sociálne služby*	
		v EUR	*podiel na celkových výdavkoch v %*
2007 - skutočné čerpanie			
Kapitálové a bežné výdavky spolu	10 391 589	315 675	3,04%
Bežné výdavky	8 421 231	300 771	3,57%
Kapitálové výdavky	1 970 358	14 904	0,76%
2008 - skutočné čerpanie			
Kapitálové a bežné výdavky spolu	14 614 253	415 422	2,84%
Bežné výdavky	9 057 226	402 410	4,44%
Kapitálové výdavky	5 557 027	13 012	0,23%
2009 - skutočné čerpanie			
Kapitálové a bežné výdavky spolu	14 855 292	484 677	3,26%
Bežné výdavky	9 548 917	478 362	5,01%
Kapitálové výdavky	5 306 375	6 315	0,12%
2010 - skutočné čerpanie			
Kapitálové a bežné výdavky spolu	12 150 013	601 382	4,95%
Bežné výdavky	10 236 120	529 418	5,17%
Kapitálové výdavky	1 913 893	71 964	3,76%
2011 - skutočné čerpanie			
Kapitálové a bežné výdavky spolu	11 744 196	566 420	4,82%
Bežné výdavky	9 499 690	566 420	5,96%
Kapitálové výdavky	2 244 506	0	0,00%

2012 - skutočné čerpanie			
Kapitálové a bežné výdavky spolu	12 709 115	676 986	5,33%
Bežné výdavky	9 574 932	676 986	7,07%
Kapitálové výdavky	3 134 183	0	0,00%
2013 - skutočné čerpanie			
Kapitálové a bežné výdavky spolu	11 051 971	696 263	6,30%
Bežné výdavky	9 580 899	696 263	7,27%
Kapitálové výdavky	599 473	0	0,00%
2014 - schválený rozpočet			
Kapitálové a bežné výdavky spolu	9 523 859	676 113	7,10%
Bežné výdavky	9 302 864	676 113	7,27%
Kapitálové výdavky	220 995	0	0,00%
2015 - schválený rozpočet			
Kapitálové a bežné výdavky spolu	9 037 445	676 113	7,48%
Bežné výdavky	8 940 215	676 113	7,56%
Kapitálové výdavky	97 230	0	0,00%
2016 - schválený rozpočet			
Kapitálové a bežné výdavky spolu	8 599 792	676 113	7,86%
Bežné výdavky	8 589 592	676 113	7,87%
Kapitálové výdavky	10 200	0	0,00%

Zdroj: MsÚ Brezno

Názorne prezentujú vývoj výdavkov do roku 2013 a schválený plán výdavkov na oblasť sociálnych služieb do roku 2016 nasledovné dva grafy.

Graf 2.1: Vývoj výdavkov na sociálne služby v EUR

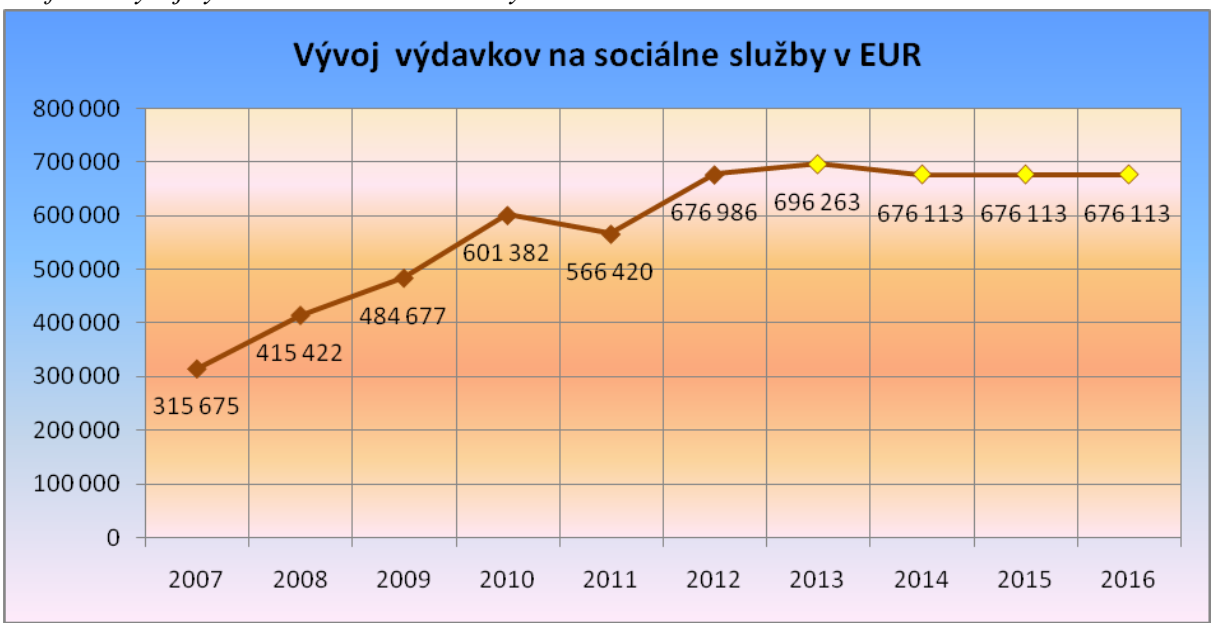

Zdroj: MsÚ Brezno

Graf 2.2: Vývoj podielu výdavkov na sociálne služby k celkovým výdavkom

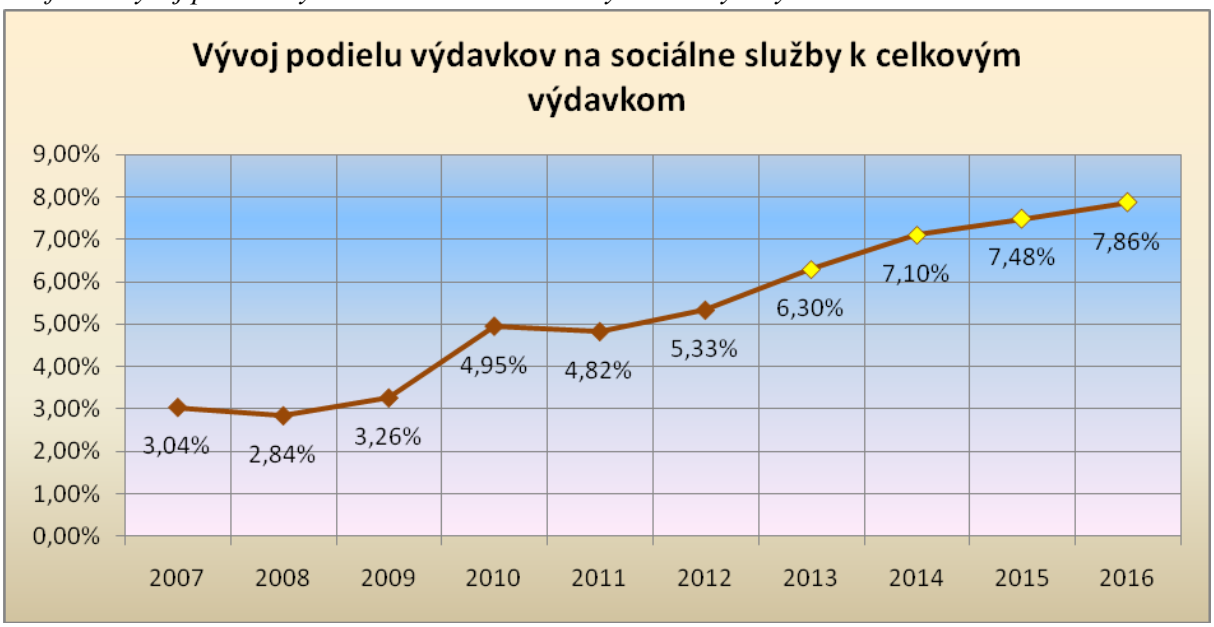

Zdroj: MsÚ Brezno

Z uvedených grafov je zrejmé, že mesto pristupuje k zabezpečovaniu sociálnych služieb a plneniu cieľov KPSS 2008-2013 veľmi zodpovedne. Od roku 2008 je viditeľný rast nominálnej hodnoty výdavkov v oblasti sociálnych služieb, okrem poklesu v roku 2011. V období od 2008 do 2013 je nárast výdavkov o viac ako 280 tis. €, čo je nárast o 67,6 %. Ešte zjavnejší je rast pri sledovaní vývoja podielu výdavkov na sociálne služby v pomere k celkovým výdavkom rozpočtu mesta. Od stavu v roku 2008 (2,84 %) k roku 2013 (6,30 %) je absolútny vzostup 3,46 %, čo v relatívnej hodnote znamená rast o 121,8 %. V roku 2013 bol priemerný výdavok v oblasti sociálnych služieb 32,33 € na 1 obyvateľa. Vzhľadom na paritu kúpnej sily obyvateľov (Eurostat 2013) by však musel byť výdavok na sociálne služby na úrovni okolo 125 € na 1 obyvateľa, aby sa mesto Brezno vyrovnalo mestám vo vyspelých krajinách EÚ. To by dnes znamenalo pre mesto výdavky na sociálne služby na úrovni 2,7 mil. €, čo by bolo takmer 25 % rozpočtu mesta z roku 2013 a výdavky na takejto úrovni sú v súčasnej situácii, samozrejme, nereálne.

Prehľad financovania sociálnych služieb z verejných zdrojov rozpočtu mesta v nominálnom aj percentuálnom vyjadrení, ale aj plánovaného financovania do najbližšieho obdobia nasvedčuje o skutočnosti, že potreby rozvojových programov a cieľov sociálnych služieb obsiahnuté v KPSS nie je možné zabezpečiť len z verejných zdrojov rozpočtu mesta. Zvlášť problémová je situácia vo finančne náročnej kapitálovej oblasti. Napriek ústretovému a zodpovednému prístupu mesta Brezno k financovaniu a zabezpečovaniu sociálnych služieb musí stále konštatovať finančnú nedostatočnosť. Je to spôsobené najmä nízkym rozpočtom mesta v porovnaní s mestami vo vyspelých krajinách EÚ, taktiež podiel výdavkov na sociálne služby z rozpočtu mesta sa iba postupne približujú k optimálnemu stavu okolo 15 %.Tento podiel sa však bude pravdepodobne časom zvyšovať vzhľadom na predpokladaný demografický vývoj.

Vzhľadom na tento stav môžeme predpokladať, že:

- zabezpečenie pokrytia bežných výdavkov na prevádzku súčasných existujúcich zariadení a pripravovaných a postupne realizovaných projektov je prioritnou úlohou rozpočtu,
- prostriedky rozpočtu mesta nie sú a nebudú schopné zvládnuť pozíciu nosného zdroja financovania kapitálových výdavkov nových rozvojových programov komunitného plánu.

5.2. Socio-demografická analýza

Mesto Brezno je administratívnym, historickým aj kultúrnym centrom okresu Brezno, v ktorom k 31.12.2013 bývalo 63 326 obyvateľov na rozlohe 1 265 km^2 v 29 obciach. Štatút mesta má iba Brezno. Brezno leží v severovýchodnej časti banskobystrického kraja, na severe susedí s okresmi Liptovský Mikuláš a Poprad, na východe s okresom Rožňava, z južnej strany má spoločné hranice s okresmi Revúca, Rimavská Sobota, Poltár a Detva a na západe s okresmi Banská Bystrica a Ružomberok.

Tabuľka 2.2: Základné údaje mesta Brezno

Názov obce	Brezno
Štatút	mesto
Okres	Brezno
Kraj	Banskobystrický
Regionálne združenie miest a obcí	R-ZMO Horehornia a Stredného Rudohoria
Kód obce	508 497
Číslo ŠÚJ	SK0323508497
Počet obyvateľov k 31.12.2013	21 534
Veľkosť katastra	121,96 km^2
Hustota osídlenia	176,57 obyv./km^2
Prvá písomná zmienka	r. 1265
Miestne časti	7 - Brezno mesto, Mazorníkovo, Bujakovo, Predné Halny, Zadné Halny, Rohozná a Podkoreňová
Nadmorská výška	504 m n. m.

5.2.1. Analýza demografických ukazovateľov

Vývoj počtu obyvateľov

Graf 2.3: Historický vývoj obyvateľov mesta

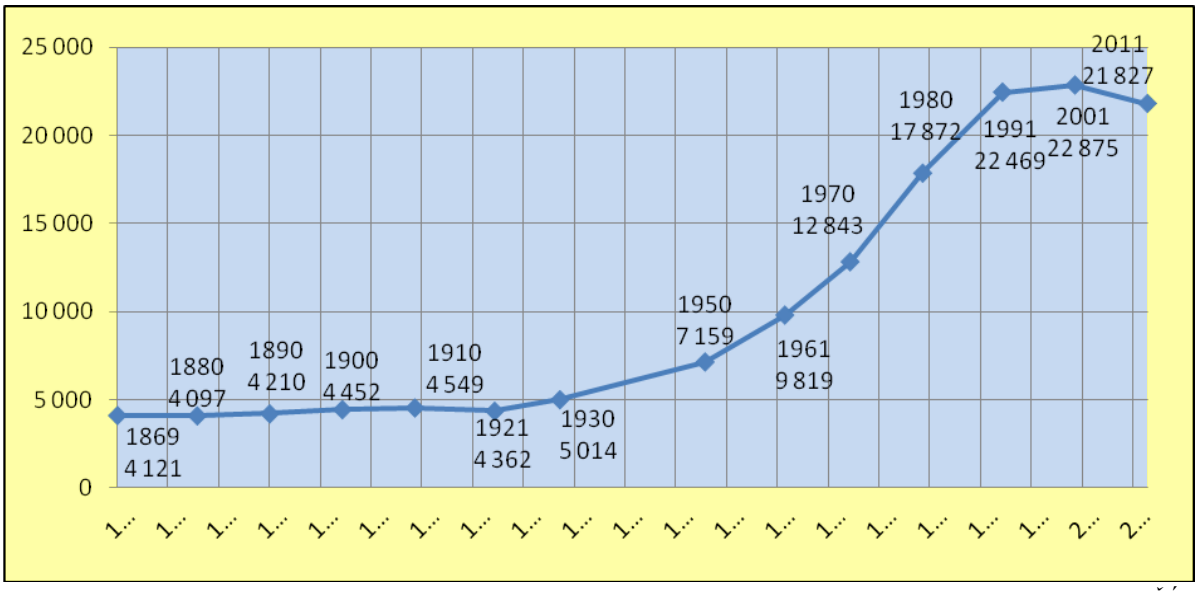

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 2.3: Historický vývoj počtu obyvateľov mesta

rok	*1869*	*1880*	*1890*	*1900*	*1910*	*1921*	*1930*	*1950*	*1961*	*1970*	*1980*	*1991*	*2001*	*2011*
poč. obyv.	4 121	4 097	4 210	4 452	4 549	4 362	5 014	7 159	9 819	12 843	17 872	22 469	22 875	21 827

Zdroj: ŠÚ SR

Z dlhodobého hľadiska je možné jasne vysledovať 3 fázy vývoja počtu obyvateľov. Od roku 1869 do roku 1940 bol počet obyvateľov stabilný, tesne okolo hranice 5 000 obyvateľov.

Od roku 1940 až do roku 1990 prebiehala etapa prudkého rastu počtu obyvateľov až do úrovne okolo 23 000 obyvateľov. Maximum dosiahlo mesto v roku 1994 – 23 028 obyvateľov. Rast obyvateľstva je spojený s budovaním výrobných podnikov Mostáreň Brezno (1949) a rozvojom hutníckeho a strojárskeho priemyslu v regióne – Švermove železiarne (od r. 1949).

Od konca 80-tych rokov až do roku 2000 bola situácia obyvateľstva stabilizovaná. Túto etapu stabilizovaného počtu obyvateľov okolo hranice 22 tis. by sme mohli vnímať až po súčasnosť, ale od roku 2001 je čoraz zjavnejšia krivka postupného poklesu počtu obyvateľstva v meste aj v celom okrese, ako nám dokladuje aj nasledovná tabuľka a graf.

Tabuľka 2.4: Strednodobý vývoj počtu obyvateľov k 31.12. kalendárneho roka

rok	*1996*	*1997*	*1998*	*1999*	*2000*	*2001*	*2002*	*2003*	*2004*
poč. obyv.	23 007	23 018	22 912	22 891	22 939	22 840	22 728	22 573	22 417
muži	11 195	11 197	11 146	11 122	11 187	11 126	11 068	10 958	10 887
ženy	11 812	11 821	11 766	11 769	11 752	11 714	11 660	11 615	11 530

rok	*2005*	*2006*	*2007*	*2008*	*2009*	*2010*	*2011*	*2012*	*2013*
poč. obyv.	22 297	22 221	22 116	22 019	21 950	21 778	21 827	21 703	21 534
muži	10 824	10 778	10 728	10 694	10 630	10 540	10 534	10 456	10 362
ženy	11 473	11 443	11 388	11 325	11 320	11 238	11 293	11 247	11 172

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 2.4: Strednodobý vývoj obyvateľov mesta za posledných 18 rokov

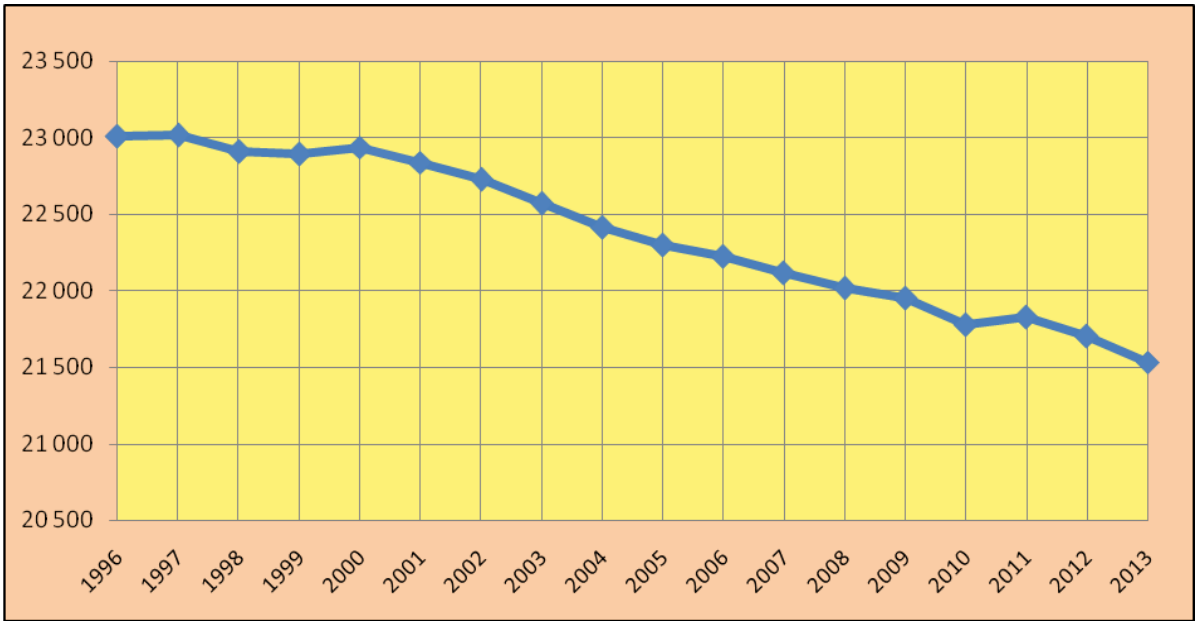

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 2.5: Strednodobý vývoj štruktúry obyvateľstva podľa pohlavia za posledných 18 rokov

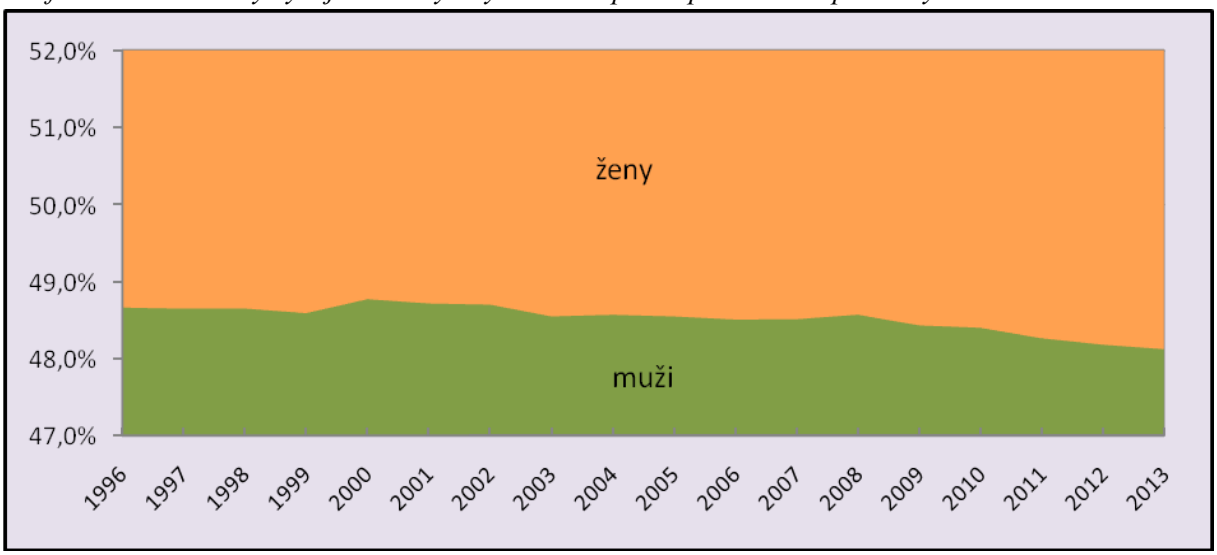

Zdroj: ŠÚ SR

Podiel mužov a žien je v strednodobom vývoji stabilizovaný s miernou prevahou počtu žien 51,2 – 51,9 %. Problémovou oblasťou je nepriaznivý vývoj vekovej štruktúry a starnutie obyvateľstva.

Graf 2.6: Strednodobý vývoj štruktúry obyvateľstva podľa vekových skupín

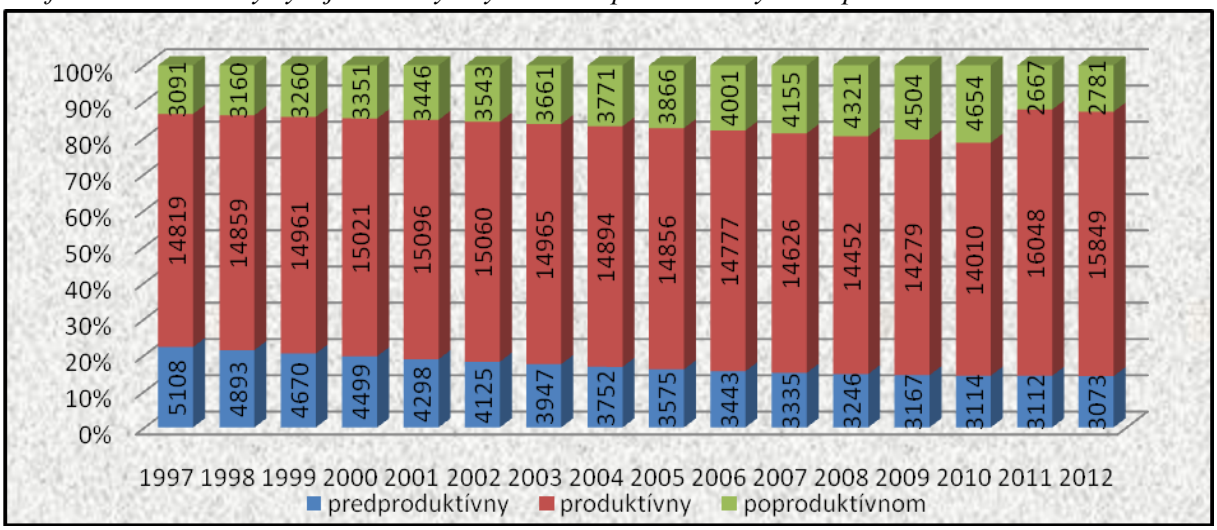

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 2.7: Strednodobý vývoj Indexu starnutia obyvateľstva

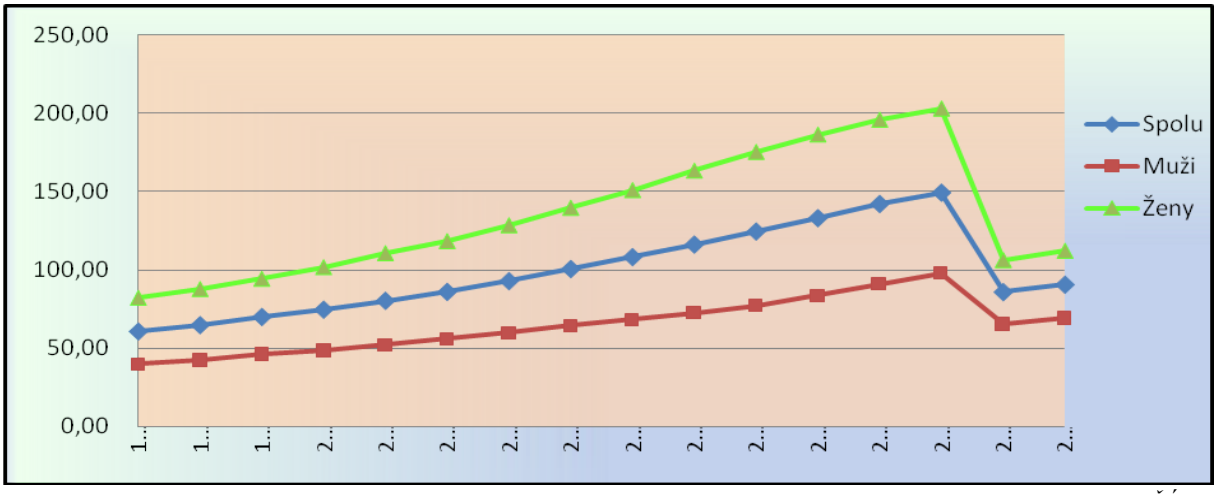

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 2.8: Strednodobý vývoj Indexu ekonomického zaťaženia

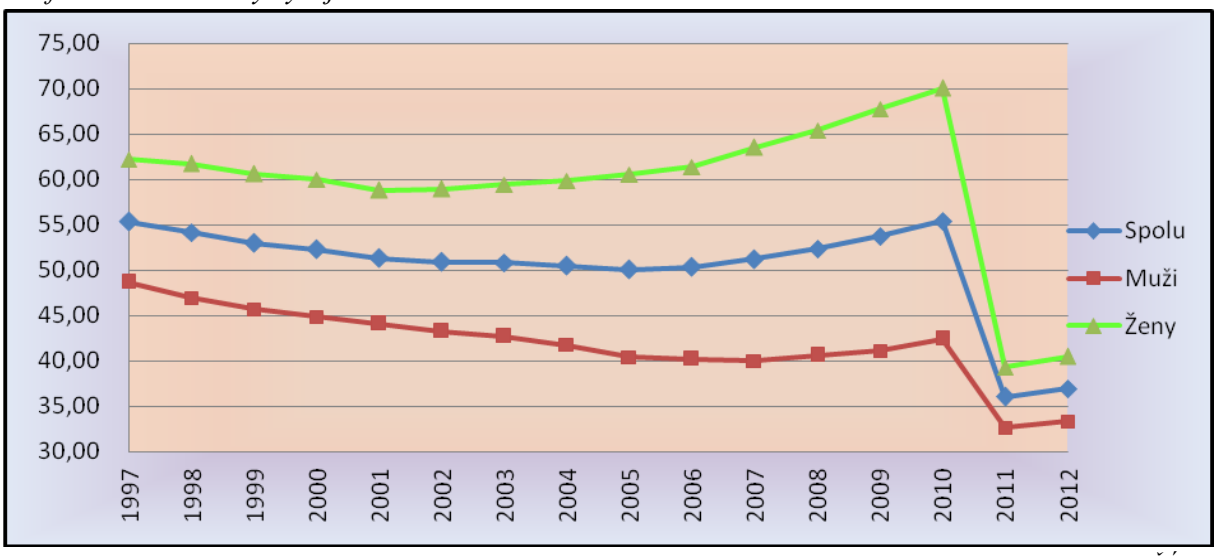

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 2.9: Strednodobý vývoj priemerného veku

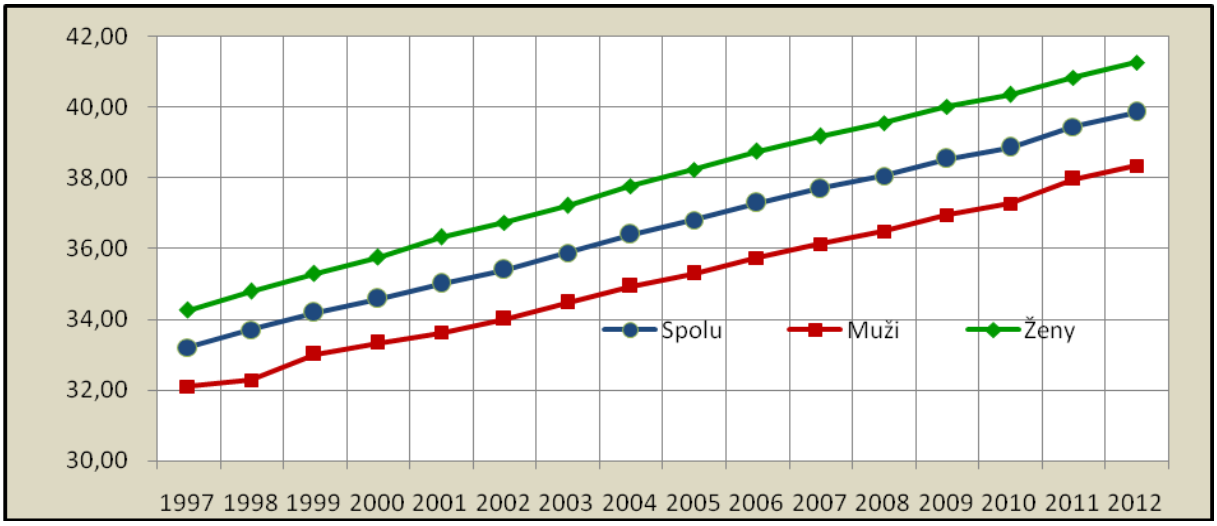

Zdroj: ŠÚ SR

Zreteľný je zásadný trend starnutia obyvateľstva. Pozitívnejšie štatistické ukazovatele vývoja indexov starnutia a indexov ekonomického zaťaženia sú spôsobené technickou zmenou štatistických prepočtov vekových skupín a nie skutočným zlepšením stavu.

Graf 2.10: Veková štruktúra obyvateľstva mesta, vývoj od roku 1997 v 3-ročnej perióde

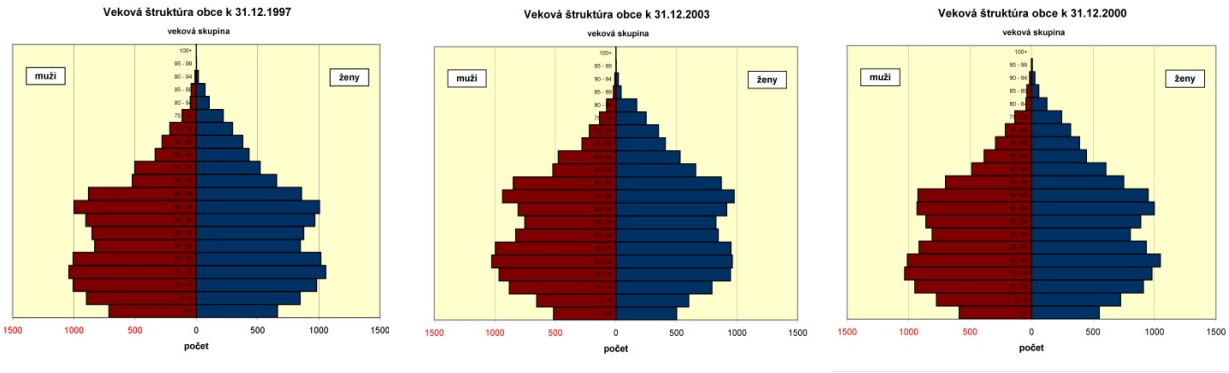

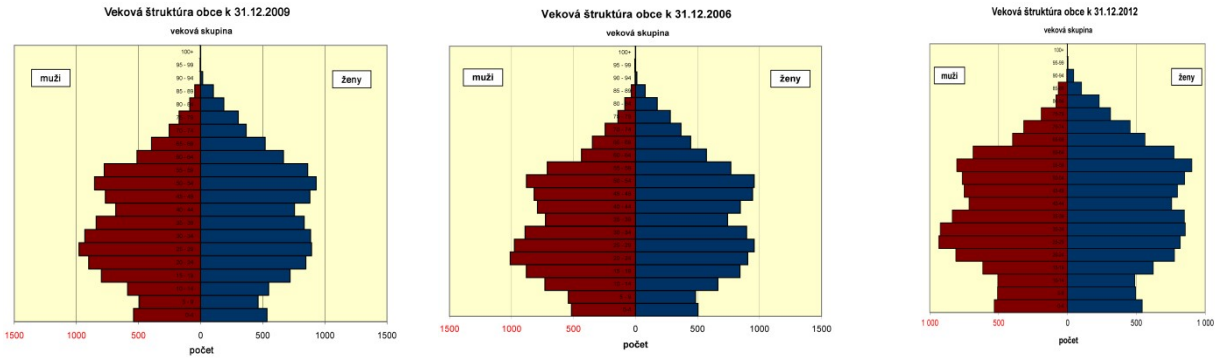

Zdroj: ŠÚ SR

Diagramy vekovej štruktúry v trojročných odstupoch nám prezentujú postupný posun k obyvateľstvu do vyšších vekových skupín a najmä nízku obnovu obyvateľstva v prvých vekových skupinách, kde sa situácia v posledných rokoch aspoň stabilizovala, čo je spôsobené nárastom pôrodnosti vďaka nástupu silnejších populačných ročníkov. Celkovo môžeme charakterizovať situáciu v demografii ako podpriemernú až zlú z hľadiska obnovy populácie mesta

Pohyb obyvateľstva, prirodzená reprodukcia a migrácia

Graf 2.11: Celkový pohyb obyvateľstva - strednodobý vývoj

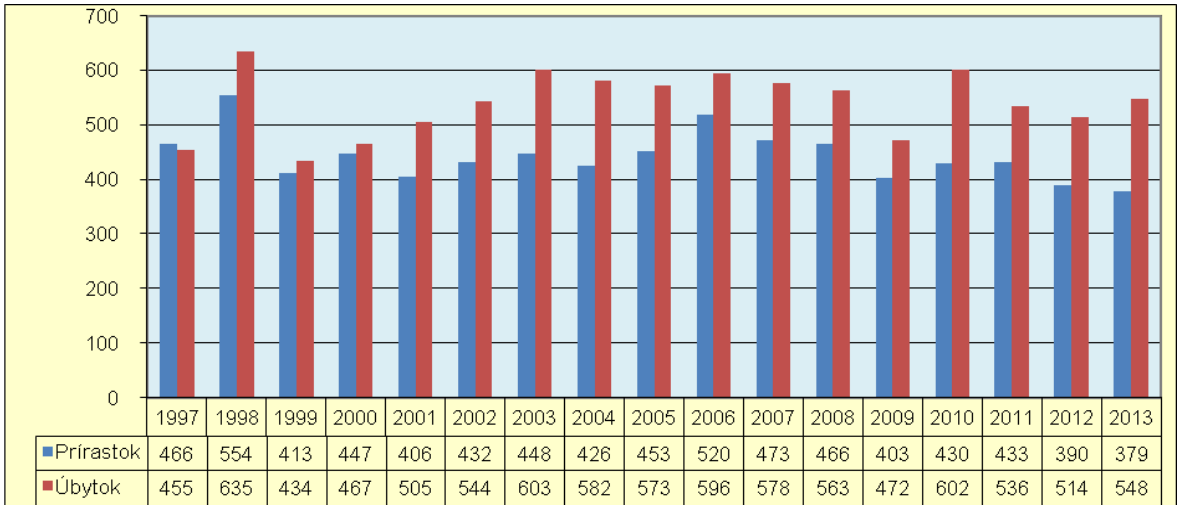

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Prírastok	466	554	413	447	406	432	448	426	453	520	473	466	403	430	433	390	379
Úbytok	455	635	434	467	505	544	603	582	573	596	578	563	472	602	536	514	548

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 2.12: Pohyb obyvateľstva absolútny - strednodobý vývoj

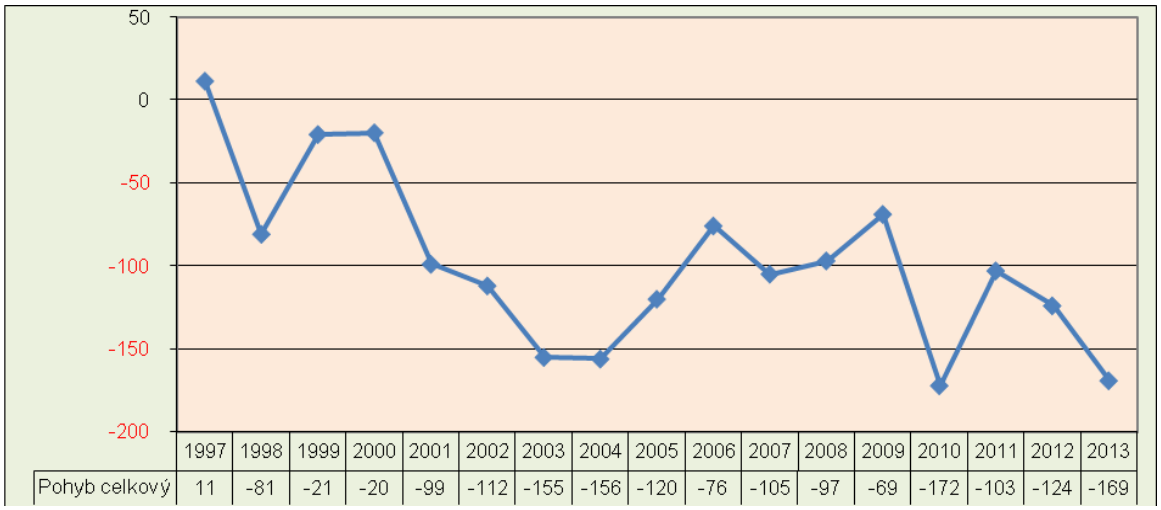

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Pohyb celkový	11	-81	-21	-20	-99	-112	-155	-156	-120	-76	-105	-97	-69	-172	-103	-124	-169

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 2.13: Pohyb obyvateľstva relatívny – porovnanie strednodobého vývoja SR, BB kraj a mesto BR.

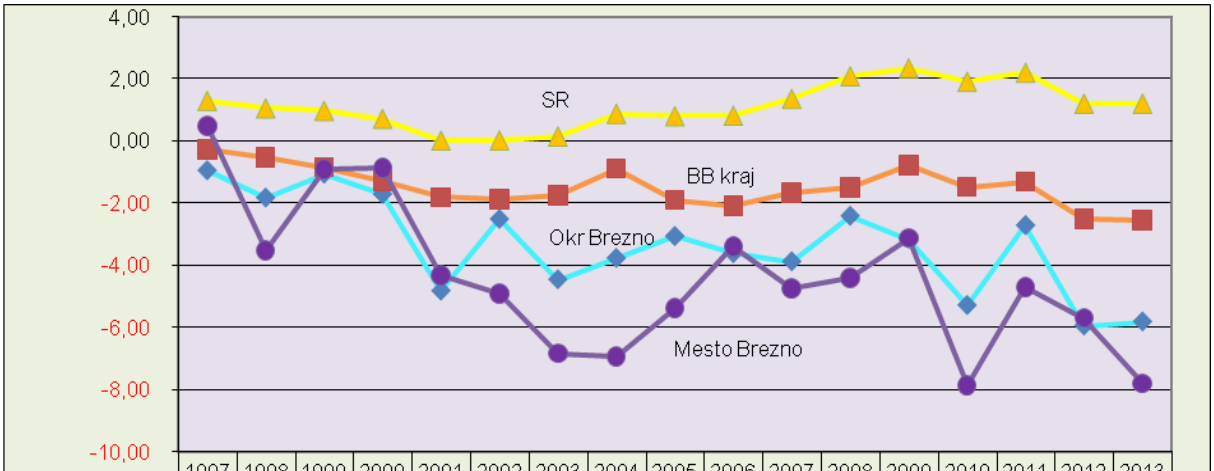

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Okr Brezno	-0,9	-1,8	-1,0	-1,7	-4,8	-2,5	-4,4	-3,7	-3,0	-3,6	-3,8	-2,4	-3,1	-5,2	-2,7	-5,9	-5,8
BB kraj	-0,2	-0,5	-0,8	-1,2	-1,8	-1,8	-1,7	-0,8	-1,9	-2,0	-1,6	-1,4	-0,7	-1,4	-1,3	-2,4	-2,5
SR	1,30	1,06	0,98	0,72	0,03	0,04	0,17	0,89	0,81	0,83	1,36	2,08	2,34	1,91	2,20	1,21	1,21
Mesto Brezno	0,48	-3,5	-0,9	-0,8	-4,3	-4,9	-6,8	-6,9	-5,3	-3,4	-4,7	-4,4	-3,1	-7,8	-4,7	-5,7	-7,8

Zdroj: ŠÚ SR

Vývoj pohybu obyvateľstva v meste poukazuje na vážny problém pohybu obyvateľstva, kedy aj v porovnaní s okresom, krajom, alebo SR je stav v meste veľmi nepriaznivý. Problémom je najmä miera vysťahovania obyvateľov z mesta a malý prirodzený prírastok, ako nám ukazujú nasledovné tabuľky:

Tabuľka 2.5: Vývoj pohybov obyvateľstva – migrácia / prirodzený pohyb

Migrácia - prírastok /úbytok			
	muži	ženy	spolu
1997	-23	-24	-47
1998	-65	-84	-149
1999	-50	-43	-93
2000	-12	-27	-39
2001	-62	-56	-118
2002	-58	-81	-139
2003	-91	-64	-155
2004	-104	-118	-222
2005	-75	-58	-133
2006	-53	-39	-92
2007	-43	-77	-120
2008	-34	-63	-155
2009	-73	-57	-130
2010	-88	-89	-177
2011	-89	-68	-157
2012	-68	-48	-116
2013	-85	-83	-168

Prirodzený pohyb - prírastok /úbytok			
	muži	ženy	spolu
1997	25	33	58
1998	27	41	68
1999	26	46	72
2000	2	17	19
2001	1	18	19
2002	0	27	27
2003	-19	19	0
2004	33	33	66
2005	12	1	13
2006	7	9	16
2007	-7	22	15
2008	28	30	58
2009	9	52	61
2010	-2	7	5
2011	20	34	54
2012	-10	2	-8
2013	-9	8	-1

Zdroj: ŠÚ SR

5.2.2. Prognóza vývoja obyvateľstva

Z hľadiska prognózy vývoja obyvateľstva SR do roku 2035 vypracovanej Prognostickým ústavom SAV je toto obdobie charakteristické procesom starnutia a populačný vývoj je typický zmenou reprodukčného procesu. Okrem nevyváženosti vekovej štruktúry súvisia s negatívnym demografickým vývojom nasledujúce faktory:

- pokles reprodukcie – nízka pôrodnosť, predpokladá sa zmena v štruktúre pôrodnosti smerom do neskoršieho veku (preferovanie spôsobu života západnej Európy),
- vysoké zastúpenie osôb nad 65 rokov – 14,7 %,
- zminimalizovanie základných podporných populačných opatrení v prospech mladých rodín,
- silné ročníky narodené okolo roku 1950, ktoré prešli do postproduktívneho veku a dočasne nastupujú silnejšie ročníky narodené okolo roku 1980, ktoré ale iba krátkodobo ovplyvnia demografiu,
- vysoká nezamestnanosť,
- sociálna neistota,
- výrazná migrácia.

Najzávažnejším problémom celého populačného vývoja je proces starnutia populácie, pričom prirodzený prírastok každoročne klesá. Do roku 2035 by mal proces starnutia obyvateľstva pokračovať postupným tempom a neustále sa prehlbovať. Predpokladá sa, že index starnutia by sa mal zvýšiť na viac ako 128 bodov v roku 2022 a viac ako 180 bodov v roku 2035. Konkrétne to znamená, že v roku 2035 by malo pripadať na 100 detí až 180 starých ľudí vo veku 65 rokov a viac.

Podľa prognózy vývoja vekovej štruktúry obyvateľstva sa môžu výrazné deformácie vo vývoji početnosti očakávať až v roku 2030. Vtedy by mal byť celkový prírastok postproduktívneho obyvateľstva 61,9 %, čo vyvolá zvýšený tlak na ekonomiku SR v oblasti dôchodkového zabezpečenia.

Graf 2.14: Vývoj obyvateľstva a prognóza vývoja obyvateľstva mesta do roku 2035

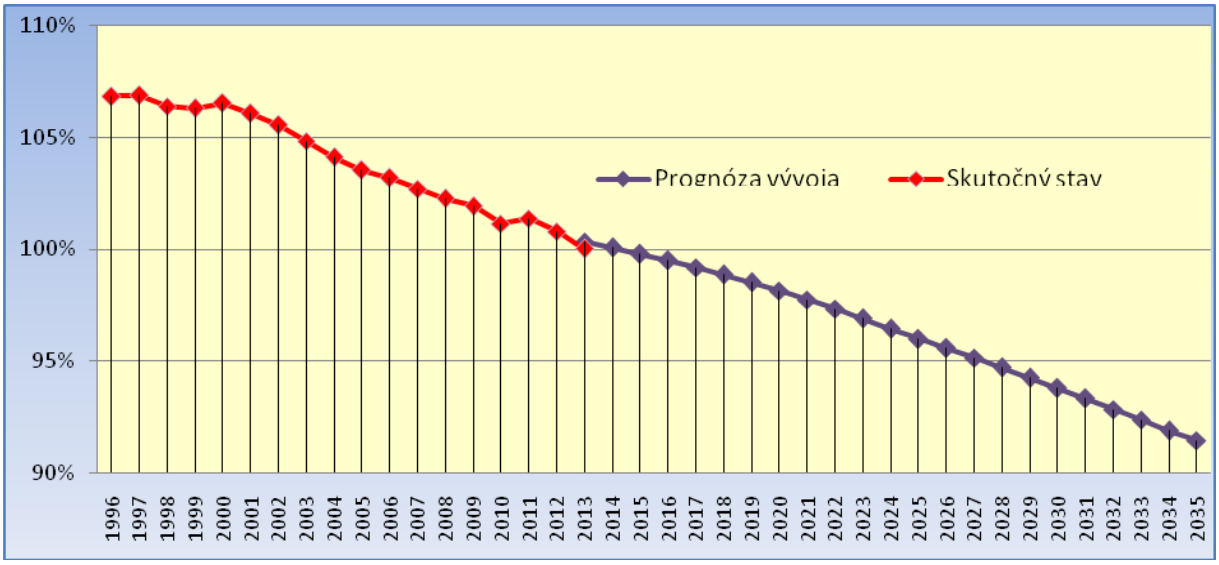

Zdroj: Prognostický ústav SAV, 2013

Graf „Prognóza vývoja obyvateľstva do roku 2035“ v meste Brezno vychádza z hodnoty počtu obyvateľov v roku 2013, táto hodnota je považovaná za základný stav. Do grafu sme pre lepšiu prehľadnosť vložili aj dáta z reálneho vývoja obyvateľstva od roku 1996.

Graf 2.15: Prognóza vývoja priemerného veku obyvateľstva mesta do roku 2035

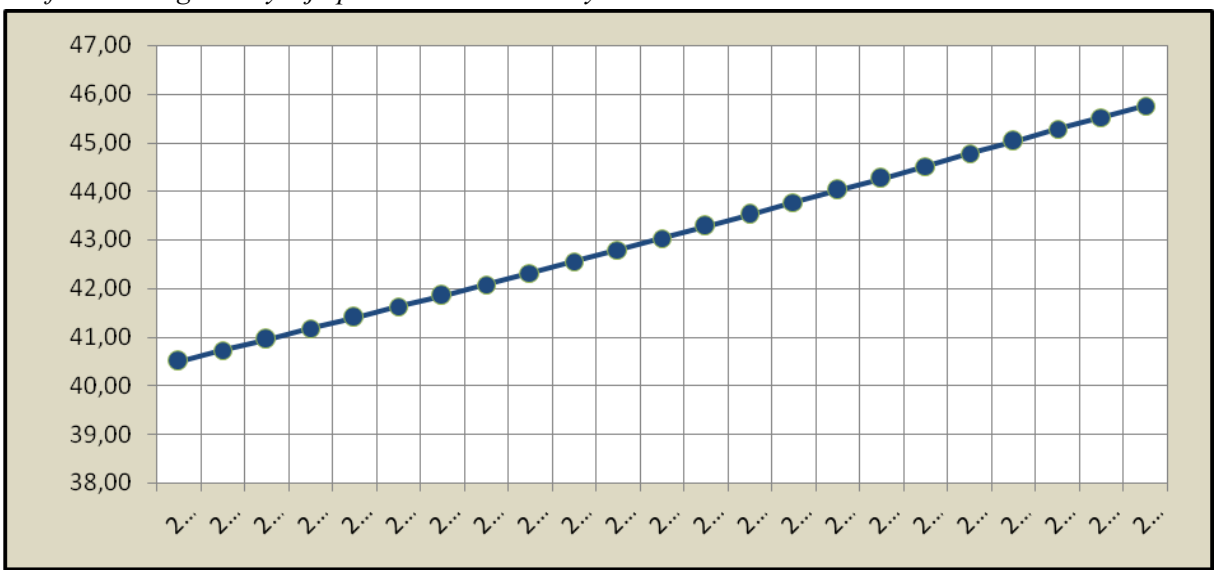

Zdroj: Prognostický ústav SAV, 2013

Práve tento nepriaznivý demografický vývoj má a bude mať aj v budúcnosti dopad na rôzne stránky spoločenského vývoja ako je zdravotníctvo, sociálna oblasť, školstvo, bytová výstavba, ekonomika, zamestnanosť a pod. Všetky tieto spomínané oblasti spätne vplývajú na procesy, akými sú: pôrodnosť, úmrtnosť, uzatváranie manželstva, rozvodovosť, migrácia obyvateľstva a pod. Proces starnutia si vyžaduje náležité opatrenia, posilnenie v oblasti zdravotníctva a sociálnych služieb hlavne pre starých ľudí. Ďalší faktor, ktorý bude mať vplyv na pomer medzi starým a mladým obyvateľstvom, je migrácia pracovnej sily do krajín Európskej únie.

5.2.3. Analýza sociologických ukazovateľov

Vzdelanostná štruktúra mesta Brezno

Tabuľka 2.5: Obyvateľstvo podľa pohlavia a podľa najvyššieho skončeného stupňa školského vzdelania; SODB 2011

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	***Muži***	***Ženy***	***Spolu***	***Spolu***
Základné	1 053	1 696	2 749	12,56%
Učňovské (bez maturity)	1 621	1 190	2 811	12,84%
Stredné odborné (bez maturity)	914	881	1 795	8,20%
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	503	279	782	3,57%
Úplné stredné odborné (s maturitou)	2 320	2 792	5 112	23,35%
Úplné stredné všeobecné	552	711	1 263	5,77%
Vyššie odborné vzdelanie	131	230	361	1,65%
Vysokoškolské bakalárske	184	278	462	2,11%
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	1 110	1 134	2 244	10,25%
Vysokoškolské doktorandské	51	33	84	0,38%
Vysokoškolské spolu	*1 345*	*1 445*	*2 790*	*12,74%*
Ostatní bez udania školského vzdelania	1 548	1 526	3 074	14,04%
Ostatní bez školského vzdelania	588	569	1 157	5,28%
Úhrn	**10 575**	**11 319**	**21 894**	**100,00%**

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 2.16: Štruktúra obyvateľstva mesta podľa vzdelania

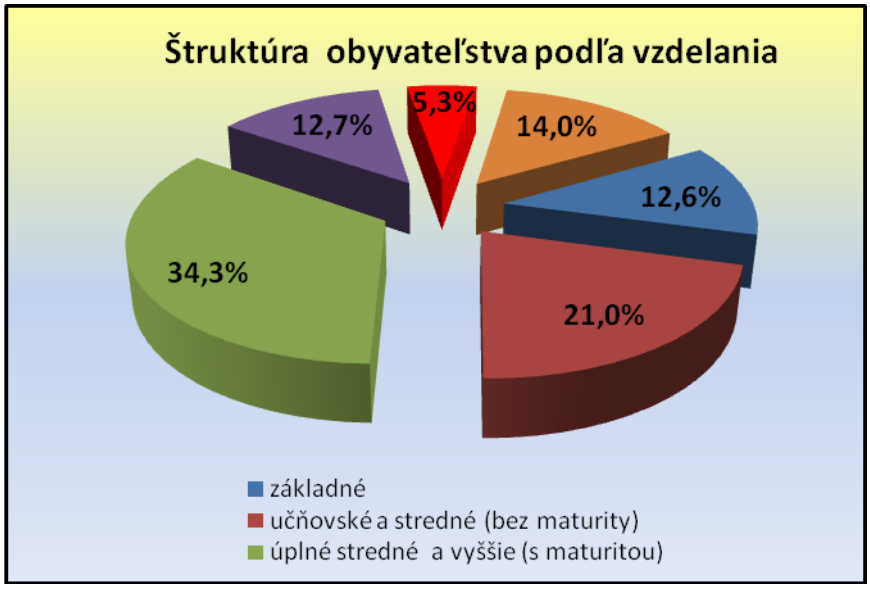

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 2.17: Štruktúra obyvateľstva mesta podľa vzdelania muži - ženy

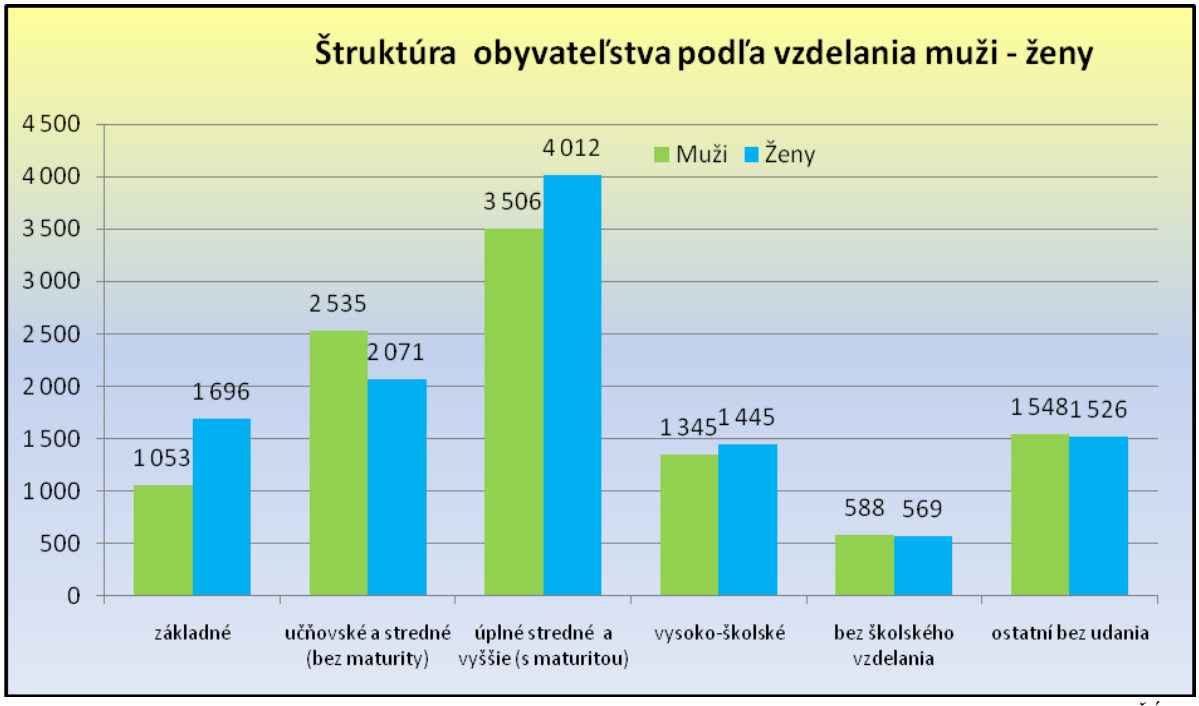

Zdroj: ŠÚ SR

Údaje v tabuľke sú z aktuálneho sčítania obyvateľstva v roku 2011. Najväčšou skupinou obyvateľstva mesta Brezno sú občania s úplným stredným vzdelaním (23,35 % na celkovom počte obyvateľstva), za ňou nasledujú občania s vysokoškolským vzdelaním (12,74 %), učňovským vzdelaním bez maturity (12,84 %) a občania so základným vzdelaním (12,56 %). Štatisticky je pomerne veľká skupina občanov bez udania školského vzdelania (14,04 %).

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva z hľadiska pohlavia je pomerne vyrovnaná, najväčší rozdiel je pri občanoch so základným vzdelaním, kde ženy tvoria podiel 61,7 % voči 38,3 % podielu mužov.

Národnostné zloženie populácie mesta Brezno

Tabuľka 2.6: Štruktúra trvale bývajúceho obyvateľstva mesta podľa národnosti – SODB 2001 a SODB 2011

Národnosť	*SODB 2001*		*SODB 2011*	
	počet	*%*	*počet*	*%*
Slovenská	21 239	92,85%	18 219	79,65%
Maďarská	50	0,22%	35	0,15%
Rómska	1 060	4,63%	697	3,05%
Česká	183	0,80%	111	0,49%
Ostatné	41	0,18%	81	0,35%
Nezistené	302	1,32%	2 751	12,03%
Spolu	**22 875**	**100,00%**	**21 894**	**95,71%**

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 2.18: Štruktúra obyvateľstva mesta podľa národnosti SODB 2001 a SODB 2011

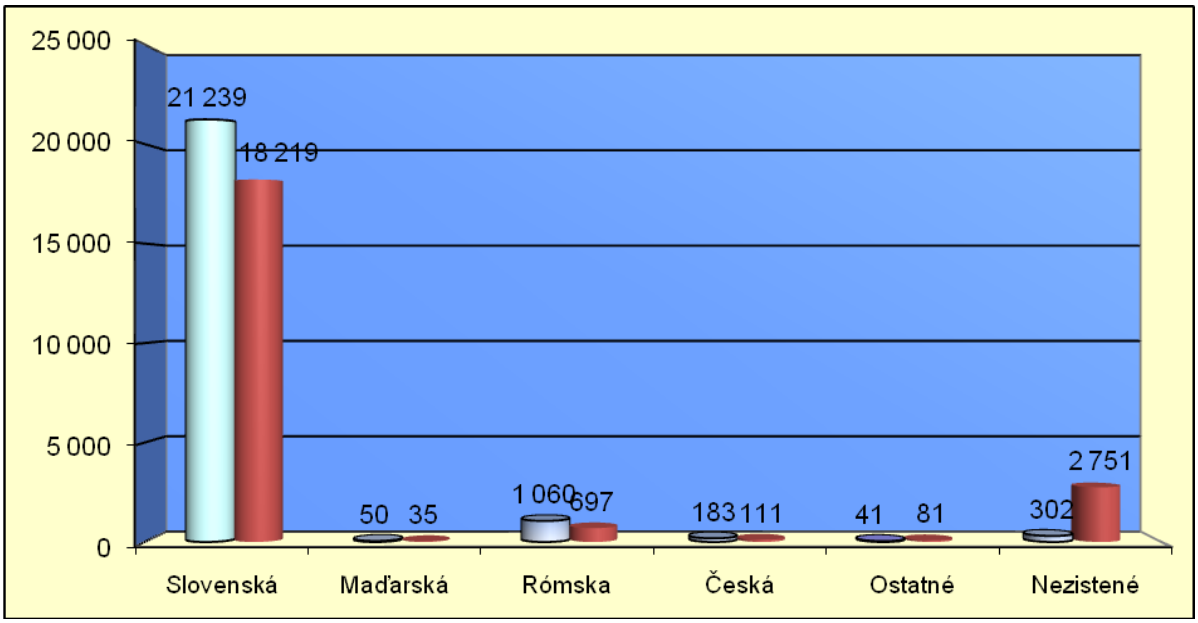

Zdroj: ŠÚ SR

V meste výrazne prevažuje obyvateľstvo hlásiace sa k slovenskej národnosti, štatisticky zaujímavý je zistený stav v SODB 2011, kedy 2 751 obyvateľov nepriznalo svoju príslušnosť k národnosti na úkor práve poklesu podielu slovenskej národnosti z 21 239 na 18 219. Zároveň evidujeme pokles počtu obyvateľov, ktorí sa hlásia k rómskej národnosti z 1 060 na 697. Pričom reálny odhad aj z výstupov mapingu rómskych komunít 2013 (tabuľka 2.7.) je, že počet obyvateľov rómskej národnosti sa pohybuje okolo 2000. Príčina už dlhodobého nepriznávania sa obyvateľov k rómskej národnosti je spôsobená sociálnou situáciu v spoločnosti a komunite vo vzťahu k rómskej menšine (diskriminácia a vylučovanie zo spoločnosti). Vzhľadom na tento stav si dovoľujeme tvrdiť, že väčšiu časť skupiny „nezistených“ tvoria práve obyvatelia rómskej národnosti, ktorí sa k nej nehlásia z obavy zo sociálneho „postihu“ a diskriminácie.

Tabuľka 2.7: Podiel rómskeho obyvateľstva v meste podľa mapingu rómskych osád 2008 a 2013

	2 008		*2 013*	
Rómovia	2 108	9,56%	1 840	8,49%
Ostatné obyvateľstvo	19 936	90,44%	19 834	91,51%
Spolu stredný stav	**22 044**	**100,00%**	**21 674**	**100,00%**

Zdroj: ÚSVRK SR

Graf 2.19: Podiel rómskeho obyvateľstva v meste podľa mapingu rómskych osád 2013

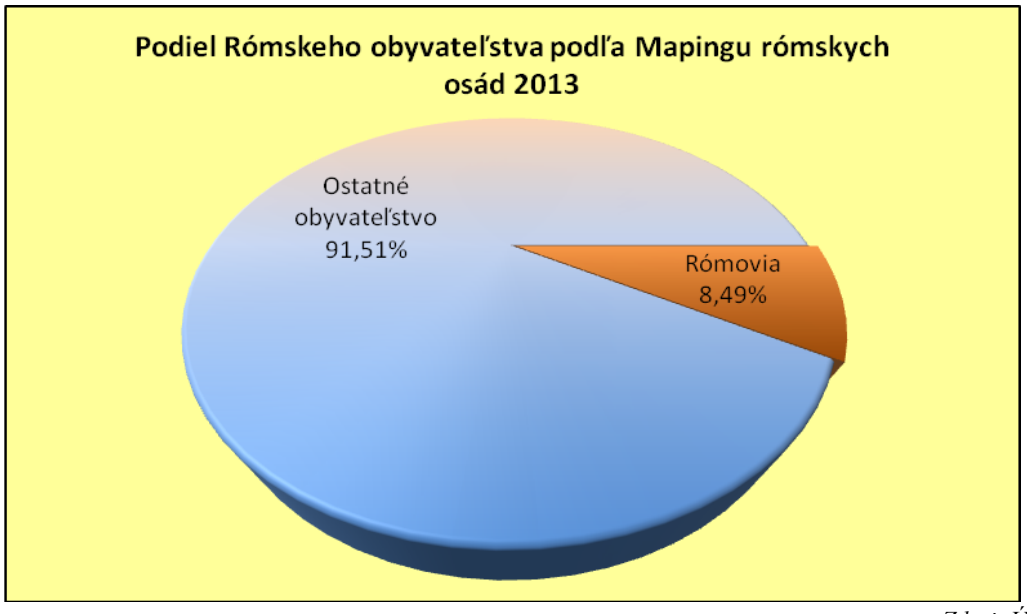

Zdroj: ÚSVRK SR

Podiel obyvateľov rómskej národnosti sa v meste stabilizoval približne na úrovni do 9 – 10 % z celkového počtu obyvateľov. Podľa „mapingu“ je počet Rómov v meste 1840 (8,49 %), podľa odhadu pracovníkov Odboru sociálnych vecí MsÚ Brezno je počet trvalo bývajúcich obyvateľov rómskej národnosti asi 2000 (9,23 %).

Nezamestnanosť v meste Brezno

Mesto Brezno patrí v rámci Slovenska trvale k mestám s vyššou mierou nezamestnanosti.

Tabuľka 2.8: Vývoj celkovej nezamestnanosti v meste Brezno

	1997	*1998*	*1999*	*2000*	*2001*	*2002*	*2003*	*2004*	*2005*	*2006*	*2007*	*2008*	*2009*	*2010*	*2011*	*2012*	*2013*
Počet uchádzačov o zamestn.	1938	2373	2943	2813	2656	2540	2553	1892	1481	1276	1116	1161	1926	1954	1956	2059	1616

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 2.20: Vývoj počtu nezamestnaných v meste Brezno

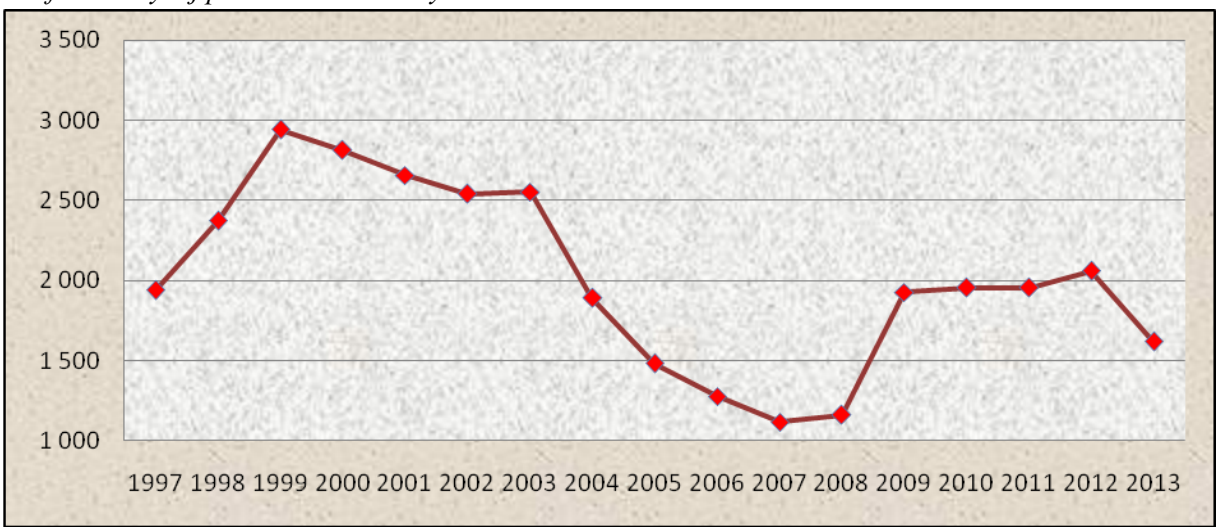

Zdroj: ŠÚ SR

V porovnaní s nezamestnanosťou v okrese Brezno alebo banskobystrickom kraji je mesto na tom mierne lepšie, ale v porovnaní so Slovenskom je stav omnoho horší. Nezamestnanosť ako jeden z významných faktorov priamo ovplyvňuje veľkosť a štruktúru cieľových skupín v komunite.

Tabuľka 2.9:Porovnanie vývoja miery nezamestnanosti v meste Brezno (odhadovaná), okrese Brezno, Banskobystrickom kraji a na Slovensku

	2001	*2002*	*2003*	*2004*	*2005*	*2006*	*2007*	*2008*	*2009*	*2010*	*2011*	*2012*	*2013*
Mesto Brezno	21,85	21,76	21,46	16,56	13,23	11,41	10,97	10,47	17,38	17,83	18,09	19,52	15,67
Okres Brezno	22,24	23,71	22,35	18,06	15,04	13,30	10,81	11,35	18,36	18,00	18,41	19,15	15,97
BB kraj	23,59	23,77	22,75	19,50	18,32	16,12	14,10	14,25	19,19	18,86	19,83	20,81	18,26
SR	18,63	17,45	15,56	13,07	11,36	9,40	7,99	8,39	12,66	12,46	13,59	14,44	13,50

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 2.21: Porovnanie vývoja miery nezamestnanosti v meste Brezno (odhadovaná), okrese Brezno, Banskobystrickom kraji a na Slovensku

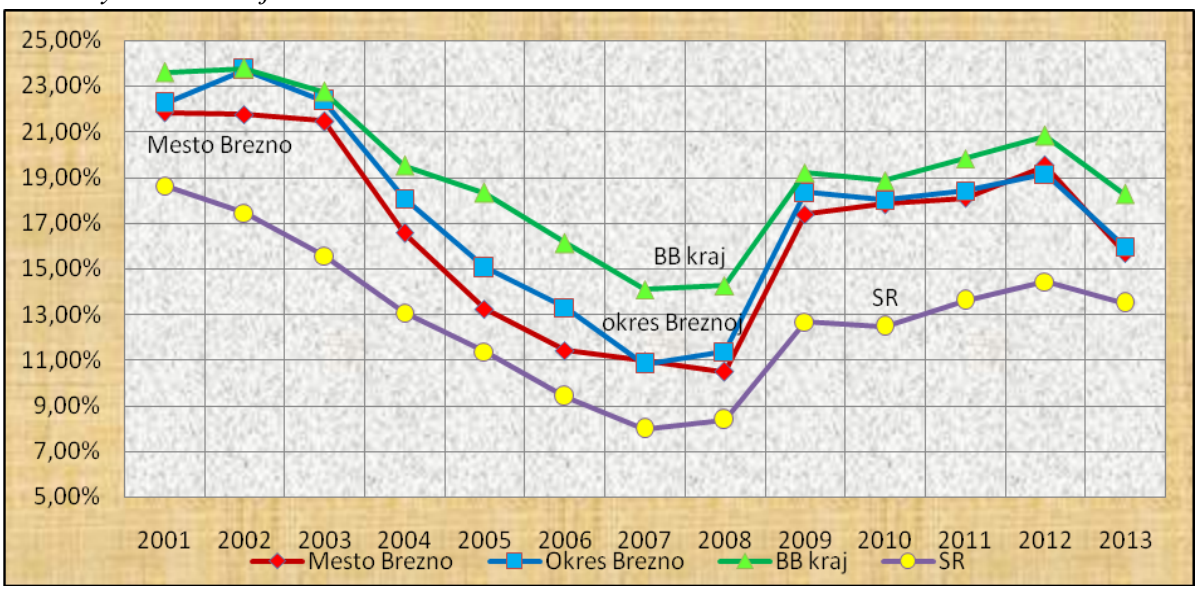

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 2.10: Vývoj nezamestnanosti vybraných sledovaných skupín obyvateľstva v meste

	2001	*2002*	*2003*	*2004*	*2005*	*2006*	*2007*	*2008*	*2009*	*2010*	*2011*	*2012*	*2013*
Celkový počet nezamestn.	2 656	2 540	2 553	1 892	1 481	1 276	1 116	1 161	1 926	1 954	1 956	2 059	1 616
Nezamestn. mladiství a absolventi škôl	280	236	250	398	357	272	319	317	489	468	463	475	430
	10,54%	9,29%	9,79%	21,04%	24,11%	21,32%	28,58%	27,30%	25,39%	23,95%	23,67%	23,07%	26,61%
Nezamestn. zdravotne postihnutí	432	428	364	301	157	86	77	83	124	149	148	119	130
	16,27%	16,85%	14,26%	15,91%	10,60%	6,74%	6,90%	7,15%	6,44%	7,63%	7,57%	5,78%	8,04%

Zdroj: ŠÚ SR a ÚPSVR Brezno

Graf 2.21: Vývoj podielu vybraných skupín nezamestnaných na celkovom počte nezamestnaných

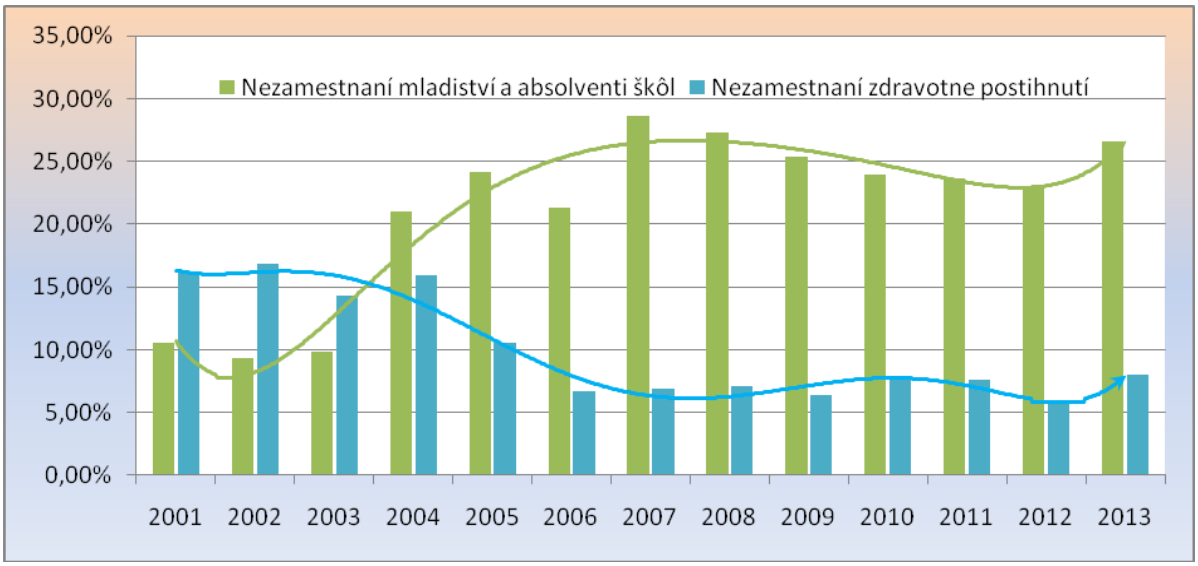

Zdroj: ŠÚ SR a ÚPSVR Brezno

Pri dvoch sledovaných skupinách nezamestnaných je zjavný opačný vývoj ich podielu na celkovom počte nezamestnaných. Podiel aj absolútna veľkosť skupiny zdravotne postihnutých nezamestnaných sa v priebehu posledných 13 rokov znížila – v absolútnej hodnote na 30 % (zo 432 na 130) a v relatívnej hodnote na 50 % (zo 16,27 % na 8,04 %). Tento pokles nezamestnanosti je v určitom rozpore voči nárastu počtu zdravotne postihnutých občanov v meste a je ovplyvnený v značnej miere zmenami legislatívy v tejto oblasti v posledných 10 rokoch.

Opačná a podstatne horšia situácia je v nezamestnanosti mladistvých a absolventov škôl, kde v absolútnej hodnote stúpol stav o takmer 100 % (z 280 na 430) a v relatívnej hodnote o viac ako 150 % (z 10,54 % na 26,61 %). Takýto vývoj a stav je odrazom celoslovenskej situácie v oblasti nezamestnanosti tejto cieľovej skupiny.

5.2.4. Analýza sociologických ukazovateľov

Štatistické odhady počtu obyvateľov odkázaných na sociálnu pomoc

Pri výpočtoch odhadov sa vychádza z reálneho počtu a vekovej štruktúry obyvateľstva mesta s použitím dlhodobých percentuálnych odhadov k podielu jednotlivých skupín.

Tabuľka 2.11: Veková štruktúra obyvateľstva nad 65 rokov k 31.12.2013 a k 31.12.2022

veková skupina	*počet 2013*	*počet 2022*
65 - 69	984	1 317
70 - 74	781	999
75 - 79	488	549
80 - 84	306	332
85 - 89	138	162
90 - viac	51	70
Spolu	2748	3 430
Počet obyvateľov	21 534	20 887

Zdroj: ŠU SR, Prognostický ústav SAV

Tabuľka 2.12: Výpočet počtu osôb potrebujúcich pomoc pri sebaobsluhe podľa miery závislosti pre rok 2013

vek osoby	*celkom*	*minimálna*	*ľahká*	*stredná*	*ťažká*
65 - 69	30	15	15	0	0
70 - 74	55	23	16	16	0
75 - 79	51	20	15	15	2
80 - 84	47	20	12	12	3
85 - 89	37	12	11	11	3
90 - viac	41	10	10	10	10
SPOLU	**261**	**100**	**79**	**64**	**18**

Tabuľka 2.13: Výpočet počtu osôb potrebujúcich pomoc pri sebaobsluhe podľa miery závislosti pre rok 2022

vek osoby	*celkom*	*minimálna*	*ľahká*	*stredná*	*ťažká*
65 - 69	40	20	20	0	0
70 - 74	70	30	20	20	0
75 - 79	58	22	16	16	3
80 - 84	52	22	13	13	3
85 - 89	44	15	13	13	3
90 - viac	56	14	14	14	14
SPOLU	**318**	**122**	**96**	**77**	**23**

Tabuľka 2.14: Potreby seniorov na poskytovanie služieb a starostlivosti:

Formy starostlivosti		*rok 2013*	*rok 2022*
Obyvatelia na 65 rokov		2748	3430
z toho potrebuje služby v zariadeniach :		137	171
z toho	v zariadeniach sociálnych služieb pre seniorov	69	69
	v domovoch sociálnych služieb pre seniorov	27	43
	v zariadeniach opatrovateľskej služby	41	60
počet seniorov vyžadujúcich intenzívnu formu starostlivosti		18	22
opatrovateľskú službu v meste potrebuje		165	240
Starostlivosť celkovo vyžaduje		**306**	**433**

Tabuľka 2.15:Orientačné údaje o výskyte potreby sociálnych služieb krízovej intervencie v oblasti dočasného bývania v zariadeniach

Osoby vyžadujúce dočasné bývanie	*Počet obyvateľov 2013*	*Počet obyvateľov 2022*
občania bez prístrešia	22	21
matky s deťmi	10	10
po výkone trestu	41	19
závislosť na drogách	32	42

Tabuľka 2.16:Výpočet počtu zdravotne postihnutých – orientačný výskyt na počet obyvateľov mesta Brezno v roku 2013 a v roku 2022

Druh postihnutia		*Orientačný výskyt v roku 2013*		*Orientačný výskyt v roku 2022*	
		Celkovo	*z toho*	*celkovo*	*z toho*
zrakové postihnutie	z toho ťažko postihnutí	123	34	119	33
sluchové postihnutie	z toho hluchí	205	31	198	30
poruchy reči		123		119	
mentálne postihnutie		614		595	
poruchy pohybového ústrojenstva		616		597	
osoby na vozíku		71		69	
diabetici	z toho na inzulíne	1 087	142	1 055	138
duševné ochorenie		205		198	
Epilepsia		286		278	
Psoriáza		409		397	
užívatelia invalidného dôchodku		861		835	
užívatelia čiastočného ID		239		232	
chronicky nemocné deti		1 128		1 094	
Celkovo		**5 773**	**208**	**5 773**	**208**

Vyššie uvedené štatistické údaje sú základným orientačným východiskom, ktoré pri analýze potrieb pomáhajú definovať predovšetkým kvantitatívne nároky na vybavenosť mesta (komunity) jednotlivými službami pre cieľové sociálne skupiny.

Tabuľka 2.17:Orientačné údaje o potrebe sociálnych služieb v oblasti starostlivosti o deti a rodinu

Sociálna skupina		*2013*	*2022*
Rodiny s deťmi (0 – 18 rokov) vyžadujúce sociálnu pomoc	potreba vzniká v priebehu roka	172	167
	potrebujú trvalú pozornosť	581	564
Deti ohrozené týraním a zneužívaním	potreba vzniká v priebehu roka	43	42
	potrebujú trvalú pozornosť	732	710

Nasledujúca tabuľka predkladá reálny prehľad vývoja niektorých cieľových skupín sociálnej politiky v meste Brezno. Zdrojom údajov sú podklady zo Štatistického úradu SR, Úradu práce sociálnych vecí a rodiny SR a Mestského úradu Brezno.

Tabuľka 2.18: Vývoj veľkosti vybraných cieľových skupín v meste

	2004	*2005*	*2006*	*2007*	*2008*	*2009*	*2010*	*2011*	*2012*	*2013*
Počet poberateľov DvHN žiadatelia	774	678	772	678	583	781	822	854	865	880
Počet poberateľov DvHN spoločne posudzované osoby	1 698	1 518	1 587	1 332	1 179	1 654	1 761	1 777	1 825	1 852
PP na kompenzáciu	398	468	411	421	433	474	530	530	589	608
Počet detí v HN	680	635	608	489	449	655	702	706	710	724
Počet nezaopatrených detí v HN	599	554	549	453	404	585	632	622	627	631
Počet zaopatrených detí v HN	81	81	59	36	45	70	70	84	83	93
Počet rodín poberajúcich dávky v hmotnej núdzi	352	309	311	259	230	319	342	349	362	370
Počet občanov so zdravotným postihnutím	635	646	700	756	806	834	848	893	967	1 091
Počet bezdomovcov (odhad)				25	28	35	40	40	40	45
Počet detí v DeD (zariadenia)	55	49	43	44	44	41	38	37	34	40

Celkové zhodnotenie socio-demografických údajov

Analýza základných demografických prvkov mesta Brezno ponímaná z aspektu poskytovania sociálnych služieb poukazuje aj naďalej skutočnosti a predpoklady ďalšieho vývoja konštatované v Komunitnom pláne sociálnych služieb okresu Brezno 2008 – 2013:

- Celkový počet obyvateľov mesta má trvale klesajúcu tendenciu, čo preukazuje úbytok populácie ako aj migrácia, tento vývoj z dlhodobého hľadiska bude zásadne ovplyvňovať oblasť sociálnych služieb.
- Veková štruktúra má jednoznačnú tendenciu ďalšieho a trvalého nárastu poproduktívnej kategórie populácie v meste, čo je vo väzbe na ďalšie skutočnosti (predlžovanie veku, zvýšená miera chorobnosti a pod.) významným faktorom a indikátorom pre plánovanie sociálnych služieb, pri ktorých je nevyhnutné venovať vzrastajúcu pozornosť práve tejto vekovej kategórii, keďže starnutie populácie nie je možné žiadnym spôsobom zastaviť.
- V ostatných demografických faktoroch je zrejmý rozpor medzi národnostnou príslušnosťou k rómskemu etniku dobrovoľne deklarovanou pri sčítaní a mapingom rómskych osád, či kvalifikovaným odhadom zamestnancov MsÚ. Aj keď sa štatistické údaje o týchto

jednotkách zisťovania oficiálne nevedú, na základe empirického poznania reality sociálnej praxe je možné konštatovať, že podiel Rómskeho etnika je stabilizovaný približne na úrovni 9 % z celkového obyvateľstva mesta. Veľmi vysoký je podiel nezamestnaných rómskeho etnika. Všetky tieto skutočnosti ako aj neštandardné a odlišné sociálne zvyky a prejavy veľkej časti rómskeho etnika v porovnaní s ostatnou populáciou komunity pôsobia záťažovo na celú sociálnu oblasť a sociálnu atmosféru spolužitia v komunite.

- Podiel občanov so zdravotným postihnutím je v komunite zastúpený v percentuálne aj nominálne v rovnakej miere ako v ostatnej populácii v celej spoločnosti a vývojovo v posledných rokoch môžeme sledovať nárast počtu zdravotne postihnutých občanov zo 635 v roku 2004 na 1091 v roku 2013, čo je nárast o viac ako 71 %. Všetky ostatné skupiny v sociálnom odkázaní vykazujú mierny nárast.
- Podiel výdavkov na sociálnej oblasti z verejných zdrojov komunity je príliš nízky a pre potreby plánovania rozvoja sociálnych služieb (zvlášť kapitálových investícií) do budúcna nepostačujúci, čo dostatočne preukazuje samotné percentuálne aj nominálne zastúpenie v porovnaní s ostatnými časťami rozpočtu komunity.

5.3. Analýza aktuálneho stavu sociálnych služieb

Nasledujúca tabuľka podáva prehľad stavu sociálnych služieb v meste Brezno v roku 2013, pričom sa zohľadňuje členenie služieb v súlade so zákonom o sociálnych službách. Údaje boli čerpané od jednotlivých subjektov, z databáz MsÚ a web stránok organizácií.

Tabuľka 2.19: Prehľad stavu sociálnych služieb v meste

Orgán, inštitúcia, typ zariadenia, typ poskytovanej služby	Údaje o rozsahu služieb a kapacite (2017)
Sociálne a iné služby poradenstvo	**Počet zamestnancov**
Mestský úrad (počet pracovníkov)	16
z toho Terénna sociálna práca MsÚ Brezno (počet pracovníkov)	5
UPSVR - poradenské služby	27
Sociálny asistent (streetworker) (počet pracovníkov)	0
Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (počet pracovníkov)	10
a.) Sociálne služby krízovej intervencie	**Počet klientov**
1. Terénna sociálna služba krízovej intervencie	0
2 Poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach	
2.1 nízkoprahové denné centrum (klientov/rok)	24
2.2. integračné centrum	0
2.3. nocľaháreň (počet miest)	24
2.4. útulok (počet miest)	0
2.5. domov na pol ceste (počet miest)	0
2.6. zariadenie núdzového bývania (počet miest)	12
3. Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	0

b.) Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi	
1. Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	2
2.Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti	0
3. Služba na podporu zosúlaďovania rodinného života a pracovného života	0
4. Služba na podporu zosúlaďovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov veku	0
5. Služba včasnej intervencie	0
c.) Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku	
1. Poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek	
- zariadenia podporovaného bývania	0
- zariadenia pre seniorov (počet miest)	60
- zariadenie opatrovateľskej služby	0
- rehabilitačné stredisko	0
- domov sociálnych služieb (počet miest)	60
- špecializované zariadenie (počet miest)	20
- denný stacionár (počet klientov/rok)	2
2. Domáca opatrovateľská služba (počet klientov)	117
3. Prepravná služba	0
4. Sprievodcovská a predčitateľská služba (počet služieb)	0
5. Tlmočnícke služby	0
6. Sprostredkovanie tlmočníckej služby (počet služieb)	0
7. Sprostredkovanie osobnej asistencie (počet služieb)	0
8. Požičiavanie pomôcok (počet klientov/rok)	30
d.) Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií	
Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci (počet klientov)	12
Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií (počet dostupných služieb)	5
e.) Podporné služby	
1. Odľahčovacia služba	0
2. Pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností	0
3. Poskytovanie sociálnej služby v dennom centre	
- pre dospelých ŤZP a ZP (počet klientov)	345
- pre seniorov (počet klientov)	
- pre rodičov s deťmi (počet klientov)	7
4. Podpora samostatného bývania	0
5. Poskytovanie sociálnej služby v jedálni	0
6. Poskytovanie sociálnej služby v práčovni	0
7. Poskytovanie sociálnej služby v Stredisku osobnej hygieny	0
f.) Ďalšie služby	
Sociálny taxík (počet klientov/rok)	6 608

Poukážkový systém pre seniorov	2 810
Dovoz obedov do domácnosti	40
Stravovanie seniorov a ŤZP v školských jedálňach	119

Kompletný zoznam poskytovateľov služieb pôsobiacich v sociálnom priestore na území mesta Brezno je spracovaný k 31.12.2013 a tvorí samostatnú **Prílohu č 3.** Celkovo sa sociálnej oblasti venuje, resp. čiastočne venuje 44 organizácií. Mnohé organizácie sa venujú dvom, prípadne trom cieľovým skupinám. Zo zoznamu vyplýva, že prevažná väčšina organizácií sa venuje cieľovej skupine rodina, deti a mládež – 26 (v tejto skupine sú započítané aj školské a predškolské zariadenia), seniorom – 4 organizácie, zdravotne postihnutým – 7 organizácií, občanom bez prístrešia 2 organizácie a MRK tiež 2 organizácie, 8 organizácií nemá vyšpecifikovanú cieľovú skupinu a väčšinou sa venuje všetkým cieľovým skupinám. Pokiaľ budeme registrovať organizácie okrem školských a predškolských zariadení, školských klubov a organizácií mesta Brezno, je celkovo 22 organizácií a inštitúcií, ktoré sa venujú prioritne konkrétnym vybraným cieľovým skupinám.

5.4. Analýza cieľových skupín a ich potrieb

Na úvodnom stretnutí s občanmi pri tvorbe komunitného plánu bola odsúhlasená štruktúra cieľových skupín, ktorým je potrebné na území mesta Brezno venovať samostatnú pozornosť. Tieto cieľové skupiny – príjemcovia, adresáti sociálnych služieb v komunite mesta, si v rôznej miere v súčasnosti vyžadujú a v budúcnosti budú naďalej vyžadovať pomoc a rôzne kvalitatívne formy a druhy sociálnych služieb vyjadrujúcich mieru intervencie pri riešení svojej sociálnej núdze, ako aj ostatných súvisiacich sociálnych problémov.

Pre každú cieľovú skupinu bola zriadená samostatná pracovná skupina. Výstupom pracovných skupín sú analýzy v nasledovných častiach.

Spoločne bolo taktiež dohodnuté, že i keď sa pracovné skupiny budú prioritne venovať problematike sociálnych služieb, prípadné výstupy, ktoré budú presahovať túto oblasť, budú zaevidované a následne posunuté spracovateľom programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Brezno, ktorý sa pripravuje, tak, aby žiaden výstup zo skupín neostal opomenutý.

5.4.1. Občania bez prístrešia

Cieľová skupina občania bez prístrešia bola z pôvodnej cieľovej skupiny KPSS 2008 – 2013 s názvom Občania so sociálnymi a spoločenskými problémami vyňatá z dôvodu, že má špecifické problémy, ktoré vyžadujú špecifické riešenia (túto potrebu priniesla implementácia KPSS 2008 – 2013 a realizácia opatrení).

Charakteristika cieľovej skupiny:

Občania bez prístrešia (bezdomovci), ktorí často spadajú do podkategórií občania prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a ústavu na výkon väzby, dlhodobo nezamestnaní, občania spoločensky neprispôsobiví (občania so sociálne patologickým správaním), občania so závislosťami.

Z pohľadu početnosti sa jedná o najmenšiu cieľovú skupinu, ktorej celkový počet sa odhaduje vo výške približne 35 občanov s postupným nárastom počtu.

SWOT analýza

Silné stránky	**Slabé stránky**
• zriadenie a prevádzka útulku Nádej • zriadenie a prevádzka nízkoprahového denného centra Lúč • kompetentnosť a ľudský prístup pracovníkov OSV MsÚ Brezno • pôsobenie katolíckej charity na území mesta (výkon terénnej práce, hmotnej pomoci občanom bez prístrešia, poskytovanie teplého jedla 2x týždenne) • MS SČK poskytovanie pomoci jednotlivcom • existujúce kontakty s rodinami bezdomovcov (z pozície bezdomovca aj terénneho pracovníka) • ochota občanov darovať materiálnu pomoc pri charitatívnych zbierkach (potraviny, ošatenie...) • záujem niektorých rodín o svojho člena so štatútom občana bez prístrešia	• nedostatočné doplnkové programy v zariadení útulok Nádej • nedostatočný rozsah výkonu práce v teréne s občanmi bez prístrešia na území mesta • nedostatočná spolupráca (nespolupráca) niektorých obcí, ktorých obyvatelia žijú na území mesta Brezno ako občania bez prístrešia • nedostatok motivačných prvkov a aktivít v poskytovaných programoch a službách pre zmenu životnej situácie bezdomovca (nepacujú s nimi človek, ktorý prežil ich problémy a podarilo sa im zvládnuť situáciu) • zvyšujúci sa počet občanov bez prístrešia, ktorý nie sú obyvateľmi mesta Brezno
Príležitosti	**Ohrozenia**
• vznik a činnosť nových subjektov pracujúcich s cieľovou skupinou občania bez prístrešia (programy, charitatívna pomoc) • zriadenie pozície a činnosť sociálneho pracovníka v NsP Brezno • udržanie (dosiahnutie) kontaktu bezdomovca s rodinou • vytvorenie priestoru pre realizáciu charitatívnych projektov zo strany nadnárodných spoločností sídliacich na pôde mesta Brezno (TESCO) • zvýšenie informovanosti a zviditeľnenie charitatívnych projektov smerom k verejnosti • vytvorenie zariadenia s regionálnou pôsobnosťou (náhradné bývanie, dočasné bývanie, útulok)	• migrácia ľudí bez prístrešia z regiónu do mesta Brezno • nespolupráca obcí, v ktorých majú obyvatelia bez prístrešia trvalý pobyt • obmedzenia legislatívy pre riešenie situácie obyvateľov z mimo mesta (kompetencie má obec, v ktorej má občan trvalý pobyt) • odmietanie rodiny bezdomovcom • odmietanie bezdomovca rodinou • nedostatočné financovanie programov a služieb zo strany štátu • zhoršujúca sa ekonomická situácia obyvateľov regiónu • negatívne naladenie časti verejnosti k realizovaným charitatívnym programom a zbierkam na území mesta Brezno (TESCO) • odchod organizácií pôsobiacich v meste - najmä cirkevné charity.

Analýza problémov

Na základe analýzy problémov a následného vyhodnotenia formou matice problémov zadefinovala pracovná skupina 3 kľúčové problémy, ktoré zoradila podľa závažnosti do nasledovného poradia

Poradie	*Problém*
1	Nedostatočná spolupráca medzi mestom a neziskovými organizáciami pracujúcimi s CS
2	Nedostatočné nástroje včasného podchytenia vzniku a prevencie bezdomovectva
3	Nedostatok aktivít pre cieľovú skupinu zameraných na zníženie miery vylúčenia zo spoločnosti

Z uvedenej matice problémov vyplýva, že za najdôležitejší problém pri riešení problematiky bezdomovectva pracovná skupina považuje chýbajúcu spoluprácu medzi miestnou charitou, aj inými občianskymi telesami (ktoré na pôde mesta absentujú) a mestom, ktoré by v spolupráci mali viac možností riešenia problematiky bezdomovectva ako aj možnosti multizdrojového financovania.

Druhým najviac rezonujúcim problémom je problém včasného podchytenia vzniku a prevencie bezdomovectva. Občania, ktorí majú vedomosť o vznikajúcom bezdomovectve, neriešia vzniknutú situáciu buď z dôvodu, že problém nedokážu zadefinovať alebo z dôvodu, že nemajú vedomosť, na koho sa majú s problémom obrátiť. S prevenciou je úzko spojená aj bytová problematika, keď sa v živote občan ocitá bez príjmu s čím je spojená platobná neschopnosť úhrad zabezpečujúcich bývanie.

V poradí tretím dôvodom riešenia problematiky bezdomovectva sú chýbajúce aktivity pre CS, ktoré by udržali pracovné návyky a zručnosti CS a tiež by zabezpečili pravidelný príjem pre uvedenú CS na základe ktorého by si dokázali sami zabezpečiť svoje sociálne a bytové potreby.

Hlavný problém cieľovej skupiny občania bez prístrešia bol sformulovaný nasledovne:

„Zlepšenie súčasnej životnej situácie občanov bez prístrešia a zvýšenie miery aktivizácie cieľovej skupiny pri riešení svojich problémov.“

5.4.2. Seniori

Cieľová skupina je totožná s cieľovou skupinou zadefinovanou v KPSS 2008 – 2013.

Charakteristika cieľovej skupiny

Cieľová skupina seniori patria do skupiny občanov, ktorí dosiahli vek rozhodný pre priznanie starobného dôchodku a vyšší a ocitli sa v situácii vyžadujúcej podporu komunity, pretože túto podporu a pomoc nemôžu získať iným štandardným spôsobom (s pomocou rodiny) ako prostredníctvom sociálnych služieb.

Vyčlenenie cieľovej skupiny:

- predlžovanie individuálneho aj priemerného veku, dosiahnutie dôchodkového veku
- nárast miery chorobnosti (zvýšený výskyt viacerých chronických ochorení a ich ďalší nárast s pribúdajúcim vekom) a tým aj závislosti na sociálnej pomoci

- vdovstvo, strata životného partnera a s tým súvisiace sociálne a ekonomické zmeny.
- stále existujúci využiteľný potenciál jedincov k aktivitám vo svoj prospech aj v prospech komunity

Z hľadiska počtu ide o najväčšiu cieľovú skupinu a zároveň aj najprogresívnejšie rastúcu. Početnosť cieľovej skupiny narastá ako dôsledok výrazného starnutia populácie v meste Brezno a to aj napriek legislatívnym zmenám postupného zvyšovania dôchodkového veku. Tento trend je vo všetkých vyspelých krajinách, pričom v mnohých sa už začínajú veľmi aktívne riešiť v systéme takzvanej „striebornej ekonomiky“. Strieborná ekonomika rieši negatívne dopady starnutia obyvateľstva z pohľadu jeho demografického a spoločenského rozmeru, ale priorita je čoraz viac kladená na ekonomický rozmer.

SWOT analýza

Silné stránky	**Slabé stránky**
• funkčná opatrovateľská služba • zabezpečenie stravovania na území mesta (zariadenia, rozvoz stravy) • poskytovanie príspevku na stravovanie • Denné centrum Prameň, poskytované služby a programy • finančná podpora seniorov (poukážkový systém) • dobrá spolupráca organizácií na území mesta pri zabezpečovaní služieb pre seniorov • dobrá spolupráca MsÚ s organizáciami v meste pri zabezpečení sociálnych služieb • zriadenie a prevádzkovanie služby sociálny taxík • zriadenie a prevádzkovanie požičovne zdravotných pomôcok • budovanie bezbariérových prístupov v inštitúciách v meste • ľudský potenciál a aktivita seniorov v dobrovoľníckej činnosti (svojpomoc pri zabezpečovaní programov a služieb)	• slabá informovanosť o poskytovaných sociálnych a podporných službách na území mesta (seniori a ich rodiny) • nezáujem občanov o informácie • nízky príspevok z rozpočtu mesta na programy pre seniorov a ich aktivity (DC Prameň) • nedostatočné priestorové kapacity pre aktivity seniorov na území mesta (DC Prameň a mestské časti)
Príležitosti	**Ohrozenia**
• dostatok kvalifikovaných opatrovateliek (ponuka prevyšuje dopyt) • priestorový potenciál v meste na rozvoj služieb (budovy, záhrada za DC Prameň)	• nepriaznivá (zhoršujúca sa) ekonomická situácia seniorov • nedostatočné riešenie starnutia populácie na národnej úrovni • negatívny demografický vývoj populácie

Analýza problémov

Na základe analýzy problémov a následného vyhodnotenia formou matice problémov zadefinovala pracovná skupina 7 kľúčových problémov, ktoré zoradila podľa závažnosti do

nasledovného poradia:

Poradie	*Problém*
1	Chýba služba (zariadenie) na krátkodobý alebo prechodný pobyt seniorov
2	Nie je v meste doriešený systém na ochranu v krízových životných situáciách najmä osamelo žijúcich seniorov
3	Nedostatočné využívanie rôznorodých foriem informovanosť o existujúcich službách
4	Narastá nezáujem seniorov o systém dlhodobých pobytov v spoločných zariadeniach
5	Nedostatok priestorov pre spoločné aktivity
6	Nedostatok sociálnych kontaktov s ostatnými obyvateľmi mesta, čiastočná izolácia cieľovej skupiny
7	Nekvalitné stravovanie a malé porcie stravy pre dôchodcov zabezpečované mestom

Za najvážnejšie považuje pracovná skupina okruhy problémov spojených s možnosťami zabezpečenia širšej ponuky služieb a problém informovanosti o existujúcich službách a možnostiach. Vo všeobecnosti však vnímajú seniori možnosti naplnenia svojich záujmov v súčasnosti ako vcelku postačujúce.

Hlavný problém cieľovej skupiny seniori bol sformulovaný nasledovne:

„Nedostatočné riešenie niektorých konkrétnych potrieb seniorov - najmä tých, ktorí žijú v domácom prostredí.“

5.4.3. Občania so zdravotným postihnutím

Cieľová skupina je totožná s cieľovou skupinou zadefinovanou v KPSS 2008-2013.

Charakteristika cieľovej skupiny:

Skupina občanov, ktorej sociálne problémy vznikajú ako následok ich zdravotného postihnutia, ktoré je buď vrodené alebo získané úrazom, či chorobou počas ontogenézy. Podľa klasifikácie Svetovej zdravotníckej organizácie a z hľadiska kritérií charakteru postihnutia rozdeľujeme občanov so zdravotným postihnutím do nasledujúcich základných kategórií:

- Duševné poruchy
  - Poruchy intelektu (mentálne poruchy)
  - Psychiatrické poruchy
- Telesné postihnutie
  - Poruchy zraku, sluchu a reči
  - Poruchy pohybového aparátu
  - Poruchy vnútorných orgánov
  - Civilizačné ochorenia
- Kombinované postihnutia

Dohovor OSN o právach ľudí so zdravotným postihnutím definuje osoby so zdravotným postihnutím ako osoby s dlhodobými telesnými, mentálnymi, intelektuálnymi alebo zmyslovými postihnutiami, ktoré v súčinnosti s rôznymi prekážkami môžu brániť ich plnému a účinnému zapojeniu do spoločnosti na rovnakom základe s ostatnými. Za hranicou zdravotného postihnutia vo Svetovej správe o zdravotnom postihnutí (2011) je stanovená hranica zdravotného postihnutia na 15 % postihnutia organizmu.

Na Slovensku dodnes nie je vytvorená národná štatistika o počte občanov so ZP rozličného druhu a stupňa. Naša legislatíva definuje rozličné systémy nahliadania na ZP podľa rôzneho účelu a rôznych kritérií.

Pre účely zamestnania sa za zdravotné postihnutých ponímajú občania, ktorí majú pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % (uznaný za invalidného občana) - § 9 Zákona o službách zamestnanosti a §71 Zákona o sociálnom poistení. Pred rokom 2011 boli aj občania, ktorí mali pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 20 % a menej ako 40 % považovaní za znevýhodneného uchádzača o zamestnanie.

Za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím (ďalej len osoba s ŤZP) sa považuje fyzická osoba, ktorej miera funkčnej poruchy je najmenej 50 % (zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia). Sociálny dôsledok ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len „ŤZP“) je znevýhodnenie, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej ŤZP v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok, a ktoré nie je schopná z dôvodu ŤZP prekonať sama.

Každá z uvedených kategórií postihnutí má rozdielne dopady na sociálne následky postihnutia a tým aj na špecifické potreby a formy pomoci spoločnosti pri ich uspokojovaní. Tvoria preto významnú skupiny užívateľov sociálnych služieb. Na základe analytických odhadov tvorí skupinu občanov s aspoň s čiastočnou poruchou zdravia viac ako 5000 občanov. V súlade s evidenciou podľa platnej legislatívy (ÚPSVR 2013) je v meste Brezno 1091 občanov so zdravotným postihnutím, pričom počet občanov postupne narastá (tabuľka 2.18)

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
zriadenie a prevádzkovanie sociálneho taxíka prístup subjektov v meste k potrebám občanov so ZP (označenie) vybudovanie nájazdových chodníkov poskytovanie komplexného poradenstva inštitúciami pracujúcim s občanmi so ZP (verejná správa , MVO...)	nedostatok nízkopodlažných autobusov v MHD (nemocnica + mesto + Mazorník) zhoršená dostupnosť autom do inštitúcii (MsÚ – parkovanie, nemocnica) nevybudované nástupné plošiny na autobusových zástavkách (nemocnica) zlá kvalita ciest, chodníkov v okolí nemocnice v meste nie je bezbariérové WC verejne dostupné nedostatok inštitúcii s bezbariérovým prístupom (pošta,

organizovanie podujatí – Podajme si ruky (prezentácie, informácie, rozšírenie kontaktov) zriadenie a prevádzkovanie požičovní zdravotníckych pomôcok (MsÚ, SZZP) voľnočasové programy, aktivity a vzdelávanie v DC Prameň zmena postojov ľudí so ZP (rodičova detí) vo vzťahu vystúpenia z anonymity, zapájania sa do vzdelávania, integrácie adresné poskytovanie sociálnych služieb	okresný úrad) nedostatok spoločenských priestorov s bezbariérovým prístupom na pôde mesta neexistuje subjekt, ktorý by zabezpečoval voľnočasové programy pre deti a mladých ľudí so ZP nedostatok miest v zariadeniach sociálnych služieb (pobytové) nedostatok asistentov učiteľa v ZŠ pre deti so ZP predsudok – utajovanie skutočnosti (niektorí) o zdravotnom postihnutí nedostatok (v meste nie je) zariadenie pre krátkodobý pobyt ľudí so ZP – denný stacionár, alebo zariadenie OS – nedostatok príležitostí pre rozvoj sociálnych kontaktov ľudí so ZP (medzi sebou – smerom ku zdravej populácii) nedostatok pracovných príležitostí na území mesta pre ľudí so ZP nedostatočne vytvorené podmienky pre zotrvanie v prirodzenom (domácom) sociálnom prostredí nedostatočnosť terénnych sociálnych služieb
Príležitosti	Ohrozenia
kultúrno-spoločenské podujatia na regionálnej, okresnej úrovni zmena postojov verejnosti vo vzťahu k ľudom so ZP osvetové kampane, programy na národnej úrovni o potrebách ľudí so ZP medializácia schopnosti, zručnosti ľudí so ZP dostatok opatrovateliek (kvalifikovaných)	nedostatočne využívané programy na národnej úrovni pre zabezpečenie asistentov učiteľa v ZŠ zo strany zriaďovateľa nedostatočne využívanie nástrojov na zamestnávanie ľudí so ZP nekompatibilita vzdelávacích programov s potrebami trhu práce pre ľudí so ZP (soc. práca) nepostačujúca kapacita terénnych sociálnych služieb zvyšujúce sa finančné náklady

Analýza problémov

Na základe analýzy problémov a následného vyhodnotenia formou matice problémov zadefinovala pracovná skupina 8 kľúčových problémov, ktoré zoradila podľa závažnosti do nasledovného poradia:

Poradie	*Problém*
1	Nedostatočnosť terénnych SS pre ŤZP, absencia odľahčenia rodinných príslušníkov, absencia služby opatrovania na telefón pri nepredvídaných okolnostiach.
2	Nedostatočná sociálna rehabilitácia a integrácia osôb s ŤZP do majority
3	Nedostatočná informovanosť o SS (možnosti, ako postupovať pri riešení dôsledkov, kto poskytuje sociálne služby a na koho sa obrátiť).
4	Nedostatok krízovej intervencie v domácom prostredí, prípadne v zariadeniach
5	Absencia programov pre deti s ŤZP
6	Absencia dobrovoľníctva pre osoby s ŤZP
7	Absencia tlmočníckej, sprievodcovskej a predčitateľskej služby
8	Chýbajúci denný stacionár pre osoby s ŤZP

Za najvážnejšie problémy považuje pracovná skupina nízku flexibilitu a štruktúru poskytovaných služieb, nedostatočná informovanosť o existujúcich službách a možnostiach a nedostatok programov vhodných a dostupných pre zdravotne postihnutých, najmä deti, odsúvanie cieľovej skupiny na okraj spoločnosti.

Hlavný problém cieľovej skupiny ťažko zdravotne postihnutí bol sformulovaný nasledovne:

„Nedostatočná miera napĺňania základných potrieb (schopnosti viesť samostatný život) a integrácie fyzických osôb so zdravotným postihnutím.“

5.4.4. Rodina, deti a mládež v ohrození

Pracovná skupina Rodina, deti a mládež vznikla pri prehodnotení predchádzajúceho obdobia komunitného plánovania zo skupín Rodina a matky s deťmi a Sociálne ohrozené deti a mládež, pretože sa to ukázalo ako opodstatnené, keďže deti a mládež sú súčasťou rodín a problémy rodín a detí a mládeže sa vzájomne prelínajú a ovplyvňujú.

Charakteristika cieľovej skupiny:

Osamelé matky s maloletými deťmi, viacdetné rodiny a mladé rodiny, neúplné rodiny, matky a ženy, ktoré sú obeťami domáceho násilia, ďalej deti žijúce v nevyhovujúcom rodinnom prostredí (zanedbávanie zo strany rodičov, nedostatok záujmu o výchovu a zabezpečovanie základných životných potrieb), deti ohrozené syndrómom CAN, deti a mládež s poruchami správania sa a tendenciami k asociálnemu správaniu, deti s problémom záškoláctva, „mladí dospelí“ po ukončení ÚS.

Z hľadiska početnosti je percentuálny stav tejto sociálnej skupiny a jej dlhodobý vývoj za sledované obdobie KP na celkovom percentuálnom pomere populácie komunity relatívne

stabilizovaný, avšak s očakávaním trvalého znižovania počtu detí na celkovom počte obyvateľov komunity mesta. V súčasnosti je odhadovaná početnosť cieľovej skupiny ohrozené deti a mládež na viac ako 700 občanov vo veku 0 – 18 rokov (tabuľka 2.17 a 2.18)

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
• vznik a činnosť nových subjektov na území mesta zameraných na cieľovú skupinu rodina, deti a mládež (programy, podujatia, služby) • dostatočná ponuka podujatí pre mládež na území mesta • rozšírený počet súkromných zariadení poskytujúcich starostlivosť o deti predškolského veku (OZ Misericordia, MC Slniečko, SDZ Margarétka, SDZ Bianca) • dobrá spolupráca (práca) CPPPaP u detí s odkladom povinnej školskej dochádzky, pri riešení výchovných problémov • kontrolná činnosť MsP v oblasti verejného poriadku (neplnoleté deti a mládež) v reštauračných zariadeniach a kluboch na území mesta • zlepšenie školskej dochádzky detí z MRK po presťahovaní ŠZŠ do mestskej časti Mazorník	• nedostatok kultúrno-spoločenských podujatí pre skupinu rodina s deťmi • nedostatočná účasť rodín, detí a mládeže na organizovaných podujatiach • neefektívna informovanosť o podujatiach a aktivitách realizovaných na pôde mesta • nedostatočná koordinácia subjektov zabezpečujúcich informovanosť o podujatiach a organizácii, ktoré podujatia pripravujú • chýbajú priestory pre stretávanie sa a aktivity rodín s deťmi so zdravotným postihnutím • absencia programov a podporných služieb pre rodiny s deťmi ŤZP • nedostatočná (žiadna) podpora z rozpočtu mesta pre subjekty zabezpečujúce programy a služby pre rodiny s deťmi • nedostatočná koordinácia (znalosť rozsahu) služieb a programov poskytovaných pre rodiny s deťmi zo strany MsÚ • chýba monitorovací systém pre potreby rodín s deťmi • chýbajú podporné programy, služby a priestor pre rodiny s deťmi v NRS • chýba predškolské zariadenie pre deti z MRK • chýba spolupráca pracovníkov TSP a Spojenej školy, pri riešení problémov žiakov z MRK • zvýšená miera požívania alkoholických nápojov mládežou (neplnoletými deťmi) v Brezne • nízka uvedomelosť rodín jednotlivcov a zariadení na území mesta pri predaji alkoholu neplnoletým
Príležitosti	Ohrozenia
• záujem o rozvinutie dobrovoľníctva • využitie dostupných zdrojov informovanosti (existujúca web stránka) • zjednotenie informačného systému • využitie širokej škály multizdrojového financovania	• vysoká časová a pracovná vyťaženosť rodičov detí a mládeže • komplikovaný administratívny proces pri získaní finančnej podpory z grantových a nadačných zdrojov pre realizáciu programov, podujatí, aktivít

• legislatíva – využitie na rozvoj aktivít • neformálnejšia prepojenosť a užšia spolupráca inštitúcii • záujem o organizovanie spoločných stretnutí na aktuálne témy • záujem o vzdelávanie ľudských zdrojov • súčinnosť s príspevkovými a rozpočtovými organizáciami (MsKS, MŠK) pri príprave voľnočasových aktivít (prevencia soc. patologických javov)	• zvyšujúci sa počet neúplných rodín • zvyšujúci sa počet mladých ľudí so závislosťami • časté legislatívne zmeny • nedostatočný záujem rodičov a mládeže o preventívne aktivity • nedostatočný záujem o riešenie problematiky v sociálnej sfére • nedostatočná motivácia rodín riešiť problémy • absencia MVO • finančná (dlhová) politika rodiny • vysoká miera nezamestnanosti

Analýza problémov

Na základe analýzy problémov a následného vyhodnotenia formou matice problémov zadefinovala pracovná skupina 7 kľúčových problémov, ktoré zoradila podľa závažnosti do nasledovného poradia

Poradie	*Problém*
1	Nárast závislosti u mladých ľudí v meste
2	Nedostatočná prevencia sociálno-patologických javov
3	Nedostatok informácii a nedostatočný monitoring o potrebách a stave cieľovej skupiny
4	Absencia programov a podporných služieb pre cieľovú skupinu
5	Nedostatok podujatí a aktivít pre rodiny s deťmi, neexistujúce zľavy na vstupnom a poplatkoch
6	Nedostatočná podpora zo strany mesta pre subjekty poskytujúce voľnočasové aktivity, podujatia a služby pre cieľovú skupinu
7	Nedostatočná informovanosť o podujatiach a nedostatočná spolupráca medzi jednotlivými subjektmi pri organizovaní podujatí

Z uvedeného vyplýva, že za najzávažnejšie skupina považuje **rapídny nárast závislostí** mladých ľudí, či je možné vnímať vo vzťahu k nedostatočne prevencii sociálno-patologických javov a nedostatku informácií.

Hlavný problém cieľovej skupiny rodina, deti a mládež bol sformulovaný nasledovne:

„Nárast sociálno-patologických javov ako dôsledok nedostatočnej prevencie a nedostatočného využívania existujúcich možností a zdrojov pri riešení nepriaznivej situácie cieľovej skupiny.“

5.4.5. Marginalizované rómske komunity

Na rozdiel od predchádzajúceho KPSS 2008 – 2013 sa dohodli občania na vyčlenení rómskej komunity ako samostatnej cieľovej skupiny. V KPSS 2008 – 2013 boli problémy tejto skupiny občanov prevažne riešené v skupine sociálne neprispôsobivých občanov. Vzhľadom na početnosť

a odlišné sociálne špecifiká tejto skupiny je jej vyčlenenie ako samostatnej cieľovej skupiny zmysluplné.

Charakteristika cieľovej skupiny:

Cieľová skupina potenciálnych klientov si vyžaduje osobitnú pozornosť analýzu a prístup. Rómska komunita žijúca v meste Brezno patrí medzi skupiny najviac ohrozené sociálnou exklúziou. Ich sociálnu situáciu už dlhodobo determinuje vysoká miera nezamestnanosti, najmä dlhodobej, závislosť na dávkach sociálneho systému, nízka úroveň vzdelania a bývania, „iný“ prístup k životu, nárast závislostí, prostitúcia a ďalšie kumulované negatívne charakteristiky.

Na území mesta Brezna žijú Rómovia integrovane v bytových domoch na sídliskách a rodinných domoch v rôznych častiach mesta. Tieto rodiny sú lepšie sociálne zabezpečené. Ide o skupinu Rómov, ktorí majú ukončené základné, niektorí z nich aj stredoškolské vzdelanie. Ich počet je však veľmi nízky. Títo Rómovia žijú uzavreto a obvykle sa nehlásia k ostatnej rómskej komunite.

Okrem integrovane žijúcich Rómov sa v meste nachádzajú koncentrované lokality – Predné a Zadné Halny, Mazorník a Stromová ulica a jedna segregovaná komunita žijúca v lokalite Hlavina.

Veľkosť cieľovej skupiny je odhadovaná na približne 10 % počtu obyvateľov, t. j. asi 2000. Podľa aktuálneho mapingu rómskych osád, ktorý realizoval Úrad splnomocnenca pre rómske komunity v prvej polovici roku 2013 žije na území mesta približne 1840. Rozptýlene integrovane z tohto počtu žije asi 726 v častiach Bujakovo, Židlovo, Záhradná, Fr. Kráľa, Kiepka, Lichardova, Klepuš. Koncentrovane vo vnútri mesta žije asi 610 rómskych občanov v Stromová ulica (210), Predné Halny (400), Zadné Halny (52). Koncetrovane na okraji mesta býva asi 400 rómskych obyvateľov v lokalite Mazorníkovo-Mládežnícka a Vrbová, segregovaná komunita je v lokalite Hlavina, ktorú tvorí 113 obyvateľov.

SWOT analýza

Silné stránky	**Slabé stránky**
• realizácia projektov TSP v meste Brezno • Morálne ocenenie pracovníkov a programu TSP zo strany MRK • možnosť prezentácie kultúry Rómov na podujatiach organizovaným mestom Brezno • realizácia programu PZ – Špecialisti pre prácu s komunitami (realizuje sa od r. 2007) • projekty realizované v ZŠ a ŠZŠ v Brezne • organizovanie sv. omší pre Rómov rímskokatolíckou cirkvou • existencia a činnosť farskej katolíckej charity	• nedostatočné vzdelanie MRK • chýba základná orientácia MRK v spoločnosti (zvládanie úkonov na úradoch...) • chýbajú prvky a programy integrácie „debarierizácie“ medzi MRK a majoritou • zvyšujúca sa nevraživosť, nenávisť medzi MRK a majoritou • chýbajúca infraštruktúra a infraštruktúra v zlom stave: most cez rieku Hron do lokality Hlavina • chýba regulované bývanie pre MRK • nárast sociálno-patologických javov • nedostatočné voľnočasové aktivity a podmienky pre ich realizáciu • nevyužitý potenciál skupiny, napríklad kultúrny
Príležitosti	**Ohrozenia**
• využitie ľudských zdrojov na trhu práce • záujem o získanie i obnovenie pracovných návykov a zručností • vybudovanie nového komunitného centra • využitie platnej legislatívy na riešenie MRK	• pozitívna diskriminácia, resp. nevyhovujúca legislatíva (práva a povinnosti) • nedostatok pracovných príležitostí v regióne • absencia prípravy vzdelávania detí od 3 – 6 rokov

• získavanie mimorozpočtových fondov na riešenie problematiky • záujem o vzdelávanie detí od 3 – 6 rokov • využitie lídrov pri integrácii MRK k majorite	• dlhová politika rodiny • nedostatočné uvedomovanie rodičov k vzdelávaniu (prístup) a následne uplatnenie v spoločnosti • prevažne vzdelávanie v ŠZŠ • zvyšovanie napätia v spoločnosti medzi minoritou a majoritou • nedostatočná podpora komunitnej sociálnej práce

Analýza problémov

Na základe analýzy problémov a následného vyhodnotenia formou matice problémov zadefinovala pracovná skupina 7 kľúčových problémov, ktoré zoradila podľa závažnosti do nasledovného poradia

Poradie	*Problém*
1	Nárast sociálno-patologických javov
2	Nedostatok znalostí a zručností pri vedení domácnosti a výchove detí
3	Nedostatok dostupných príležitostí pre trávenie voľného času detí a mládeže
4	Nízka vnútorná motivácia pri riešení svojej situácie
5	Nedostatok sociálnych zručností
6	Nie je vytvorený systém podpory
7	Nárast otvorenej diskriminácie

V skupine MRK sa vážne riešil celý balík problémov, vo vzťahu k sociálnym službám sa ako najvážnejšie vnímajú problémy nárastu sociálno-patologických javov, najmä rast drogovo závislých a prostitúcie a zároveň veľký nárast odmietania rómskej komunity majoritným obyvateľstvom a rast diskriminácie.

Hlavný problém cieľovej skupiny marginalizované rómske komunity bol sformulovaný nasledovne:

„Zhoršujúci sa stav životnej úrovne rómskej komunity v meste Brezno.“

5.5. Zhrnutie analytickej časti

Z porovnania výstupov všetkých analýz a výstupov všetkých pracovných skupín je zrejmé, že existuje nerovnováha v pomere počtu a rozsahu silných stránok k prvkom a javom, ktoré pôsobia ako slabé stránky, problémy a nedostatky. Váha negatívnych stránok je dlhodobo prevažujúcejšia nad pozitívnymi stránkami. Z tohto stavu je možné reálne a kvalifikovane anticipovať ďalší vývoj v prípade, že by sa takto zmonitorované a identifikované deficity a disparity neriešili, dlhodobo hrozí v meste nebezpečenstvo sociálno-ekonomických prejavov, ktoré boli sformulované už v predchádzajúcom KPSS:

- ďalší nárast sociálno-patologických javov v komunite,
- rast sociálneho napätia destabilizujúceho situáciu a vzťahy v komunite mesta, najmä vo vzťahu k rómskym občanom,
- pokles súčasnej úrovne a rozsahu poskytovaných sociálnych služieb a následne riziko neplnenia zákonných nárokov občanov v oblasti sociálnych služieb,
- rozpor medzi mierou finančných a materiálnych vstupov vynaložených na oblasť sociálnych služieb a mierou a kvalitou jej výstupov pre prijímateľov cieľových skupín obyvateľov komunity mesta,
- strata dôvery občanov v oficiálne orgány a inštitúcie mesta a ich schopnosti riešiť vzniknuté problémy v sociálnej oblasti,
- nárast závislosti komunity mesta a jej obyvateľov v oblasti sociálnych služieb od iných systémov a subjektov stojacich mimo jej teritoriálny rámec.

STRATÉGIA ROZVOJA – CIELE A OPATRENIA NA ROKY 2014 – 2022

V strategickej časti sú zadefinované ciele a opatrenia komunitného plánu, ktoré vychádzajú z výstupov jednotlivých pracovných skupín. Ciele a opatrenia, ktoré sa vyskytli vo výstupoch viacerých skupín boli sformulované do skupiny spoločných cieľov a opatrení, pričom sa prihliadalo na to, aby boli všetky výstupy z pracovných skupín zachované. Časť výstupov bola presunutá ako požiadavka a podklad pre spracovanie PHSR mesta Brezno. Všetky presuny a úpravy boli následne prerokované a odsúhlasené na všetkých pracovných skupinách.

Komunitný plán mesta Brezno po aktualizácii č. 1 (r. 2018) vychádza z Národných priorít rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020. Cieľom národných priorít je ovplyvniť rozvoj sociálnych služieb v Slovenskej republike cestou formulovania základných priorít rozvoja, predpokladov na ich dosiahnutie a merateľných ukazovateľov na posudzovanie ich splnenia. Špecifickým cieľom Národných priorít rozvoja sociálnych služieb je:

- zabezpečiť realizáciu práva občana na poskytovanie sociálnej služby so zohľadnením ľudsko-právneho a nediskriminačného prístupu a dôrazom na rešpektovanie ľudskej dôstojnosti,
- zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunity,
- zabezpečiť rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby v segregovaných lokalitách s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- zvýšiť dostupnosť komunitných sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj sociálnych služieb pre rodinu, ktorá sa stará o svojho člena, odkázaného na pomoc inej osoby pri sebaobsluhe,
- deinštitucionalizovať sociálne služby,
- presadiť princíp integrovanej dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti,
- zaviesť systém zabezpečenia a hodnotenia podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb.

Predpokladá sa, že národné priority si následne nižšie územné jednotky rozpracujú vo svojich koncepčných a plánovacích dokumentoch.

6.1. Spoločné ciele a opatrenia

SPOLOČNÉ CIELE A OPATRENIA			
Hlavný cieľ komunitného plánu:		**"Zlepšenie a skvalitnenie sociálnych služieb v meste Brezno"**	
Špecifické ciele		*Opatrenia*	
0.1.	Zlepšenie systému informovanosti a poradenstva	0.1.1.	Zabezpečiť obsah informovanosti

	a jeho dostupnosti pre cieľové skupiny	0.1.2.	Rozmanitosť foriem informovanosti
		0.1.3.	Distribúcia informačných médií
		0.1.4.	Vytvoriť a spravovať aktuálne databázy
		0.1.5.	Realizovať odborné poradenstvo
0.2.	Zriadenie komplexného integračného centra spoločného pre všetky skupiny občanov mesta	0.2.1.	Dostatočne veľké priestory dostupné pre CS
		0.2.2.	Realizácia aktivít cieľových skupín
0.3.	Zlepšenie spolupráce mesta a iných subjektov a podpory zo strany mesta	0.3.1.	Spolupráca mesta a iných subjektov (MVO, podnikatelia a pod.)
		0.3.2.	Mestský systém podpory pre špecifické situácie dostupný pre všetky sociálne slabšie skupiny
0.4.	Zvýšenie úrovne sociálnych kontaktov CS a ostatných obyvateľov mesta	0.4.1.	Prezentovať činnosť a prácu občanov z CS na verejnosti
		0.4.2.	Spoločné aktivity CS a občanov mesta
0.5.	Rozvíjanie dobrovoľníctva na podporu integrácie cieľových skupín do spoločnosti	0.5.1.	Koordinačná služba pre dobrovoľnícku činnosť
		0.5.2.	Zapojiť študentov stredných škôl na území mesta do dobrovoľníctva
		0.5.3.	Motivačné aktivity na získanie občanov k dobrovoľníckej činnosti

Charakteristika spoločných opatrení

SPOLOČNÉ OPATRENIA				
Opatrenie		*Garant*	*Zdroje financovania*	*Časový harmonogram (rok)*
0.1.	**Zlepšenie systému informovanosti a poradenstva a jeho dostupnosti pre cieľové skupiny**			
0.1.1.	**Zabezpečiť obsah informovanosti**	MsÚ – OSO v spolupráci s	bez výrazných nárokov na	2014-2022

Zámerom je zabezpečiť obsahovo informácie o poskytovaných a dostupných službách, o postupe pri krízových situáciách, o prevencii a symptómoch bezdomovectva, o postihoch a sankciách za spáchanú trestnú činnosť, o realizovaných podujatiach, o sociálno-patologických javoch – závislosti, diskriminácia a podobne.	partnermi - organizácie pracujúce s konkrétnou cieľovou skupinou (OO PZ SR, OZZP Brezno...)	zdroje - vlastné zdroje organizácií, dobrovoľná práca, rozpočet mesta	
0.1.2. Rozmanitosť foriem informovanosti Využiť čo najefektívnejšie formy informovanosti pre konkrétne skupiny. Jedná sa o využitie rôznych foriem ako sú: samostatné tlačené a elektronické informačné spravodaje, tlačené letáky, kartičky a plagáty, mestský rozhlas, regionálne tlačové médiá, elektronické médiá - web stránky, emailový „newsletter“, sociálne siete, besedy, diskusie, prednášky – formou priamej osvety a ďalšie.	MsÚ – OSO, kancelária primátora	rozpočet mesta, granty	2014-2022
0.1.3. Distribúcia informačných médií Zabezpečiť cielenú distribúciu ku konkrétnym cieľovým skupinám, aby sa maximalizoval účinok a redukovali náklady napríklad pri tlačených materiáloch. Napríklad distribúcia do bytov a domov kde žijú zástupcovia CS, alebo na miesta zvýšeného pohybu CS	MsÚ – OSO, s využitím spolupráce so spoločnosťami distribuujúcimi tlačoviny a ďalšími organizáciami pracujúcimi s CS	rozpočet mesta, granty	2015-2022
0.1.4. Vytvoriť a spravovať aktuálne databázy Zabezpečiť spracovanie a priebežnú aktualizáciu rôznych databáz potrebných pre prácu najmä pracovníkov MsÚ a pre to, aby dokázali zabezpečiť niektoré z ďalších opatrení. Jedná sa napríklad o databázu sociálnych služieb, subjektov a osôb poskytujúcich tlmočnícku, sprievodcovskú a predčitateľskú službu pre ŤZP, vhodných „opatrovateľov“ pre prípady nepredvídaných udalostí, subjektov, ktoré realizujú voľnočasové aktivity a pod.	MsÚ – OSO	bez výrazných nárokov na zdroje, rozpočet mesta	2016-2022
0.1.5. Realizovať odborné poradenstvo Odborné poradenstvo zamerané najmä na prípravu a realizáciu malých projektov, prípadne ďalších podobných služieb	MsÚ – OSO a iné organizácie	bez výrazných nárokov na zdroje – vlastné zdroje organizácií, dobrovoľná práca, rozpočet mesta	2014-2022

0.2.	**Zriadenie komplexného integračného centra spoločného pre všetky skupiny občanov mesta**			
0.2.1.	**Dostatočne veľké priestory dostupné pre CS**	MsÚ - OEF, OŽPSP	OP Ľudské zdroje, Integrovaný regionálny OP, malé granty	2019-2022
Zriadenie komplexného integračného centra, ktoré by poskytovalo dostatok priestorov dostupných pre všetky CS. Bolo by priestorom pre spoločné stretávanie sa CS navzájom ako aj s majoritou, malo by mať vytvorené priestory pre verejné prezentácie a organizovanie akcií pre verejnosť pod strechou (sála), pre stretnutia menších skupín, pracovné a tvorivé dielne, zmysluplné trávenie voľného času, výchovu a vzdelávanie a pod. Je potrebné rozšíriť priestory pre CS seniori, ktorej súčasné priestory už kapacitne nepostačujú a predpokladá sa nárast členov zo súčasných 290 na minimálne 400. Vytvoriť vhodné podmienky pre stretávanie sa a aktivity ŤZP. Priestor pre stretávanie rodín – náhradné rodiny, rodiny s ťažko zdravotne postihnutými dieťaťom a pod. Pracovné skupiny seniori a ŤZP navrhujú využiť budovu súčasnej mestskej knižnice.				
0.2.2.	**Realizácia aktivít cieľových skupín**	MsÚ - OSO, OEF, organizácie zriadené mestom a ostatné organizácie pracujúce s CS	rozpočet mesta malé granty, OP Ľudské zdroje	2017-2022
Prioritne sa jedná o zabezpečenie chodu a činnosti komplexného integračného centra a o zmenu systému podpory organizácií v meste Brezno z mestského rozpočtu prostredníctvom VZN, ktoré v súčasnej forme nezodpovedá potrebám pre podporu rozvoja sociálnych služieb a realizáciu podporných aktivít. Napríklad podpora aktivít ŤZP a pod.				
0.3.	**Zlepšenie spolupráce mesta a iných subjektov a podpory zo strany mesta**			
0.3.1.	**Spolupráca mesta a iných subjektov (MNO, podnikatelia...)**	MsÚ- OSO	bez výrazných nárokov na zdroje	2014-2022
Vytvorenie systému pravidelných stretnutí zástupcov organizácií a pracovníkov OSV MsÚ, prioritne za účelom vzájomnej informovanosti sa a prípadnej spolupráce na konkrétnych aktivitách				
0.3.2.	**Mestský systém podpory pre špecifické situácie dostupný pre všetky sociálne slabšie skupiny**	MsÚ- OSO, OEF, organizácie zriadené mestom a ostatné organizácie pracujúce s CS	rozpočet mesta, iné granty a dary	2017-2022
Vytvorenie nástroja na boj proti chudobe a jej predchádzaniu, napr. zabezpečenie výhodné finančné pôžičky pre sociálne slabé skupiny obyvateľov pri významných rodinných udalostiach (pohreb a pod.), okrem iného zámerom je boj proti úžerníctvu v rómskej				

komunite.				
0.4.	**Zvýšenie úrovne sociálnych kontaktov cieľových skupín a ostatných obyvateľov mesta**			
0.4.1.	**Prezentovať činnosť a prácu občanov z cieľových skupín na verejnosti**	MsÚ, TS (OKŠ) a organizácie pracujúce s CS	rozpočet mesta, iné granty a dary	2014-2022
Zabezpečovanie a organizovanie rôznych spoločenských a kultúrnych podujatí pre verejnosť, deň otvorených dverí v centrách a organizáciách. Prezentovanie rôznymi inými formami napríklad v tlačovinách, web stránkach, výstavách a pod. Zámerom opatrenia je predchádzanie diskriminácii a izolácie cieľových skupín a ich zapojenie do života komunity.				
0.4.2.	**Spoločné aktivity cieľových skupín a občanov mesta**	MsÚ, TS (OKŠ) a organizácie pracujúce s CS	rozpočet mesta, iné granty a dary	2014-2022
Realizovanie aktivít a podujatí, na ktorých sa aktívne zapájajú zástupcovia CS a ostatných občanov mesta, napríklad športové podujatia, spoločné výstavy, spoločné kultúrne vystúpenia a pod.				
0.5.	**Rozvíjanie dobrovoľníctva na podporu integrácie cieľových skupín do spoločnosti**			
0.5.1.	**Koordinačná služba pre dobrovoľnícku činnosť**	MsÚ - OSO a organizácie pracujúce s CS	rozpočet mesta, iné granty, dobrovoľníctvo	2015-2022
Pôsobenie a činnosť koordinátorov pre jednotlivé CS - poskytovanie služieb obdobných centru dobrovoľníctva. Tento bude viesť databázu dobrovoľníkov a v prípade potreby ich osloví a zabezpečí ich dobrovoľnícku činnosť pre potreby CS. Môže sa vytvoriť centrum dobrovoľníctva v spolupráci s niektorou neziskovou partnerskou organizáciou v meste.				
0.5.2.	**Zapojiť študentov stredných škôl na území mesta do dobrovoľníctva**	MsÚ - OSO, stredné školy na území mesta a organizácie pracujúce s CS	bez nárokov na zdroje, malé granty	2015-2022
mesto Brezno sa snaží zapojiť študentov všetkých stredných škôl na území mesta do dobrovoľníctva napríklad pri zabezpečovaní aktivít Komplexného integračného centra, organizovaní spoločensko-kultúrnych podujatí , športových podujatí , opatrovanie detí, predčitateľskú službu, sprevádzanie, prácu s bezdomovcami, vykonávanie prieskumov a pod.				
0.5.3.	**Motivačné aktivity na získanie ľudí k dobrovoľníckej činnosti**	MsÚ - OSO kancelária	rozpočet mesta, iné granty a	2016-2022

Zabezpečiť rôzne motivačné aktivity a ocenenia, napr. "najaktívnejší dobrovoľník na území mesta Brezno", "najzaujímavejší dobrovoľnícky čin" a pod.	primátora MsÚ a organizácie pracujúce s CS	dary	

6.2. Občania bez prístrešia

1. OBČANIA BEZ PRÍSTREŠIA			
Všeobecný cieľ:		**"Zlepšenie súčasnej životnej situácie občanov bez prístrešia a zvýšenie miery aktivizácie cieľovej skupiny pri riešení svojich problémov"**	
Špecifické ciele		*Opatrenia*	
1.1.	Zlepšenie využívania dostupných nástrojov prevencie bezdomovectva	1.1.1.	Monitorovanie pri predchádzaní bezdomovectva s využitím TSP
1.2.	Rozšírenie aktivít zameraných na zvýšenie začlenenia občanov bez prístrešia do spoločnosti	1.2.1.	Aktivity na rozvoj pracovných zručností
		1.2.2.	Aktivity na zvýšenie vnútornej motivácie
		1.2.3.	Zabezpečovať efektívne služby pre občanov bez prístrešia
		1.2.4.	Transformácia útulku Nádej na nocľaháreň

Charakteristika opatrení CS občania bez prístrešia

1. OBČANIA BEZ PRÍSTREŠIA				
Opatrenie		*Garant*	*Zdroje financovania*	*Časový harmonogram (rok)*
1.1.	**Zlepšenie využívania dostupných nástrojov prevencie bezdomovectva**			
1.1.1.	**Monitorovanie pri predchádzaní bezdomovectva s využitím TSP**	MsÚ- OSO a organizácie pracujúce s CS	rozpočet mesta a OP Ľudské zdroje (TSP),	2015-2022

	Monitorovanie občanov bez prístrešia prostredníctvom pracovníkov TSP priamo v teréne , ich mapovanie a poskytovanie sociálneho poradenstva zameraného na predchádzanie rizikovému správaniu, rizikovým situáciám a na ich prekonanie, alebo riešenie - preventívna aktivita.		dobrovoľná práca	
1.2.	**Rozšírenie aktivít zameraných na zvýšenie začlenenia občanov bez prístrešia do spoločnosti**			
1.2.1.	**Aktivity na rozvoj pracovných zručností**	MsÚ-OSO	bez nároku na FP	2015-2022
	Vzhľadom na to, že niektorí klienti sú dlhodobo nezamestnaní, majú problém s uplatnením sa na trhu práce, snaha motivovať ich k jednoduchým pracovným činnostiam – udržiavanie okolia zariadenia, drobné opravy v zariadení a pod.			
1.2.2.	**Aktivity na zvýšenie vnútornej motivácie**	MsÚ - OSO a organizácie pracujúce s CS	rozpočet mesta, iné granty a dary	2016-2022
	Ide o aktivity zamerané na podporu a zvýšenie vnútornej motivácie občanov bez prístrešia k začleneniu sa do spoločnosti, určené sú najmä obyvateľom a návštevníkom nocľaháme a NDC Lúč. Zámerom je realizovať zaujímavé a dostupné formy motivácie najmä s využitím pozitívnych príkladov (napríklad osoby, ktoré prežili bezdomovectvo alebo návšteva osvedčených služieb v iných lokalitách a pod.), ale aj vzdelávacie aktivity a poradenskú činnosť, ktorú vykonávajú odborníci rôznych oblastí.			
1.2.3.	**Zabezpečovať efektívne služby pre občanov bez prístrešia**	MsÚ - OSO	rozpočet mesta, štátny rozpočet, iné granty a dary	2014-2022
	Mesto Brezno zriaďuje zariadenia, ktoré sú určené pre občanov bez prístrešia. Vzhľadom na to, že na pôde mesta sa uvedená cieľová skupina zdržiava a zariadenia sú využívané je účelné tieto zariadenia udržiavať naďalej a zabezpečovať v nich sociálne služby pre uvedenú CS. Ide o nocľaháreň, NDC Lúč a sezónnu ohrevovňu. Kapacita týchto služieb postačuje aj do roku 2022, je potrebné udržať a zlepšovať existujúci stav a služby.			

1.2.4.	**Transformácia útulku Nádej na nocľaháreň**	MsÚ-OSO	rozpočet mesta	2016
	Transformácia útulku na nocľaháreň prebehla z dôvodu, že útulok prestal spĺňať účel, ktorý je stanovený zákonom o sociálnych službách, a to dočasnosť poskytovania ubytovania.			

6.3. Seniori

2. SENIORI			
Všeobecný cieľ :		**"Posilnenie a rozšírenie rozsahu služieb pre seniorov v meste Brezno"**	
Špecifické ciele		*Opatrenia*	
2.1.	Vytvorenie služby pre krátkodobý alebo prechodný pobyt seniorov	2.1.1	Zabezpečenie služby pre krátkodobý alebo prechodný pobyt seniorov
		2.1.2	Personálne zabezpečiť službu
2.2.	Poskytovanie sociálnych služieb s použitím telekomunikačných technológií	2.2.1	Realizovať službu domáceho monitorovania a signalizácie potreby pomoci
		2.2.2.	Zriadiť službu krízovej pomoci prostredníctvom telekomunikačných technológií
2.3.	Posilnenie a rozšírenie terénnej sociálnej práce	2.3.1.	Poskytovať opatrovateľskú službu podľa potreby a požiadaviek klientov
		2.3.2.	Realizovať TSP minimálne v súčasnej úrovni rozsahu
		2.3.3	Posilniť vyhľadávaciu činnosť seniorov, ktorí potrebujú pomoc
2.4.	Skvalitnenie služieb podporovaného spoločného stravovania seniorov	2.4.1.	Zriadenie jedálne pre seniorov, zabezpečiť kvalitu a ponuka stravy zodpovedajúcu potrebám seniorov
		2.4.2.	Zabezpečiť možnosť výberu stravy aj pri jej rozvoze

Charakteristika opatrení CS seniori

2. SENIORI				
Opatrenie		*Garant*	*Zdroje financovania*	*Časový harmonogram (rok)*
2.1.	**Vytvorenie služby pre krátkodobý alebo prechodný pobyt seniorov**			
2.1.1.	**Zabezpečenie služby pre krátkodobý alebo prechodný pobyt seniorov**	MsÚ-OI	rozpočet mesta, štátny rozpočet	2019
Vybudovanie denného stacionára pre seniorov				
2.1.2.	**Personálne a materiálne zabezpečenie služby**	MsÚ - OSO	rozpočet mesta, štátny rozpočet, príspevky klientov	2019-2020
Zabezpečenie služieb denného stacionára v zariadení pod správou mesta.				
2.1.3.	**Vybudovanie zariadenia pre seniorov**	MsÚ-OI	Rozpočet mesta, ŠFRB	2019
Vybudovanie zariadenia pre seniorov				
2.2.	**Poskytovanie sociálnych služieb s použitím telekomunikačných technológií**			
2.2.1.	**Realizovať službu domáceho monitorovania a signalizácie potreby pomoci**	MsÚ – OSO	rozpočet mesta, klienti, OP Ľudské zdroje, štátny rozpočet	2016
Zabezpečenie služby domáceho monitorovania prostredníctvom monitorovacích prístrojov na monitorovanie a signalizáciu potreby pomoci pre seniorov. Služba by mala byť finančne dostupná a efektívna. Pokiaľ by to technické riešenie dovoľovalo, ideálne by bolo zriadenie mestského monitorovacieho a signalizačného systému pomoci.				
2.2.2.	**Zriadiť službu krízovej pomoci prostredníctvom telekomunikačných technológií**	MsÚ – OSO	rozpočet mesta, klienti, štátny rozpočet	2016-2022

Zriadenie mestskej služby tiesňového volania, najmä pre osamelo žijúcich klientov. Nákup a poskytnutie technického zariadenia osamelo žijúcim klientom, ktorým sa dokážu klienti spojiť s linkou tiesňového volania. Môže sa jednať o zariadenie cez pevnú linku, mobilnú linku, alebo GPS. Dôležité je zabezpečiť informovanosť o zriedení služby.				
2.3.	**Posilnenie a rozšírenie terénnej sociálnej práce**			
2.3.1.	**Poskytovať opatrovateľskú službu podľa potreby a požiadaviek klientov**	MsÚ – OSO	rozpočet mesta, príspevok štátneho rozpočtu, príspevky klientov	2014-2022
Vzhľadom na predpokladaný nárast počtu cieľovej skupiny, ako aj postupný proces deinštitucionalizácie sociálnych služieb je potrebné zabezpečovať poskytovanie opatrovateľskej služby pre klientov v zmysle legislatívneho rámca, ako jednu s ťažiskových služieb pre seniorov. Je potrebné disponovať dostatkom kvalifikovaného personálu, aby sa zabezpečili potreby klientov.				
2.3.2.	**Realizovať TSP minimálne v súčasnej úrovni rozsahu**	MsÚ – OSO, dobrovoľnícke organizácie	rozpočet mesta, OP Ľudské zdroje	2014-2022
TSP sa osvedčila ako jeden z najefektívnejších nástrojov na spomalenie prehlbovania sociálnej vylúčenosti. Je dôležité zabezpečiť plynulý výkon TSP v prirodzenom prostredí klientov je potrebné minimálne v úrovni súčasného rozsahu.				
2.3.3.	**Posilniť vyhľadávaciu činnosť seniorov, ktorí potrebujú pomoc**	MsÚ – OSO a organizácie pracujúce s CS	rozpočet mesta, OP Ľudské zdroje	2016-2022
Zvýšiť vyhľadávaciu činnosť seniorov odkázaných na pomoc inej osoby a poskytnúť im poradenstvo priamo v ich prirodzenom prostredí , aby sa zabezpečila ľahšia dostupnosť služieb pre CS. Využitie práce v teréne.				
2.4.	**Skvalitnenie služieb podporovaného spoločného stravovania seniorov**			
2.4.1.	**Zriadenie jedálne pre seniorov, zabezpečiť kvalitu a ponuka stravy zodpovedajúcu potrebám seniorov**	MsÚ-OEF, OI	rozpočet mesta, príspevky klientov	2017-2022

Zriadenie jedálne pre seniorov ako podpornej služby, aby kvalita a ponuka stravy zodpovedala potrebám seniorov. Jedná sa najmä o riešenie stravovania sociálne odkázaných seniorov, ktorým mesto prispieva na stravu, ktorú odoberajú z jedální pod správou mesta - v súčasnosti zo školských jedální. Strava z týchto jedální nezodpovedá potrebám seniorov.			
2.4.2. **Zabezpečiť možnosť výberu stravy aj pri jej rozvoze** Zabezpečiť možnosť výberu stravy zo školských jedální aj pri rozvoze stravy pre súčasných klientov, ktorí sa stravujú s využitím príspevku na stravu od mesta Brezno. Vytvorenie systému výberu a objednávok pri rozvoze stravy.	MsÚ v spolupráci s poskytovateľmi stravovania pre seniorov pod správou mesta	bez finančného zaťaženia	2017

6.4. Občania so zdravotným postihnutím

3. ŤAŽKO ZDRAVOTNE POSTIHNUTÍ			
Všeobecný cieľ :		**"Podpora a zvýšenie integrácie fyzických osôb so zdravotným postihnutím do spoločnosti"**	
Špecifické ciele		*Opatrenia*	
3.1.	Podporovanie a rozvíjanie rozsahu a kvality terénnych sociálnych služieb	3.1.1.	Využiť externé zdroje a poskytovať sociálne služby v zmysle platných právnych predpisov a reagovať na potreby cieľovej skupiny
3.2.	Zvýšenie úrovne sociálnej rehabilitácie a miery integrácie osôb s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti	3.2.1.	Stanoviť „povinný podiel“ zástupcov z radu zdravotne postihnutých do štruktúr a organizácií v meste Brezno
		3.2.2.	Aktivizovať ľudí so ZP za pomoci služieb „koordinátora“
3.3.	Zabezpečenie riešenia krízových situácii pre občanov s ťažkým zdravotným postihnutím	3.3.1.	Zriadiť službu ZOS v meste
		3.3.2.	Zriadiť a prevádzkovať systém monitorovania a signalizácie v krízových situáciách
3.4.	Zabezpečenie dostupnosti tlmočníckej, sprievodcovskej a predčitateľskej služby	3.4.1	Dohodnúť spoluprácu občanov a organizácií poskytujúcich tieto služby
3.5.	Zriadenie služieb pre denný pobyt ŤZP	3.5.1	Zriadenie denného stacionára a využívanie kapacít existujúcich zariadení sociálnych služieb

Charakteristika opatrení CS Ťažko zdravotne postihnutí

3. ŤAŽKO ZDRAVOTNE POSTIHNUTÍ				
Opatrenie		*Garant*	*Zdroje financovania*	*Časový harmonogram (rok)*
3.1.	**Podporovanie a rozvíjanie rozsahu a kvality terénnych sociálnych služieb**			
3.1.1.	**Využiť externé zdroje a poskytovať sociálne služby v zmysle platných právnych predpisov a reagovať na potreby cieľovej skupiny**	MsÚ – OSO, OEF a organizácie pracujúce s CS	rozpočet mesta, štátny rozpočet, príspevky klientov	2014-2022
Poskytovať a rozvíjať sociálne služby pre CS v zmysle platných právnych noriem a realizovať rozvoj a podporu podľa potrieb CS, dohodnúť spoluprácu s existujúcimi zariadeniami sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľom nie je mesto. Jedná sa o zabezpečenie terénnej sociálnej služby krízovej intervencie.				
3.2.	**Zvýšenie úrovne sociálnej rehabilitácie a miery integrácie osôb s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti**			
3.2.1.	**Stanoviť „povinný podiel“ zástupcov z radu zdravotne postihnutých do štruktúr a organizácií v meste Brezno**	Mesto Brezno a organizácie pracujúce s CS	bez nárokov na finančné zdroje	2014-2022
Zaradenie zástupcov ŤZP do poradných štruktúr v organizácií mesta Brezno a budú sa spolupodieľať na riešení problematiky CS ŤZP. Napríklad do komisií mesta a pod.				
3.2.2.	**Aktivizovať ľudí so ZP za pomoci služieb „koordinátora“**	MsÚ - OSO, organizácie zriadené mestom a organizácie pracujúce s CS	rozpočet mesta, iné granty	2014-2022
Koordinátor poskytuje a zabezpečuje poskytovanie komplexného sociálneho poradenstva pre CS, realizuje rôzne aktivity pre CS za účelom ich integrácie, kontaktuje aj iné organizácie, ktoré môžu pomôcť pri riešení problému klienta CS				
3.3.	**Zabezpečenie riešenia krízových situácii pre občanov s ťažkým zdravotným postihnutím**			
3.3.1.	**Zriadiť zariadenie opatrovateľskej služby v meste**	MsÚ – OSO, OEF a OI	rozpočet mesta, štátny rozpočet, IROP, príspevky klientov	2017-2022
Vytvorenie pobytovej sociálnej služby pre ŤZP na určitý čas v zariadení, ktoré je na území mesta, vrátane poskytovania ošetrovateľskej starostlivosti.				

3.3.2.	**Zriadiť a prevádzkovať systém monitorovania a signalizácie v krízových situáciách**	MsÚ – OSO a organizácie pracujúce s CS	rozpočet mesta, príspevky klientov, štátny rozpočet	2015-2022
Zabezpečiť systém monitorovania, pomoci a tiesňového volania, aby občanom cieľovej skupiny bola poskytnutá pomoc pri nepredvídanej situácii (zranenie, pád a pod.) náhlej krízovej situácii (náhle zhoršenie zdravotného stavu) - mimoriadnej situácii (prepadnutie alebo ohrozenie inou osobou),sprostredkovaní kontaktu s rodinným a spoločenským prostredím. Formou služby domáceho monitorovania a pomoci, alebo zriadením linky a systému tiesňového volania. Zjednotený systém aj pre CS seniori Opatrenia 2.2.1. a 2.2.2.				
3.4.	**Zabezpečenie dostupnosti tlmočníckej, sprievodcovskej a predčitateľskej služby**			
3.4.1.	**Dohodnúť spoluprácu občanov a organizácií poskytujúcich tieto služby**	OSO MsÚ v spolupráci s BBSK a UPSVR Brezno a organizáciami pracujúcimi so ZP	rozpočet mesta, iné granty a dary	2015-2022
Vyhľadanie organizácií a osôb poskytujúcich tlmočnícke, sprievodcovské a predčitateľskej služby pre ŤZP, dojednanie spolupráce na území mesta, informovanie o týchto službách a zabezpečenie ich sprostredkovania cez OSS MsÚ a organizácie ZP				
3.5.	**Zriadenie služieb pre denný pobyt ŤZP**			
3.5.1.	Zriadenie denného stacionára a využívanie kapacít existujúcich zariadení sociálnych služieb	MsÚ – OSO, OEF, OI a DD a DSS LUNA	rozpočet mesta, štátny rozpočet, participácia občana	2019-2022
V súčasnosti sú k dispozícií 2 miesta denného stacionára pre ŤZP muži v DD a DSS Luna – stredisko Kotva (špecializované zariadenie). Ďalším zámerom je vybudovať denný stacionár na území mesta s kapacitou 10 miest. Zjednotený systém aj pre CS seniori Opatrenia 2.1.1 a 2.1.2				

6.5. Rodina, deti a mládež v ohrození

4. RODINA, DETI A MLÁDEŽ	
Všeobecný cieľ :	**"Zlepšenie prevencie, efektívnejšie využívanie existujúcich možností a zdrojov a tým spomalenie nárastu sociálno-patologických javov"**
Špecifické ciele	*Opatrenia*

4.1.	Skvalitnenie prevencie sociálno-patologických javov v skupine rodina, deti a mládež a spomalenie rastu počtu mladých ľudí so závislosťami	4.1.1.	Preventívne aktivity pre mládež zo sociálne slabšieho prostredia, mládež so závislosťami, alebo ohrozených závislosťou
		4.1.2.	Aktívna spolupráca verejnosti (občanov) pri odhaľovaní závislostí
4.2.	Zlepšenie monitorovacieho systému o potrebách a stave cieľovej skupiny rodina, deti a mládež	4.2.1.	Realizovať systém na podávanie anonymných podnetov zo strany cieľovej skupiny
		4.2.2.	Realizovať prieskumy za účelom monitorovania potrieb cieľovej skupiny
4.3.	Zabezpečenie služieb krízovej intervencie pre rodinu	4.3.1.	Zriadiť útulok pre rodiny s dieťaťom a jednotlivca s dieťaťom
		4.3.2.	Poskytovanie sociálnych služieb v zariadení núdzového bývania

Charakteristika opatrení CS rodina, deti a mládež

4. RODINA, DETI A MLÁDEŽ				
Opatrenie		*Garant*	*Zdroje financovania*	*Časový harmonogram (rok)*
4.1.	**Skvalitnenie prevencie sociálno-patologických javov v skupine rodina, deti a mládež a spomalenie rastu počtu mladých ľudí so závislosťami**			
4.1.1.	**Preventívne aktivity pre mládež zo sociálne slabšieho prostredia, mládež so závislosťami, alebo ohrozených závislosťou**	MsÚ - OSO, organizácie zriadené mestom, ÚPSVR a organizácie pracujúce s CS	rozpočet mesta, malé granty a dary	2016-2022
Organizovanie preventívnych aktivít, účelom ktorých je zmysluplné trávenie voľného času mládeže, finančne nezaťažujúce rodičov detí a ktoré predchádzajú vzniku sociálno-patologických javov, hlavne rôznych druhov závislostí (drogy, alkohol, gamblerstvo). Jedná sa najmä o rôzne aktivity vo voľnom čase detí a mládeže, pričom je potrebné využívať také formy, ktoré dokážu zaujať najmä rizikové skupiny mládeže..				
4.1.2.	**Aktívna spolupráca verejnosti (občanov) pri odhaľovaní závislostí**	MsÚ - OSO, ÚPSVR a organizácie pracujúce s CS	bez zásadných finančných nárokov, malé granty	2015-2022
Zvýšenie preventívnej pozornosti aj zo strany verejnosti pri odhaľovaní rôznych závislostí, ktoré ohrozujú mládež ale aj celé rodiny.				
4.2.	**Zlepšenie monitorovacieho systému o potrebách a stave cieľovej skupiny rodina, deti a mládež**			

4.2.1.	**Realizovať systém na podávanie anonymných podnetov zo strany cieľovej skupiny**	MsÚ - OSO a organizácie pracujúce s CS	rozpočet mesta, iné granty	2014-2022
Zvýšenie preventívnej pozornosti verejnosti pri odhaľovaní rôznych závislostí , ktoré bude možné nahlasovať aj anonymne kontaktnej osobe, ktorá sa bude podnetmi verejnosti zaoberať.				
4.2.2.	**Realizovať prieskumy za účelom monitorovania potrieb cieľovej skupiny**	MsÚ - OSO a organizácie pracujúce s CS	rozpočet mesta, iné granty	2016-2022
Ide o pravidelné monitorovanie potrieb cieľovej skupiny či už dotazníkovou formou, rozhovorom a podanými podnetmi, prácou v teréne a pod.				
4.3.	**Zabezpečenie služieb krízovej intervencie pre rodinu**			
4.3.1.	**Zriadiť útulok pre rodiny s dieťaťom a jednotlivca s dieťaťom**	MsÚ - OSO	rozpočet mesta, iné granty	2022
Zabezpečiť rodinám pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma), alebo v prípade straty bývania tak, aby rodina mohla fungovať spoločne a nedochádzalo k rozdeleniu rodín				
4.3.2	Poskytovanie sociálnych služieb v zariadení núdzového bývania	MsÚ - OSO	rozpočet mesta, štátny rozpočet	2018-2020
Zabezpečiť pomoc a sociálne služby obetiam násilia				

6.6. Marginalizované rómske komunity

5. MARGINALIZOVANÉ RÓMSKE KOMUNITY			
Všeobecný cieľ :		**"Zmiernenie zhoršujúceho sa stavu životnej úrovne rómskej komunity žijúcej v meste"**	
Špecifické ciele		*Opatrenia*	
5.1.	Zvýšenie (rozvoj) vnútornej motivácie rómskej komunity pri	5.1.1.	Stretnutia detí a mládeže s úspešnými vzormi z MRK

	riešení svojej situácie	5.1.2.	Misijná práca, rozvoj motivácie cez vieru
5.2.	Zmiernenie prejavov otvorenej diskriminácie v meste	5.2.1.	Prezentácia života rómskej komunity
		5.2.2.	Vyhľadávať a oceňovať dobré a pozitívne príklady
5.3.	Spomalenie nárastu sociálno-patologických javov	5.3.1.	Realizovať TSP ako prioritný nástroj pomoci komunite
		5.3.2.	Realizovať aktivity a činnosti ľahko dostupné pre členov MRK
		5.3.3.	Vybudovanie nového komunitného centra
5.4.	Rozvíjanie znalostí a zručností pri vedení domácnosti a výchove detí	5.4.1.	Praktické vzdelávanie, osveta, kurzy dospelých
		5.4.2	Praktické vzdelávanie a kurzy pre mládež – pomoc v domácnosti
		5.4.3	Poradenské služby v praktickej oblasti vedenia domácnosti a výchove detí
5.5.	Obmedzenie úžerníctva v rómskej komunite, najmä pri špecifických životných situáciách	5.5.1.	Vzdelávanie v oblasti hospodárenia s financiami
5.6.	Zlepšovanie úrovne sociálnych zručností členov rómskej komunity	5.6.1.	Praktické vzdelávanie, cvičenia komunikácie na úradoch, verejnosti, príprava na stretnutie, doprovod MRK do inštitúcií
		5.6.2.	Elektronická komunikácia (dospelí) – učenia sa základným krokom na PC
		5.6.3.	Príprava detí a mládeže pre plnohodnotné zaradenie sa do spoločnosti

Charakteristika opatrení CS marginalizované rómske komunity

5. MARGINALIZOVANÉ RÓMSKE KOMUNITY				
Opatrenie		*Garant*	*Zdroje financovania*	*Časový harmonogram (rok)*
5.1	**Zvýšenie a rozvíjanie vnútornej motivácie rómskej komunity pri riešení svojej situácie**			
5.1.1.	**Stretnutia detí a mládeže s úspešnými vzormi z MRK**	MsÚ - OSO a organizácie	malé granty	2015-2022

Práca s mládežou, využívanie pozitívnych vzorov z vlastnej komunity na zvýšenie motivácie a budovanie sebavedomia ku zvýšeniu kvality života		pracujúce s MRK, ÚSVRK		
5.1.2.	**Misijná práca, rozvoj motivácie cez vieru**	cirkvi a charity pôsobiace v meste MsÚ - OSO	bez nárokov na finančné zdroje, zdroje organizácií, malé granty, dobrovoľníctvo	2014-2022
Jedna z ciest na budovanie vnútornej motivácie dospelých členov MRK pre zmenu a zlepšenie vlastného života. Spolupráca s charitami a cirkvami na území mesta				
5.2.	**Zmiernenie prejavov otvorenej diskriminácie v meste**			
5.2.1.	**Prezentácia života rómskej komunity**	MsÚ - OSO, organizácie zriadené mestom a organizácie pracujúce s MRK, ÚSVRK	rozpočet mesta, malé granty, dobrovoľníctvo	2014-2022
Znižovanie bariér a obmedzovanie diskriminácie formou prezentácie pozitívnych príkladov aktivít a života rómskej komunity pre širokú verejnosť mesta. Využitie rôznorodých foriem prezentácií				
5.2.2.	**Vyhľadávať a oceňovať dobré a pozitívne príklady**	MsÚ - OSO, kancelária primátora a organizácie pracujúce s MRK	bez nárokov na finančné zdroje, zdroje organizácií, malé granty, dobrovoľníctvo	2017-2022
Cielené vyhľadávanie (prácou v teréne, organizovaním rôznych súťaží) pozitívnych príkladov života v rómskej komunite a morálne, prípadne i iné oceňovanie predstaviteľmi mesta.				
5.3.	**Spomalenie nárastu sociálno-patologických javov**			
5.3.1.	**Realizovať TSP ako prioritný nástroj pomoci komunite**	MsÚ - OSO	rozpočet mesta, OP Ľudské zdroje, štátny rozpočet	2014-2022
TSP sa osvedčila ako jeden z najefektívnejších nástrojov na spomalenie prehlbovania sociálnej vylúčenosti marginalizovaných rómskych komunít. Je dôležité zabezpečiť plynulý výkon TSP v prirodzenom prostredí komunity minimálne v úrovni súčasného rozsahu.				
5.3.2.	**Realizovať aktivity a činnosti ľahko dostupné pre členov MRK**	MsÚ - OSO, organizácie zriadené mestom a organizácie pracujúce s RK	rozpočet mesta, OP Ľudské zdroje, štátny rozpočet, malé granty	2014-2022
Realizácia aktivít najmä pre deti a mládež, aby sa zmysluplne naplnilo trávenie ich voľného času a znižovalo sa tým riziko drogových závislostí, záškoláctva a ďalších negatívnych javov. Je potrebné priblížiť tieto aktivity čo najbližšie k rómskej komunite a to sociálne ale aj priestorovo. Aby boli aktivity ľahko dostupné a lákali mladých ľudí. Predpokladom je aj budovanie zariadení na realizáciu aktivít v blízkosti koncentrovaných				

lokalít bývania rómskej komunity prostredníctvom opatrení PHSR mesta - športoviská, ihriská ...				
5.3.3.	**Vybudovanie nového komunitného centra**	MsÚ	rozpočet mesta, nenávratný finančný príspevok	2019-2022
Komunitné centrum je osvedčeným nástrojom na znižovanie miery sociálneho vylúčenia MRK. Mesto v minulosti disponovalo komunitným centrom, avšak bolo zničené požiarom. Mesto plánuje vybudovať nové komunitné centrum. Aktuálne je financovanie zámeru z fondov EÚ schválené, prebiehajú ďalšie administratívne procesy				
5.4.	**Rozvíjanie znalostí a zručností pri vedení domácnosti a výchove detí**			
5.4.1.	**Praktické vzdelávanie, osveta, kurzy dospelých**	MsÚ – OSO a organizácie pracujúce s MRK	rozpočet mesta, OP Ľudské zdroje, štátny rozpočet, malé granty	2016-2022
V snahe spomaliť proces narastania chudoby a sociálneho vylúčenia je potrebné sa zamerať aj na výchovu v rodine, najmä mladých rodín, realizovanie praktických kurzov potrebných pre vedenie domácnosti – šitie, varenie, starostlivosť o zdravie, starostlivosť o dieťa, drobné opravy a pod. Súčasťou aktivity je aj technické a materiálne zabezpečenie vzdelávania.				
5.4.2	**Praktické vzdelávanie a kurzy pre mládež – pomoc v domácnosti**	MsÚ - OSO školský úrad, školy na území mesta a organizácie pracujúce s MRK	rozpočet mesta, OP Ľudské zdroje, štátny rozpočet, malé granty	2016-2022
Je potrebné realizovať vzdelávania a kurzy domácich prác nielen pre rodičov, ale aj pre deti, aby získavali návyky pre budúce vedenie domácnosti. Totožné s podmienkami Opatrenia 5.4.1. so zameraním na mládež.				
5.4.3	**Poradenské služby v praktickej oblasti vedenia domácnosti a výchove detí**	MsÚ - OSO a organizácie	rozpočet mesta, OP Ľudské	2014-2022

Zabezpečenie poradenských služieb a tútoringu po skončení vzdelávaní a kurzov, aby si lepšie osvojovali nadobudnuté vedomosti a zručnosti.	pracujúce s MRK	zdroje, štátny rozpočet, malé granty	
5.5.	**Obmedzenie úžerníctva v rómskej komunite, najmä pri špecifických životných situáciách**		
5.5.1.	**Vzdelávanie v oblasti hospodárenia s financiami**	MsÚ - OSO a organizácie pracujúce s MRK	rozpočet mesta, OP Ľudské zdroje, štátny rozpočet, malé granty	2016-2022
Špecializované vzdelávanie pre dospelých (rodiny) pri hospodárení s financiami ako nástroj na predchádzanie úžerníctva. Ďalším nástrojom na boj proti úžerníctvu, ktorý bol navrhnutý v pracovnej skupine je Opatrenie 0.3.2.			
5.6.	**Rozvíjanie znalostí a zručností pri vedení domácnosti a výchove detí**		
5.6.1.	**Praktické vzdelávanie, cvičenia komunikácie na úradoch, verejnosti, príprava na stretnutie, doprovod MRK do inštitúcií**	MsÚ - OSO a organizácie pracujúce s MRK	rozpočet mesta, OP Ľudské zdroje, štátny rozpočet, malé granty	2015-2022
Zlepšovanie sociálnych zručností občanov MRK v meste, najmä s cieľom zvýšenia miery ich sebestačnosti, ľahšieho uplatnenia sa na trhu práce, riešení životných situácií a pod.			
5.6.2.	**Elektronická komunikácia (dospelí) – učenia sa základným krokom na PC**	MsÚ - OSO a organizácie pracujúce s MRK	rozpočet mesta, OP Ľudské zdroje, štátny rozpočet, malé granty, ÚPSVR Brezno	2015-2022
Zlepšovanie elektronickej komunikácie dospelých a jej využitie v bežnom živote.			
5.6.3.	**Príprava detí a mládeže pre plnohodnotné zaradenie sa do spoločnosti**	MsÚ - OSO a organizácie pracujúce s MRK, školský úrad	rozpočet mesta, OP Ľudské zdroje, štátny rozpočet, malé granty	2015-2022
Práca s deťmi najmä predškolského veku, rozvíjanie sociálnych návykov, schopnosti bezproblémového zaradenia sa do spoločnosti			

IMPLEMENTÁCIA KPSS MESTA BREZNO 2014 – 2022

7.1. Časový harmonogram

Ciele a opatrenia		*2014*	*2015*	*2016*	*2017*	*2018*	*2019*	*2020*	*2021*	*2022*
SPOLOČNÉ OPATRENIA										
0.1.	Zlepšenie systému informovanosti a poradenstva a jeho dostupnosti pre cieľové skupiny									
0.1.1.	Zabezpečiť obsah informovanosti									
0.1.2.	Rozmanitosť foriem informovanosti									
0.1.3.	Distribúcia informačných médií									
0.1.4.	Vytvoriť a spravovať aktuálne databázy									
0.1.5.	Realizovať odborné poradenstvo									
0.2.	Zriadenie komplexného integračného centra spoločného pre všetky skupiny občanov mesta									
0.2.1.	Dostatočne veľké priestory dostupné pre CS									
0.2.2.	Realizácia aktivít cieľových skupín									
0.3.	Zlepšenie spolupráce mesta a iných subjektov a podpory zo strany mesta									
0.3.1.	Spolupráca mesta a iných subjektov (MNO, podnikatelia)									
0.3.2.	Mestský systém podpory pre špecifické situácie dostupný pre všetky sociálne slabšie skupiny									
0.4.	Zvýšenie úrovne sociálnych kontaktov cieľových skupín a ostatných obyvateľov mesta									
0.4.1.	Prezentovať činnosť a prácu občanov z cieľových skupín na verejnosti									

0.4.2.	Spoločné aktivity cieľových skupín a občanov mesta									
0.5.	Rozvíjanie dobrovoľníctva na podporu integrácie cieľových skupín do spoločnosti									
0.5.1.	Koordinačná služba pre dobrovoľnícku činnosť									
0.5.2.	Zapojiť študentov stredných škôl na území mesta do dobrovoľníctva									
0.5.3.	Motivačné aktivity na získanie ľudí k dobrovoľníckej činnosti									
1. OBČANIA BEZ PRÍSTREŠIA										
1.1.	Zlepšenie využívania dostupných nástrojov prevencie bezdomovectva									
1.1.1.	Monitorovanie pri predchádzaní bezdomovectva s využitím TSP									
1.2.	Rozšírenie aktivít zameraných na zvýšenie začlenenia občanov bez prístrešia do spoločnosti									
1.2.1.	Aktivity na rozvoj pracovných zručností									
1.2.2.	Aktivity na zvýšenie vnútornej motivácie									
1.2.3.	Zabezpečovať efektívne služby pre občanov bez prístrešia									
1.2.4	Transformácia útulku Nádej na nocľaháreň									
2. SENIORI										
2.1.	Vytvorenie služby pre krátkodobý alebo prechodný pobyt seniorov									
2.1.1.	Zabezpečenie služby pre krátkodobý alebo prechodný pobyt seniorov									
2.1.2.	Personálne a materiálne zabezpečenie služby									
2.1.3.	Vybudovanie zariadenia pre seniorov									
2.2.	Poskytovanie sociálnych služieb s použitím telekomunikačných technológií									
2.2.1.	Realizovať službu domáceho monitorovania a signalizácie potreby pomoci									

2.2.2.	Zriadiť službu krízovej pomoci prostredníctvom telekomunikačných technológií									
2.3.	Posilnenie a rozšírenie terénnej sociálnej práce									
2.3.1.	Poskytovať opatrovateľskú službu podľa potreby a požiadaviek klientov									
2.3.2.	Realizovať TSP minimálne v súčasnej úrovni rozsahu									
2.3.3.	Posilniť vyhľadávaciu činnosť seniorov, ktorí potrebujú pomoc									
2.4.	Skvalitnenie služieb podporovaného spoločného stravovania seniorov									
2.4.1.	Zriadenie jedálne pre seniorov, zabezpečiť kvalitu a ponuka stravy zodpovedajúcu potrebám seniorov									
2.4.2.	Zabezpečiť možnosť výberu stravy aj pri jej rozvoze									
3. ŤAŽKO ZDRAVOTNE POSTIHNUTÍ										
3.1.	Podporovanie a rozvíjanie rozsahu a kvality terénnych sociálnych služieb									
3.1.1.	Využiť externé zdroje a poskytovať sociálne služby v zmysle platných právnych predpisov a reagovať na potreby cieľovej skupiny									
3.2.	Zvýšenie úrovne sociálnej rehabilitácie a miery integrácie osôb s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti									
3.2.1.	Stanoviť „povinný podiel“ zástupcov z radu zdravotne postihnutých do štruktúr a organizácií v meste Brezno									
3.2.2.	Aktivizovať ľudí so ZP za pomoci služieb „koordinátora“									
3.3.	Zabezpečenie krízovej intervencie pre občanov s ťažkým zdravotným postihnutím									
3.3.1.	Zriadiť službu zariadenia opatrovateľskej služby v meste									
3.3.2.	Zriadiť a prevádzkovať systém monitorovania a signalizácie v krízových situáciách									
3.4.	Zabezpečenie dostupnosti tlmočníckej, sprievodcovskej a									

	predčitateľskej služby									
3.4.1.	Dohodnúť spoluprácu občanov a organizácií poskytujúcich tieto služby									
3.5.	Zriadenie služieb pre denný pobyt ŤZP									
3.5.1.	Vytvorenie denného stacionára - využiť kapacity a možnosti existujúcich zariadení sociálnych služieb (DD A DSS LUNA)									
4. RODINA, DETI A MLÁDEŽ										
4.1.	Skvalitnenie prevencie sociálno-patologických javov v skupine rodina, deti a mládež a spomalenie rastu počtu mladých ľudí so závislosťami									
4.1.1.	Preventívne aktivity pre mládež zo sociálne slabšieho prostredia, mládež so závislosťami, alebo ohrozených závislosťou									
4.1.2.	Aktívna spolupráca verejnosti (občanov) pri odhaľovaní závislostí									
4.2.	Zlepšenie monitorovacieho systému o potrebách a stave cieľovej skupiny rodina, deti a mládež									
4.2.1.	Realizovať systém na podávanie anonymných podnetov zo strany cieľovej skupiny									
4.2.2.	Realizovať prieskumy za účelom monitorovania potrieb cieľovej skupiny									
4.3.	Zabezpečenie služieb krízovej intervencie pre rodinu									
4.3.1.	Zriadiť útulok pre rodiny s dieťaťom a jednotlivca s dieťaťom									
4.3.2.	Poskytovanie sociálnych služieb v zariadení núdzového bývania									
5. MARGINALIZOVANÉ RÓMSKE KOMUNITY										
5.1.	Zvýšenie a rozvíjanie vnútornej motivácie rómskej komunity pri riešení svojej situácie									
5.1.1.	Stretnutia detí a mládeže s úspešnými vzormi z RK									

5.1.2.	Misijná práca, rozvoj motivácie cez vieru									
5.2.	Zmiernenie prejavov otvorenej diskriminácie v meste									
5.2.1.	Prezentácia života rómskej komunity									
5.2.2.	Vyhľadávať a oceňovať dobré a pozitívne príklady									
5.3.	Spomalenie nárastu sociálno-patologických javov									
5.3.1.	Realizovať TSP ako prioritný nástroj pomoci komunite									
5.3.2.	Realizovať aktivity a činnosti ľahko dostupné pre členov MRK									
5.3.3.	Vybudovanie nového komunitného centra									
5.4.	Rozvíjanie znalostí a zručností pri vedení domácnosti a výchove detí									
5.4.1.	Praktické vzdelávanie, osveta, kurzy dospelých									
5.4.2.	Praktické vzdelávanie a kurzy pre mládež – pomoc v domácnosti									
5.4.3.	Poradenské služby v praktickej oblasti vedenia domácnosti a výchove detí									
5.5.	Obmedzenie úžerníctva v rómskej komunite, najmä pri špecifických životných situáciách									
5.5.1.	Vzdelávanie v oblasti hospodárenia s financiami									
5.6.	Rozvíjanie znalostí a zručností pri vedení domácnosti a výchove detí									
5.6.1.	Praktické vzdelávanie, cvičenia komunikácie na úradoch, verejnosti, príprava na stretnutie, doprovod MRK do inštitúcií									
5.6.2.	Elektronická komunikácia (dospelí) – učenia sa základným krokom na PC									
5.6.3.	Príprava detí a mládeže pre plnohodnotné zaradenie sa do spoločnosti									

7.2. Prehľad zámerov z hľadiska formy, kapacity, organizácie

SPOLOČNÉ CIELE A OPATRENIA		Forma SS	Kapacita SS			Personálne zabezpečenie zámeru	Prevádzkové a organizačné podmienky
			Existujúca	Potrebná	Navýšenie o		
0.1.1.	Zabezpečiť obsah informovanosti	x	x	x	x	5 osôb	P-4/2008 P-02/2018
0.1.2.	Rozmanitosť foriem informovanosti	x	x	x	x	5 osôb	P-4/2008 P-02/2018
0.1.3.	Distribúcia informačných médií	x	x	x	x	5 osôb	P-4/2008 P-02/2018
0.1.4.	Vytvoriť a spravovať aktuálne databázy	x	x	x	x	5 osôb	P-4/2008 P-02/2018
0.1.5.	Realizovať odborné poradenstvo	x	x	x	x	9 osôb	P-4/2008 P-02/2018
0.2.1.	Dostatočne veľké priestory dostupné pre CS	x	x	x	x	x	x
0.2.2.	Realizácia aktivít cieľových skupín	x	x	x	x	9 osôb	P-4/2008 P-02/2018
0.3.1.	Spolupráca mesta a iných subjektov (MVO, podnikatelia a pod.)	x	x	x	x	5 osôb	P-4/2008 P-02/2018
0.3.2.	Mestský systém podpory pre špecifické situácie dostupný pre všetky sociálne slabšie skupiny	x	x	x	x	11 osôb	P-4/2008 P-02/2018
0.4.1.	Prezentovať činnosť a prácu občanov z CS na verejnosti	x	x	x	x	9 osôb	P-4/2008 P-02/2018
0.4.2.	Spoločné aktivity CS a občanov mesta	x	x	x	x	5 osôb	P-4/2008 P-02/2018
0.5.1.	Koordinačná služba pre dobrovoľnícku činnosť	x	x	x	x	1 osoba	P-4/2008 P-02/2018
0.5.2.	Zapojiť študentov stredných škôl na území mesta do dobrovoľníctva	x	x	x	x	3 osoby	P-4/2008 P-02/2018
0.5.3.	Motivačné aktivity na získanie občanov k dobrovoľníckej činnosti	x	x	x	x	2 osoby	P-4/2008 P-02/2018
1. OBČANIA BEZ PRÍSTREŠIA		**Forma SS**	**Kapacita SS**			**Personálne zabezpečenie**	**Prevádzkové a organizačné**

			Existujúca	Potrebná	Navýšenie o	zámeru	podmienky
1.1.1.	Monitorovanie pri predchádzaní bezdomovectva s využitím TSP	x	x	x	x	1 osoba	P-4/2008 P-02/2018
1.2.1.	Aktivity na rozvoj pracovných zručností	x	x	x	x	2 osoby	P-4/2008 P-02/2018
1.2.2.	Aktivity na zvýšenie vnútornej motivácie	x	x	x	x	1 osoba	P-4/2008 P-02/2018
1.2.3.	Zabezpečovať efektívne služby pre občanov bez prístrešia	Ambulantná, aj pobytová celoročná	24	24	0	1 osoba	P-01/2018 P-13/2015 1/2017 § 25 a § 24b zákona o sociálnych službách
1.2.4.	Transformácia útulku Nádej na nocľaháreň	Pobytová, celoročná	24	24	0	3 osoby	§ 25 zákona o sociálnych službách
2. SENIORI		**Forma SS**	**Kapacita SS**			**Personálne zabezpečenie zámeru**	**Prevádzkové a organizačné podmienky**
			Existujúca	**Potrebná**	**Navýšenie o**		
2.1.1.	Zabezpečenie služby pre krátkodobý alebo prechodný pobyt seniorov	Ambulantná	x	10	10	x	§ 40 zákona o sociálnych službách
2.1.2.	Personálne a materiálne zabezpečenie služby	Ambulantná	x	x	x	3 osoby	§ 40 zákona o sociálnych službách
2.1.3.	Vybudovanie ZPS	Pobytová, celoročná	x	40	40	x	§ 35 zákona o sociálnych službách
2.2.1.	Realizovať službu domáceho monitorovania a signalizácie potreby pomoci	Terénna	12	12	0	1 osoba	§ 52 zákona o sociálnych službách
2.2.2.	Zriadiť službu krízovej pomoci prostredníctvom telekomunikačných technológií	Terénna	x	x	x	x	§ 53 zákona o sociálnych službách
2.3.1.	Poskytovať opatrovateľskú službu podľa potreby a požiadaviek klientov	Terénna	117	Podľa požiadaviek klientov	x	70 osôb	§ 41 zákona o sociálnych službách

2.3.2.	Realizovať TSP minimálne v súčasnej úrovni rozsahu	Terénna	x	x	x	1 osoba	P-4/2008 P-02/2018
2.3.3.	Posilniť vyhľadávaciu činnosť seniorov, ktorí potrebujú pomoc	x	x	x	x	1 osoba	P-4/2008 P-02/2018
2.4.1.	Zriadenie jedálne pre seniorov, zabezpečiť kvalitu a ponuku stravy zodpovedajúcu potrebám seniorov	Ambulantná	0	60	60	x	§ 58 zákona o sociálnych službách
2.4.2.	Zabezpečiť možnosť výberu stravy aj pri jej rozvoze	x	x	x	x	1 osoba	P-4/2008 P-02/2018
3. ŤAŽKO ZDRAVOTNE POSTIHNUTÍ		**Forma SS**	**Kapacita SS**			**Personálne zabezpečenie zámeru**	**Prevádzkové a organizačné podmienky**
			Existujúca	**Potrebná**	**Navýšenie o**		
3.1.1.	Využiť externé zdroje a poskytovať sociálne služby v zmysle platných právnych predpisov a reagovať na potreby cieľovej skupiny	Všetky formy	x	x	x	x	x
3.2.1.	Stanoviť „povinný podiel“ zástupcov z radu zdravotne postihnutých do štruktúr a organizácií v meste Brezno	x	x	x	x	x	x
3.2.2.	Aktivizovať ľudí so ZP za pomoci služieb „koordinátora“	x	x	x	x	1 osoba	P-4/2008 P-02/2018
3.3.1.	Zriadiť službu ZOS v meste	Pobytová celoročná	x	20	20	x	x
3.3.2.	Zriadiť a prevádzkovať systém monitorovania a signalizácie v krízových situáciách	Terénna	x	x	x	x	§ 53 zákona o sociálnych službách
3.4.1	Dohodnúť spoluprácu občanov a organizácií poskytujúcich tieto	x	x	x	x	1 osoba	P-4/2008 P-02/2018

	služby						
3.5.1	Vytvorenie denného stacionára – využiť kapacity a možnosti existujúcich zariadení sociálnych služieb	Ambulantná (Jeden náklad spolu so ZPS)	2	12	10	x	§ 40 zákona o sociálnych službách
4. RODINA, DETI A MLÁDEŽ		**Forma SS**	**Kapacita SS**			**Personálne zabezpečenie zámeru**	**Prevádzkové a organizačné podmienky**
			Existujúca	**Potrebná**	**Navýšenie o**		
4.1.1.	Preventívne aktivity pre mládež zo sociálne slabšieho prostredia, mládež so závislosťami, alebo ohrozených závislosťou	x	x	x	x	7 osôb	P-4/2008 P-02/2018
4.1.2.	Aktívna spolupráca verejnosti (občanov) pri odhaľovaní závislostí	x	x	x	x	x	x
4.2.1.	Realizovať systém na podávanie anonymných podnetov zo strany cieľovej skupiny	x	x	x	x	x	x
4.2.2.	Realizovať prieskumy za účelom monitorovania potrieb cieľovej skupiny	x	x	x	x	x	x
4.3.1	Zriadiť útulok pre rodiny s dieťaťom a jednotlivca s dieťaťom	Pobytová, celoročná	0	20	20	x	x
4.3.2	Poskytovanie sociálnych služieb v zariadení núdzového bývania	Pobytová	12	x	x	1 osoba	P – 14/2011 13/2011
5. MARGINALIZOVANÉ RÓMSKE KOMUNITY		**Forma SS**	**Kapacita SS**			**Personálne zabezpečenie zámeru**	**Prevádzkové a organizačné podmienky**
			Existujúca	**Potrebná**	**Navýšenie o**		
5.1.1.	Stretnutia detí a mládeže s úspešnými vzormi z MRK	x	x	x	x	5 osôb	P-4/2008 P-02/2018
5.1.2.	Misijná práca, rozvoj motivácie cez vieru	x	x	x	x	x	P-4/2008 P-02/2018

5.2.1.	Prezentácia života rómskej komunity	x	x	x	x	5 osôb	P-4/2008 P-02/2018
5.2.2.	Vyhľadávať a oceňovať dobré a pozitívne príklady	x	x	x	x	5 osôb	P-4/2008 P-02/2018
5.3.1.	Realizovať TSP ako prioritný nástroj pomoci komunite	Terénna	x	x	x	5 osôb	P-4/2008 P-02/2018
5.3.2.	Realizovať aktivity a činnosti ľahko dostupné pre členov MRK	x	x	x	x	5 osôb	P-4/2008 P-02/2018
5.3.3.	Vybudovanie nového komunitného centra	Ambulantná	0	40	40	x	§ 24d zákona o sociálnych službách
5.4.1.	Praktické vzdelávanie, osveta, kurzy dospelých	x	x	x	x	5 osôb	P-4/2008 P-02/2018
5.4.2.	Praktické vzdelávanie a kurzy pre mládež – pomoc v domácnosti	x	x	x	x	5 osôb	P-4/2008 P-02/2018
5.4.3	Poradenské služby v praktickej oblasti vedenia domácnosti a výchove detí	x	x	x	x	5 osôb	P-4/2008 P-02/2018
5.5.1.	Vzdelávanie v oblasti hospodárenia s financiami	x	x	x	x	5 osôb	P-4/2008 P-02/2018
5.6.1.	Praktické vzdelávanie, cvičenia komunikácie na úradoch, verejnosti, príprava na stretnutie, doprovod MRK do inštitúcií	x	x	x	x	5 osôb	P-4/2008 P-02/2018
5.6.2.	Elektronická komunikácia (dospelí) – učenia sa základným krokom na PC	x	x	x	x	x	x
5.6.3.	Príprava detí a mládeže pre plnohodnotné zaradenie sa do spoločnosti	x	x	x	x	2 osoby	x

7.3. Prehľad zámerov z hľadiska ich štádia a nákladovosti

SPOLOČNÉ CIELE A OPATRENIA		Náklad v EUR	Stav zámeru				
			PD	VO	ŽoNFP	realizácia	ukončenie
0.1.1.	Zabezpečiť obsah informovanosti	x	x	x	x	áno	x
0.1.2.	Rozmanitosť foriem informovanosti	x	x	x	x	áno	x
0.1.3.	Distribúcia informačných médií	x	x	x	x	áno	x
0.1.4.	Vytvoriť a spravovať aktuálne databázy	x	x	x	x	áno	x
0.1.5.	Realizovať odborné poradenstvo	70 033 EUR	x	x	x	áno	x
0.2.1.	Dostatočne veľké priestory dostupné pre CS	x	x	x	x	nie	x
0.2.2.	Realizácia aktivít cieľových skupín	x	x	x	x	áno	x
0.3.1.	Spolupráca mesta a iných subjektov (MVO, podnikatelia a pod.)	x	x	x	x	áno	x
0.3.2.	Mestský systém podpory pre špecifické situácie dostupný pre všetky sociálne slabšie skupiny	x	x	x	x	áno	x
0.4.1.	Prezentovať činnosť a prácu občanov z CS na verejnosti	x	x	x	x	áno	x
0.4.2.	Spoločné aktivity CS a občanov mesta	x	x	x	x	áno	x
0.5.1.	Koordinačná služba pre dobrovoľnícku činnosť	x	x	x	x	áno	x
0.5.2.	Zapojiť študentov stredných škôl na území mesta do dobrovoľníctva	x	x	x	x	áno	x
0.5.3.	Motivačné aktivity na získanie občanov k dobrovoľníckej činnosti	x	x	x	x	áno	x
1. OBČANIA BEZ PRÍSTREŠIA		**Náklad v EUR**	**Stav zámeru**				
			PD	**VO**	**ŽoNFP**	**realizácia**	**ukončenie**
1.1.1.	Monitorovanie pri predchádzaní bezdomovectva s využitím TSP	x	x	x	x	áno	x
1.2.1.	Aktivity na rozvoj pracovných zručností	x	x	x	x	áno	x

1.2.2.	Aktivity na zvýšenie vnútornej motivácie	x	x	x	x	áno	x
1.2.3.	Zabezpečovať efektívne služby pre občanov bez prístrešia	76 562 EUR	x	x	x	áno	x
1.2.4.	Transformácia útulku Nádej na nocľaháreň		x	x	x	áno	x
2. SENIORI		**Náklad v EUR**	**Stav zámeru**				
			PD	**VO**	**ŽoNFP**	**realizácia**	**ukončenie**
2.1.1.	Zabezpečenie služby pre krátkodobý alebo prechodný pobyt seniorov	1 081 897 EUR	áno	áno	x	nie	x
2.1.2.	Personálne a materiálne zabezpečenie služby	27 107 EUR	x	x	x	nie	x
2.1.3.	Vybudovanie ZPS	1 081 897 EUR	áno	áno	x	nie	x
2.2.1.	Realizovať službu domáceho monitorovania a signalizácie potreby pomoci	1 716 EUR	x	x	x	áno	x
2.2.2.	Zriadiť službu krízovej pomoci prostredníctvom telekomunikačných technológií	x	x	x	x	nie	x
2.3.1.	Poskytovať opatrovateľskú službu podľa potreby a požiadaviek klientov	544 293 EUR	x	x	x	áno	x
2.3.2.	Realizovať TSP minimálne v súčasnej úrovni rozsahu	x	x	x	x	áno	x
2.3.3.	Posilniť vyhľadávaciu činnosť seniorov, ktorí potrebujú pomoc	x	x	x	x	áno	x
2.4.1.	Zriadenie jedálne pre seniorov, zabezpečiť kvalitu a ponuku stravy zodpovedajúcu potrebám seniorov	x	x	x	x	nie	x
2.4.2.	Zabezpečiť možnosť výberu stravy aj pri jej rozvoze	720 EUR	x	x	x	áno	x
3. ŤAŽKO ZDRAVOTNE POSTIHNUTÍ		**Náklad v EUR**	**Stav zámeru**				
			PD	**VO**	**ŽoNFP**	**realizácia**	**ukončenie**
3.1.1.	Využiť externé zdroje a poskytovať sociálne služby v zmysle platných právnych predpisov a reagovať na potreby cieľovej skupiny	x	x	x	x	áno	x
3.2.1.	Stanoviť „povinný podiel“ zástupcov z radu zdravotne postihnutých do štruktúr a	x	x	x	x	nie	x

	organizácií v meste Brezno						
3.2.2.	Aktivizovať ľudí so ZP za pomoci služieb „koordinátora“	x	x	x	x	áno	x
3.3.1.	Zriadiť službu ZOS v meste	x	nie	nie	nie	nie	x
3.3.2.	Zriadiť a prevádzkovať systém monitorovania a signalizácie v krízových situáciách	x	x	x	x	nie	x
3.4.1.	Dohodnúť spoluprácu občanov a organizácií poskytujúcich tieto služby	x	x	x	x	áno	x
3.5.1.	Vytvorenie denného stacionára – využiť kapacity a možnosti existujúcich zariadení sociálnych služieb	1 081 897 EUR	áno	áno	x	nie	x
4. RODINA, DETI A MLÁDEŽ		**Náklad v EUR**	**Stav zámeru**				
			PD	**VO**	**ŽoNFP**	**realizácia**	**ukončenie**
4.1.1.	Preventívne aktivity pre mládež zo sociálne slabšieho prostredia, mládež so závislosťami, alebo ohrozených závislosťou	x	x	x	x	áno	x
4.1.2.	Aktívna spolupráca verejnosti (občanov) pri odhaľovaní závislostí	x	x	x	x	áno	x
4.2.1.	Realizovať systém na podávanie anonymných podnetov zo strany cieľovej skupiny	x	x	x	x	áno	x
4.2.2.	Realizovať prieskumy za účelom monitorovania potrieb cieľovej skupiny	x	x	x	x	nie	x
4.3.1.	Zriadiť útulok pre rodiny s dieťaťom a jednotlivca s dieťaťom	x	nie	nie	nie	nie	x
4.3.2.	Poskytovanie sociálnych služieb v zariadení núdzového bývania	36 476,66 EUR	x	x	x	áno	x
5. MARGINALIZOVANÉ RÓMSKE KOMUNITY		**Náklad v EUR**	**Stav zámeru**				
			PD	**VO**	**ŽoNFP**	**realizácia**	**ukončenie**
5.1.1.	Stretnutia detí a mládeže s úspešnými vzormi z MRK	x	x	x	x	áno	x
5.1.2.	Misijná práca, rozvoj motivácie cez vieru	x	x	x	x	áno	x

5.2.1.	Prezentácia života rómskej komunity	x	x	x	x	áno	x
5.2.2.	Vyhľadávať a oceňovať dobré a pozitívne príklady	x	x	x	x	áno	x
5.3.1.	Realizovať TSP ako prioritný nástroj pomoci komunite	47 269 EUR	x	x	x	áno	x
5.3.2.	Realizovať aktivity a činnosti ľahko dostupné pre členov MRK	x	x	x	x	áno	x
5.3.3.	Vybudovanie nového komunitného centra	470 415 EUR	áno	nie	áno	nie	x
5.4.1.	Praktické vzdelávanie, osveta, kurzy dospelých	x	x	x	x	áno	x
5.4.2.	Praktické vzdelávanie a kurzy pre mládež – pomoc v domácnosti	x	x	x	x	áno	x
5.4.3.	Poradenské služby v praktickej oblasti vedenia domácnosti a výchove detí	x	x	x	x	áno	x
5.5.1.	Vzdelávanie v oblasti hospodárenia s financiami	x	x	x	x	áno	x
5.6.1.	Praktické vzdelávanie, cvičenia komunikácie na úradoch, verejnosti, príprava na stretnutie, doprovod MRK do inštitúcií	x	x	x	x	áno	x
5.6.2.	Elektronická komunikácia (dospelí) – učenia sa základným krokom na PC	x	x	x	x	nie	x
5.6.3.	Príprava detí a mládeže pre plnohodnotné zaradenie sa do spoločnosti	x	x	x	x	áno	x

7.4. Finančný plán realizácie KPSS

Rok	Náklad v EUR
2014	82 017,22
2015	82 017,22
2016	83 733,22
2017	82 737,22
2018	94 176,11
2019	2 659 901,61
2020	495 807,61
2021	470 095,22
2022	470 097,17
Spolu	**4 520 282,60**

7.5. Implementácia a monitoring KPSS

Komunitné plánovanie ako proces spracovaním a odovzdaním dokumentu KPSS zadávateľovi ani zďaleka nekončí. Je to zavŕšenie len jednej jeho etapy. V priebehu realizácie je rovnako nevyhnutné sledovať, vyhodnocovať realizačné procesy, implementovať do KPSS vývojové zmeny (legislatívne, ekonomické a iné) v komunite, regióne i celej spoločnosti, ktoré v priebehu plánovania neboli známe, ale ktoré sa reálne uskutočnili a flexibilne na ne reagovať tak, aby samotná koncepcia a napĺňanie KPSS neboli ohrozené a využívať ich pôsobenie smerom k dosiahnutiu stanovených cieľov komunitného plánovania.

Úspech navrhovaného komunitného plánu SS bude do značnej miery v realizačnej fáze závislý na organizačnom a riadiacom zabezpečení komunitného plánovania, z čoho vyplýva, že ďalej bude potrebné:

- Zverejniť celý dokument komunitného plánu SS a vyzvať obyvateľov mesta na vzájomnú spoluprácu a napĺňanie stanovených cieľov
- Vytvoriť pozitívne sociálne prostredie podmienok na komunitný rozvoj, komunitú prácu
- Politická podpora volených predstaviteľov komunity – schválenie zastupiteľstvom a získanie legitimity a programovej záväznosti
- Systémovo využívať médiá s ich možnosťami informovanosti o priebehu realizácie komunitného plánu a ich vplyvu na verejnú mienku komunity – informovať verejnosť komunity mesta vo všetkých druhoch komunálnych masmédií o každom ďalšom kroku, aktivite, činnosti a zmene súvisiacej s realizáciou a napĺňaním KPSS.
- Zo strany zadávateľa – mesta Brezno:
  - zachovať vytvorené kontakty, komunikáciu a vzťahy medzi zadávateľom, spracovateľom a zástupcami cieľových skupín aj v realizačnej fáze,
  - personálne zabezpečiť sledovanie a monitorovanie všetkých ďalších procesov, koordinovania a komunikácie KPSS so všetkými dotknutými subjektmi v komunite
  - každoročne spracovať správu o plnení KPSS, predkladať ju mestskému zastupiteľstvu a zverejňovať ju v komunálnych masmédiách,
  - flexibilne voliť a používať nástroje umožňujúce uskutočniť prípadné zmeny v pôvodnom komunitnom pláne (ak to bude nevyhnutné, alebo výhodné).
- Zachovať nosné prvky procesu plánovania – pracovné skupiny zamerané na jednotlivé cieľové sociálne kategórie populácie v komunite, ktoré sa na začiatku plánovacích procesov konštituovali spontánne na základe záujmu ako neformálne záujmové občianske štruktúry, ktoré by mali naďalej zotrvávať v činnosti aj v realizačnej fáze komunitného plánu SS,
- Zmeniť funkciu zamerania týchto štruktúr – vystupovali by ako nástroj spoločenskej kontroly a spolupráce komunity, využívajúc potenciál cieľových skupín, ktoré zastupujú s možným personálnym obmieňaním svojich členov,
- Uskutočňovanie KPSS – začať spracovávanie jednotlivých projektov v rámci realizačných nástrojov.

Zabezpečenie implementácie KPSS mesta Brezno 2014 – 2022

Sociálno-ekonomické partnerstvo

Budovanie miestneho komunitného partnerstva na princípe vzájomnej otvorenej spolupráce rôznych zástupcov sektorov, je základným východiskom úspešného naplnenia cieľov KPSS. Bez spoločnej spolupráce ostane tento dokument iba podporným nástrojom a stratí svoj prioritný rozvojový rozmer.

Dôležité pre úspešnú spoluprácu je, aby tieto partnerstvá neostali iba na báze občasných

stretnutí, výmeny informácií, ale aby svoju spoluprácu formalizovali vo forme dohovoru o spôsobe spolupráce.

Inštitucionálne zabezpečenie implementácie programu

KPSS mesta Brezno je dokument, ktorý definuje rozvojové ciele a postupnosť krokov k stanoveným cieľom. V procese napĺňania tohto plánu je dôležité, aby bol zabezpečený koordinovaný postup jednotlivých krokov a realizácií (napr. príprava projektových zámerov, projekty v partnerstvách pre spoločný cieľ a pod.).

Hlavnou úlohou v procese realizácie a implementácie plánu je práve koordinácia a vzájomné prepájanie postupov ktoré majú zabezpečiť:

- kumuláciu vnútorných zdrojov – spájanie síl a zdrojov
- zabránenie duplicite
- rozdelenie úloh v území
- poznanie sa a vzájomná komunikáciu
- vzájomnú informovanosť

Ďalšou úlohou v procese implementácie je zabezpečovať monitorovanie a spätnú väzbu napĺňania priorít a cieľov, čo následne zabezpečuje:

- spätnú väzbu realizovaných aktivít a projektov
- hodnotenie účinkov a dopadov
- odporúčania pre zmeny plánu
- krátkodobý aj dlhodobý vplyv realizovaných opatrení
- a ďalšie.

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Brezno bude vyhodnocovaný každý rok na konci kalendárneho roka na mestskom zastupiteľstve pred tým, ako sa prijme rozpočet mesta na ďalšie rozpočtové obdobie.

Vyjadrenie o súlade žiadosti o poskytnutie finančného príspevku s KPSS

V nadväznosti na novelu zákona o sociálnych službách, ktorého väčšina ustanovení nadobudla účinnosť 1. januára 2018, vydáva obec poskytovateľom sociálnych služieb poskytovaných v nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a dennom stacionári na ich žiadosť bezplatne písomné vyjadrenie o súlade predloženej žiadosti o poskytnutie finančného príspevku z rozpočtu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR s KPSS obce. Ak je žiadateľom o poskytnutie finančného príspevku obec, písomné vyjadrenie vydá obec z vlastného podnetu.

Podľa § 110ah ods. 3 zákona o sociálnych službách sa považuje podmienka súladu žiadosti o poskytnutie predmetného finančného príspevku na rozpočtový rok 2019 s KPSS príslušnej obce za splnenú.

Organizačná štruktúra procesu komunitného plánovania v meste Brezno

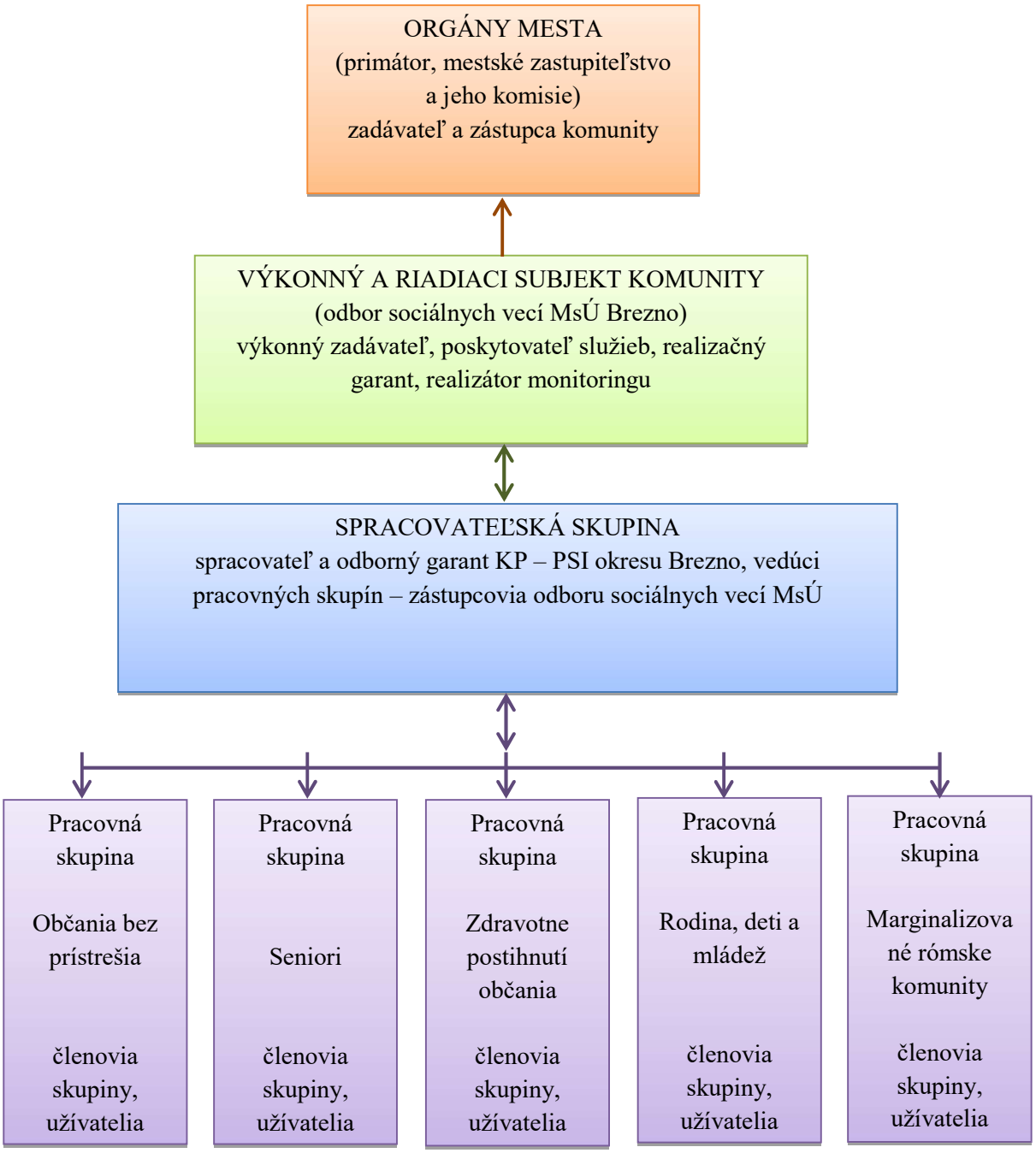

ZÁVER

KPSS mesta Brezno je spracovaný na metodickom a obsahovom podklade viacerých východiskových dokumentov a nadväzuje KPSS 2008 – 2013.

Dokument má v súlade s aktuálnym znením zákona o sociálnych službách dve základné časti:

- **Analytická časť KPSS –** je zameraná v prvej časti na audit územia v oblasti dostupných miestnych zdrojov. V druhej časti sú analyzované podmienky v obci formou rôznych na seba nadväzujúcich analýz (SWOT analýzy, problémová analýzy, expertná analýza a pod.).
- **Strategická časť KPSS –** definuje ciele a opatrenia ako kľúčovej časti celého dokumentu, garantov realizácie, finančné zdroje. Následne spracováva časový harmonogram a podmienky implementácie KPSS z hľadiska inštitucionálneho.

Strategická časť KPSS je ťažiskom celého dokumentu a môže sa prezentovať a využívať v prípade potreby aj ako samostatný dokument.

Celkovo sa v rámci procesu komunitného plánovania sociálnych služieb naplnili nasledovné ukazovatele:

Tabuľka 5.1: Zdroje, aktivity a výstupy komunitného plánovania

Zdroje, aktivity a výstupy KPSS	*Druh*		*Počet*	*Spolu*
Ľudské zdroje spracovania KP (priamo zapojení do tvorby)	za zadávateľa		5	**63**
	za spracovateľa		3	
	za pracovné skupiny		55	
Pracovné a informačné stretnutia	verejné		2	**37**
	spoločný projektový tím		2	
	pracovné skupiny (5 skupín)		33	
Predložené návrhy a podnety	špecifické ciele	navrhnuté pre cieľové skupiny	31	
		prijaté pre cieľové skupiny	19	**31**
		prijaté v spoločných cieľoch	9	
		zlúčené	2	
		neprijaté	1	
	opatrenia	navrhnuté pre cieľové skupiny	92	
		prijaté pre cieľové skupiny	38	**92**
		prijaté v spoločných opatreniach	33	
		presunuté do návrhu PHSR	16	
		neprijaté	5	
Výstupy strategickej časti	počet cieľových skupín		5	**5**
	hlavný cieľ		1	**31**
	všeobecné ciele		5	
	špecifické ciele		25	
	opatrenia		54	**54**

Z rozboru procesu realizovaného komunitného plánovania vyplýva, že:

- Ľudské zdroje z hľadiska zastúpenia a sociálneho, procesného a kvalifikačného zloženia predstavujú reprezentatívnu štruktúru, relevantne a odborne zastupujúcu a pokrývajúcu všetky úrovne, funkcie a zamerania komunitného plánovania.
- Okrem zástupcov zadávateľa a spracovateľa sa na pracovných stretnutiach zúčastnili zástupcovia 30 najrôznejších subjektov a organizácií pôsobiacich v oblasti sociálnych služieb v meste Brezno.
- Procesu sa zúčastnilo prevažne viac žien (78,1 %) ako je to obvyklé v oblasti sociálnych služieb.
- Na verejných stretnutiach sa zúčastnilo 135 občanov a na pracovných stretnutiach bola celková účasť 272 účastníkov. **Príloha 4 – Fotodokumentácia zo stretnutí**.
- 30 z pôvodne navrhovaných 31 cieľov bolo prijatých či už vo forme cieľov pre konkrétne cieľové skupiny, alebo vo forme spoločných cieľov, čo je 96,8 % úspešnosť.
- 94,6 % opatrení bolo prijatých alebo navrhnutých do riešenia v PHSR mesta, pretože nespadali do oblasti sociálnych služieb.

Je potrebné si uvedomiť, že každý programový dokument a KPSS mesta zvlášť, dostáva svoj zmysel nie jeho vytvorením, ale v procese jeho realizácie.

KPSS mesta je dôležitým strategickým, systémovým a koncepčným dokumentom pre zabezpečovanie zásadných aktivít rozvoja v zmysle definovaných cieľov a opatrení.

KPSS mesta Brezno je potrebné posudzovať ako dokument otvorený, ktorý sa môže dopĺňať a aktualizovať o nové aktivity podľa rozvoja sektorov a podľa úspešne realizovaných častí plánu. Je zrejmé, že najmä v dnešnej dobe je veľmi zložité dokázať exaktne naformulovať prognózu rozvoja územia a služieb na dobu viac ako 5 rokov. Z tohto dôvodu je nesmierne dôležité akceptovať „živosť“ tohto dokumentu, pretože iba priebežným vyhodnocovaním situácie v obci, regióne a spoločnosti a následným aktualizovaním dokumentu je možné zabezpečiť jeho aktuálnosť a zmysluplnosť.

Finálna verzia Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Brezno na roky 2014 – 2022 bola spracovaná na základe pripomienok verejnosti a obecného zastupiteľstva.

Ďakujeme za aktívnu spoluprácu pri spracovaní dokumentu, hlavne účastníkom pracovných skupín a pracovníkom odboru sociálnych vecí mesta Brezno.

Skratky

BB - banskobystrický
BBSK - Banskobystrický samosprávny kraj
BR - Brezno
CPPPaP - Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie
CS - cieľová skupina
DC - denné centrum
DD - domov dôchodcov - Zariadenie pre seniorov – ZPS (novela zákona)
DeD - detský domov - zmena na „Centrum pre deti a rodiny“, používa sa len „Centrum“
DSS - domov sociálnych služieb
DvHN - dávka v hmotnej núdzi
EÚ - Európska únia
FO - fyzická osoba
FSR - Fond sociálneho rozvoja
HN - hmotná núdza
KC - komunitné centrum
KP - komunitné plánovanie, komunitný plán
KPSS - komunitný plán sociálnych služieb
LSKxP - lokálna stratégia komplexného prístupu
MC - materské centrum
MD - materská dovolenka
MHD - mestská hromadná doprava
MRK - marginalizované rómske komunity
MS SČK - miestna skupina Slovenského červeného kríža
MsP - mestská polícia
MsÚ - mestský úrad
MsZ - mestské zastupiteľstvo
MŠVVŠ SR - Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
MVO - mimovládne organizácie
NDS - nízkoprahové denné centrum
NRS - náhradná rodinná starostlivosť
NR SR - Národná rada Slovenskej republiky
NsP - nemocnica s poliklinikou
OEF - odbor ekonomiky a financovania
OO - obvodné oddelenie
OP - operačný program
OR SZZP - Okresná rada Slovenského zväzu zdravotne postihnutých
OŽPSP - odbor životného prostredia rozvoja a stavebného poriadku mesta Brezno
OS - opatrovateľská služba
OSOaVS - odbor služieb občanom a vnútornej správy
OSO - odbor starostlivosti o obyvateľa
OZ - občianske združenie
OZZP - občianske združenie zdravotne postihnutých
OI - odbor investičný
PC – počítač
PD - projektová dokumentácia

PnD - prídavok na dieťa
PP - peňažný príspevok
PSI - partnerstvo sociálnej inklúzie
PZ - policajný zbor
R-ZMO - Regionálne združenie miest a obcí
RPSP - Rada pre poradenstvo v sociálnej práci
SAV - Slovenská akadémia vied
SDZ - súkromné detské zariadenie
SODB - sčítanie obyvateľov, domov a bytov
SPSA - súkromná pedagogická a sociálna akadémia
SS - sociálne služby
ŠÚ SR - Štatistický úrad Slovenskej republiky
ŠZŠ - špeciálna základná škola
TSP - terénna sociálna práca
ŤZP - ťažko zdravotne postihnutí
ÚPSVR – úrad práce sociálnych vecí a rodiny
ÚS - ústavná starostlivosť
ÚSVRK - Úrad splnomocnenca pre rómske komunity
ÚV SR - Úrad vlády Slovenskej republiky
VO - verejné obstarávanie
VZN - všeobecné záväzné nariadenie
Zb. - zbierky
ZOS - zariadenie opatrovateľskej služby
ZP - zdravotne postihnutí
ZPS - zariadenie pre seniorov
ZSS - zariadenie sociálnych služieb
ZŠ s MŠ - základná škola s materskou školou
Z. z. - zbierka zákonov
ŽoNFP - žiadosť o nenávratný finančný príspevok

Prílohy

Príloha 1 – Zoznam účastníkov komunitného plánovania

Príloha 2 – Vyhodnotenie plnenia KPSS 2008 – 2013

Príloha 3 – Prehľad subjektov pôsobiacich v sociálnom priestore v meste Brezno

Príloha 4 - Fotodokumentácia zo stretnutí

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Brezno 2014 – 2022

Zadávateľ:	Mesto Brezno
Zhotoviteľ:	Partnerstvo sociálnej inklúzie okresu Brezno
Vedúci tímu:	PhDr. Igor Pašmík
Rok spracovania:	2014
Schválené:	Uznesením č. 77/2014 zo dňa 16.06. 2014
Aktualizácia č. 1:	05/2018

KPSS BREZNO 2014 – 2022

P R Í L O H Y

Príloha 1 – Zoznam účastníkov komunitného plánovania

Projektový tím, hlavná pracovná skupina		
Meno	Inštitúcia	Funkcia - činnosť
Bc. Viera Hľadajová	MsÚ Brezno	hlavný koordinátor pracovných skupín a koordinátor zadávateľa
Mgr. Petra Nepšinská	MsÚ Brezno	koordinátor pracovnej skupiny
Mgr. Janka Lemberková	MsÚ Brezno	koordinátor pracovnej skupiny
Mgr. Janka Zubáková	MsÚ Brezno	koordinátor pracovnej skupiny
Katarína Kokavcová	MsÚ Brezno	koordinátor pracovnej skupiny
PhDr. Igor Pašmík	PSI okresu Brezno	hlavný spracovateľ dokumentu, facilitátor
PhDr. Dáša Paučíková, PhD.	ÚPSVR Brezno	odborný konzultant, facilitátor
Monika Benková	PSI okresu Brezno	facilitátor
Pracovná skupina: Občania bez prístrešia		
Meno	Inštitúcia	Funkcia - činnosť
Bc. Viera Hľadajová	MsÚ Brezno	koordinátor pracovnej skupiny
Monika Benková	PSI okresu Brezno	facilitátor
PhDr. Igor Pašmík	PSI okresu Brezno	facilitátor
Ivan Barčiš	Obvodné oddelenie PZ Brezno	člen pracovnej skupiny
Mgr. Jarmila Mihalíková	Fond sociálneho rozvoja	člen pracovnej skupiny
Mgr. Katarína Giertlová	NsP Brezno, n.o.	člen pracovnej skupiny
Zuzana Brozmanová	MsÚ – Odbor sociálnych vecí	člen pracovnej skupiny
Mgr. Ľubomíra Zacharová	MsÚ – Odbor sociálnych vecí	člen pracovnej skupiny
Lucia Štulajterová	Farská katolícka charita Brezno	člen pracovnej skupiny
Pracovná skupina: Seniori		
Meno	Inštitúcia	Funkcia - činnosť
Mgr. Janka Zubáková	MsÚ Brezno	koordinátor pracovnej skupiny
Monika Benková	PSI okresu Brezno	facilitátor
PhDr. Igor Pašmík	PSI okresu Brezno	facilitátor
Ing. Janka Grlická	DD a SDD LUNA	člen pracovnej skupiny
Mgr. Katarína Giertlová	NsP Brezno, n.o.	člen pracovnej skupiny
Mária Parobeková	SČK	člen pracovnej skupiny
Anna Koštiaľová	FO	člen pracovnej skupiny
Vladimír Strmeň	FO	člen pracovnej skupiny
Mgr. Daniel Kianica	Jednota dôchodcov Slovenska	člen pracovnej skupiny
Mária Mičudová	FO	člen pracovnej skupiny
Iveta Pampuríková	FO	člen pracovnej skupiny
Mgr. Kukuľová	FO	člen pracovnej skupiny
Pracovná skupina: Marginalizované rómske komunity		
Meno	Inštitúcia	Funkcia - činnosť
Mgr. Petra Nepšinská	MsÚ Brezno	koordinátor pracovnej skupiny

Monika Benková	PSI okresu Brezno	facilitátor
PhDr. Dáša Paučíková, PhD.	ÚPSVR Brezno	facilitátor
PhDr. Igor Pašmík	PSI okresu Brezno	facilitátor
Mária Dologová	FO	člen pracovnej skupiny
Sestra Brigita	Malé sestry Ježišove	člen pracovnej skupiny
Sestra Radka	Malé sestry Ježišove	člen pracovnej skupiny
Mgr. Marián Balog	ÚSVRK	člen pracovnej skupiny
Marek Kirdaj	Obvodné oddelenie PZ Brezno	člen pracovnej skupiny
Ing. Ivana Vonderčíková	ÚPSVR Brezno	člen pracovnej skupiny
Igor Muco	FO	člen pracovnej skupiny
Mgr. Mária Kubizniaková	Farská katolícka charita Brezno	člen pracovnej skupiny
Iveta Cerovská	MsÚ – Odbor sociálnych vecí	člen pracovnej skupiny
Mgr. Andrea Demeterová	MsÚ – Odbor sociálnych vecí	člen pracovnej skupiny
Mgr. Andrea Škodová	MsÚ – Odbor sociálnych vecí	člen pracovnej skupiny
Bc. Michaela Pančíková	MsÚ – Odbor sociálnych vecí	člen pracovnej skupiny
Mgr. Mária Demová	MsÚ – Odbor sociálnych vecí	člen pracovnej skupiny
Jozef Pustaj	MsÚ – Odbor sociálnych vecí	člen pracovnej skupiny
Pracovná skupina: Zdravotne postihnutí občania		
Meno	Inštitúcia	Funkcia - činnosť
Katarína Kokavcová	MsÚ Brezno	koordinátor pracovnej skupiny
Monika Benková	PSI okresu Brezno	facilitátor
PhDr. Dáša Paučíková, PhD.	ÚPSVR Brezno	facilitátor
Mgr. Eva Sekelská	FO	člen pracovnej skupiny
Mgr. Eva Jonisová	Rada pre poradenstvo v sociálnej práci Brezno	člen pracovnej skupiny
Zuzana Brozmanová	MsÚ Odbor sociálnych vecí	člen pracovnej skupiny
Ing. Ľubica Hroncová PhD.	SLOVILCO Brezno	člen pracovnej skupiny
M.A. Ľubica Štugnerová	Liga aktívnych občanov Slovenska	člen pracovnej skupiny
PaedDr. Ján Peteraj	Súkromná pedagogická a sociálna akadémia EBG	člen pracovnej skupiny
Mgr. Alena Liptáková	Súkromná pedagogická a sociálna akadémia EBG	člen pracovnej skupiny
Milena Pančíková	Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska	člen pracovnej skupiny
Valéria Ondrejková	OZ Zdravotne postihnutých Brezno	člen pracovnej skupiny
Alena Lučatincová	OZ Zdravotne postihnutých Brezno	člen pracovnej skupiny
Anna Husenicová	Brezno - OR SZZP	člen pracovnej skupiny
Ondrej Repka	Brezno - ZO SZZP	člen pracovnej skupiny
Mária Parobeková	SČK - Brezno	člen pracovnej skupiny
MVDr. Eva Pástorová	FO	člen pracovnej skupiny

Mgr. Eva Fašková	Klub onkologických pacientov	člen pracovnej skupiny
Pracovná skupina: Rodina deti a mládež		
Meno	Inštitúcia	Funkcia - činnosť
Mgr. Janka Lemberková	MsÚ Brezno	koordinátor pracovnej skupiny
Monika Benková	PSI okresu Brezno	facilitátor
PhDr. Dáša Paučíková, PhD.	ÚPSVR Brezno	facilitátor
PhDr. Igor Pašmík	PSI okresu Brezno	facilitátor
Lucia Štulajterová	Farská katolícka charita Brezno	člen pracovnej skupiny
Mgr. Ivana Šandorová	Centrum PPPaP Brezno	člen pracovnej skupiny
Eva Vlčková	Súkromné detské zariadenie Margarétka	člen pracovnej skupiny
PhDr. Miroslava Medveďová	Spojená škola Brezno	člen pracovnej skupiny
M.A. Ľubica Štugnerová	Liga aktívnych občanov Slovenska	člen pracovnej skupiny
Ing. Ján Zemina	Mestská polícia Brezno	člen pracovnej skupiny
Mgr. Janka Surová	ÚPSVR Brezno	člen pracovnej skupiny
Ing. Miroslava Žabková	ÚPSVR Brezno	člen pracovnej skupiny
Milan Golian	Združenie aktívnych Brezňanov	člen pracovnej skupiny
Michal Jorčík	Soľná jaskyňa	člen pracovnej skupiny
Ing. RenataKrasková	Misericordia	člen pracovnej skupiny
Milan Palovčík	poslanec MsZ Brezno	člen pracovnej skupiny
Mgr. Miroslava Piliarová	Špeciálna ZŠ Brezno	člen pracovnej skupiny
Monika Medveďová	Materské centrum Slniečko	člen pracovnej skupiny
JUDr. Zlatica Pivková	FO	člen pracovnej skupiny
Ing. Michal Krnáč	Slovenský skauting	člen pracovnej skupiny

Príloha 2 – Vyhodnotenie plnenia KPSS 2008 – 2013

Správa o plnení
Komunitného plánu rozvoja sociálnych služieb mesta Brezna na roky 2008 – 2013

Komunitný plán rozvoja sociálnych služieb mesta Brezna na roky 2008 – 2013 bol schválený MsZ dňa 26. 08. 2008. Je prístupný na webovej stránke mesta, na požiadanie klientov v písomnej podobe na OSV a v jednotlivých zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta.

V dokumente boli na základe analýzy stanovené ciele pre jednotlivé cieľové skupiny obyvateľov mesta Brezno a zároveň spoločné ciele pre všetky cieľové skupiny. Prehľad je uvedený v tabuľke 1:

Cieľová skupina	*Číslo cieľa*	*Číslo úlohy*
rodina a matky s deťmi	3.3.13.3.2	-
sociálne ohrozené deti a mládež	3.4.1	-
občania so sociálnymi problémami	3.5.13.5.33.5.5 3.5.23.5.43.5.6	-
občania so zdravotným postihnutím	3.6.13.6.2	-
seniori	3.7.1 3.7.2	-
všetky cieľové skupiny	3.2.1 3.2.23.2.33.2.4 3.2.53.2.6	3.2.1.13.2.1.33.2.1.5 3.2.1.23.2.1.4

Tab.1

Legenda: . 2008 2009 010 011 12

Spracovaný časový harmonogram cieľov a určená zodpovednosť za realizáciu – prehľad je uvedený v tabuľke 2:

Názov a číslo cieľa, úlohy	*Termín realizácie*	*Zodpovední*
3.2.2 Zabezpečiť debarierizáciusoc.prostredia komunity mesta	2008 a trvale	ORMSPaŽP + OSV
3.3.1 Zvýhodniť zamestnávateľov pri možnosti zamestnávať cieľovú skupinu –matky s deťmi	2008 a trvale	OE
3.3.2 Vytvoriť podmienky a prostredie pre umožnenie účasti matiek s deťmi na vzdelávacích a výcvikových programoch	2008 a trvale	OSV +ost.odbory
3.5.3 Vybudovať komunitné centrá v rómskych osadách	2008-2010	OSV+ORMSPaŽP+part.odbory
3.5.6 Vybudovať infraštruktúru súvisiacu s bývaním v lokalite Hlavina II.	2008-2010	ORMSPaŽP
3.7.1 Zriadiť „Sociokomplex“	2008-	ORMSPaŽP

	2010	+OSV
3.2.1.1 Vytvoriť jednotný informačný a komunikačný systém soc. služieb	2009 a trvale	OSV
3.2.1.2 Zaviesť neformálne občianske prvky zo zástupcov cieľ. skupín do oficiálnych štruktúr komunity mesta	2009 a trvale	OSV
3.2.1.3 Vytvoriť efektívne multizdrojové financovanie a zdrojové krytie systému	2009 a trvale	OSV
3.2.1.5 Zabezpečiť prevádzkový servis poskytovateľom soc. služieb s možnosťou jeho využívania existujúcimi i v budúcnosti vzniknutými poskytovateľmi	2009	OSV
3.2.5 Vytvoriť systém soc. prevencie a soc. poradenstva	2009	OSV
3.2.6 Aktivizovať a rozvinúť v komunite mesta dobrovoľnícke hnutie v soc. oblasti	2009-2010	OSV
3.5.2 Podporiť integráciu soc. problémových osôb do ich štandardného života komunity	2009-2010	OSV
3.5.4 Zriadiť sezónnu ohrevňu pre bezdomovcov	2009-2010	OSV
3.6.2 Podporiť zriaďovanie a rozvoj chráneného a podporovaného bývania v meste	2009-2011	DSS Kotva +Mesto Brezno
3.2.3 Rozvoj terénnych soc. služieb a terénnej soc. práce	2010 - 2011	OSV
3.2.4 Konštituovať soc. bývanie v komunite mesta	2010 a trvale	OPS + OSV
3.4.1 Zriadiť cenrtrum-stredisko prevencie a pomoci deťom a mládeži v krízových situáciách	2010-2011	OSV
3.5.1 Aktivizovať členov všetkých druhov cieľových skupín	2010	OSV
3.5.5 Zriadiť domov na pol ceste	2010-2012	OSV+ ost.odbory
3.6.1 Zriadiť stredisko služieb a práce občanov so zdravotným postihnutím	2010-2013	OSV+ORMSPaŽP
3.2.1.4 Vytvoriť a zabezpečiť spôsob permanentného vzdelávania a odborného rastu ľudských zdrojov systému	2011	OSV
3.7.2 Vytvoriť a spustiť monitorovací a komunikačný systém rýchlej pomoci pre seniorov	2012-2013	OSV

Tab. 2

Legenda r. 2008 . 2009 2010 11 2

Plnenie stanovených cieľov úloh je uvedené v tabuľke 3:

Číslo cieľa, úlohy	plnenie	Číslo cieľa, úlohy	plnenie
3.2.1.1	plní sa	3.4.1	neplní sa
3.2.1.2	plní sa	3.5.1	plní sa
3.2.1.3	plní sa	3.5.2	plní sa
3.2.1.4	plní sa	3.5.3	plní sa
3.2.1.5	neplní sa	3.5.4	plní sa
3.2.2	plní sa	3.5.5	cieľ sa nebude plniť
3.2.3	plní sa	3.5.6	neplní sa
3.2.4	nezačalo sa plniť	3.6.1	neplní sa
3.2.5	plní sa	3.6.2	neplní sa
3.2.6	plní sa	3.7.1	začalo sa plniť
3.3.1	nezačalo sa plniť	3.7.2	neplní sa
3.3.2	plní sa		

Tab. 3

Legenda r. 2008 r. 2009 2010 2011 012

Komentár k plneniu úloh podľa termínu realizácie:

r. 2008

3.2.2

- ORMSPaŽP realizuje debarierizáciu budovaním chodníkov a ciest na pôde mesta,
- bezbariérový prístup v budovách, v zariadeniach, ktorých majiteľom, zriaďovateľom je mesto, bol vytvorený v DC Prameň, MsKS, ZŠ s MŠ MPČĽ, Aréna Brezno – MŠK, hlavná budova MsÚ je riešená zvončekom (zatiaľ sa nepodarilo ho vybudovať na verejnom WC apod.),
- bezbariérový prístup u subjektov pôsobiacich v Brezne (zariadenia, inštitúcie, obchody, služby...) sa mesto snažilo vyzvať k spolupráci zverejnením dokumentu „Vyhlásenie pri znižovaní bariér pre zdravotne postihnutých spoluobčanov a návštevníkov mesta Brezna“ (www.brezno.sk) na roky 2010 - 2013, občania zdravotne postihnutí počas roka navštevovali subjekty pôsobiace na území mesta Brezna a snažili sa v rámci dobrovoľníckej práce o spoluprácu s uvedenými subjektmi pri znižovanie bariér a najmä dostupnosť aj pre imobilných. U tých, u ktorých uspeli a boli k nim ústretoví, navrhli na ocenenie „Subjekt ústretový k zdravotne postihnutým“. Ocenenie obdržali na podujatiach „Podajme si ruky“, ktoré organizuje mesto 1x ročne a opakovalo sa to po 4 roky. V roku 2013 mesto Brezno získalo ocenenie za bezbariérovosť „Oskar bez bariér za rok 2012“, čo nasvedčuje tomu, že pre bezbariérovosť sa mesto snažilo urobiť maximálne kroky avšak aj naďalej by bola vhodná podpora tohto cieľa zo strany všetkých predstaviteľov mesta a to pri búraní nie len architektonických ale je kultúrno-spoločenských bariér.

3.3.1

- požiadavka zo strany zamestnávateľov uplatnená zatiaľ nebola žiadna, nebolo spracovávané ani VZN ako forma realizačného nástroja navrhnutého v dokumente.

3.3.2

- požiadavka bola jedna a to v prípade vzdelávania opatrovateliek v r. 2009, kde jedna matka mala dieťa s mentálnym postihnutím a skupina vzdelávaných súhlasila, aby dieťa navštevovalo kurz spolu s matkou, mestský úrad vyšiel matke v ústrety, nakoľko vzdelávanie zabezpečoval,
- v 10/2011 pripravovalo MsÚ-OSV pre matky na MD a RP vzdelávacie programy avšak tie sa z dôvodu nezáujmu cieľovej skupiny neuskutočnili.

3.5.3

- na zriadení Komunitného centra v Zadných Hálnach sa intenzívne začalo pracovať v II. polroku/2009, plynulá prevádzka KC Plamienok začala v júni/2010. Sociálne poradenstvo, záujmová činnosť, prednášky, tréningy a iné aktivity prebiehajú v KC denne, pravidelná aj príležitostná činnosť. Jeho zriadenie sa zatiaľ osvedčilo. Mesto očakávalo vyhlásenie výzvy na jeho rekonštrukciu podľa stanoveného a schváleného PZ, ktorý je súčasťou LSKxP avšak do výzvy sa nezapojilo z dôvodu nedostatočného krytia finančnými zdrojmi,
- je potrebné zvažovať zriadenie KC aj v lokalite Mazorníkovo, zatiaľ komunitná práca sa realizuje „na zelenej lúke“ v rámci realizácie TSPa priestoroch, ktorých majiteľom je mesto Brezno.

3.5.6

- uvedený cieľ nie je možné v súčasnosti začať plniť, nakoľko uznesením MsZ č. 48/2009 zo dňa 14.04.2009 uvedené bolo zrušené.

3.7.1

- ORMSPaŽP v r. 2008 dalo vypracovať štúdiu, v r. 2009 požiadalo príslušný stavebný úrad o vyjadrenie k dokumentácii pre územné rozhodnutie a v r. 3/2010 pripravilo realizačný projekt, na základe ktorého spracovalo žiadosť o získanie finančných prostriedkov, táto nebola schválená. Počas hodnotenia tohto dokumentu s občanmi a zástupcami CS k 31.12.2013 sa ukázalo, že by bola vhodnejšia transformácia DD a DSS Luna zo zriaďovateľa VÚC BBSK na zriaďovateľa mesto Brezno.

r. 2009

3.2.1.1

- OSV začalo cieľ napĺňať najmä formou poskytovania informácií určených jednotlivým cieľovým skupinám prostredníctvom: časopisu „Seniorský prameň “vydávaným DC Prameň, „Lúč“ vydávaný útulkom a NDC, „Tereňáčik“ v rámci projektu TSP, „Rodina“ v rámci projektu KSP „Bulletin nielen pre zdravotne postihnutých“ aktualizovaným OSV 1x ročne, propagačno-informačným materiálom o poskytovaných sociálnych službách MsÚ–OSV,
- prostredníctvom www.brezno.sk - formy a spôsob vybavenia na úseku sociálnych vecí, aktuálne oznamy, využívané sú všetky dostupné zdroje (úradné tabule, nástenky, mail pošta, regionálne noviny),
- útulok Nádej prostredníctvom webovej stránky www.utuloknadejbrezno.sk,
- ďalej stretnutiami sociálnych pracovníkov odboru so zástupcami jednotlivých cieľových skupín: seniori, ŤZP občania, MRK, občania bez prístrešia a s rôznymi štátnymi (najmä ÚPSVR-OSVR, ÚSVRK, PZ), mimovládnymi organizáciami (PSI, RPSP), zástupcami samosprávy (najmä obce okr. Brezno), inými (OZ ZP, Únia nevidiacich, CPPPaP, školy a školské zariadenia, zdravotnícke zariadenia, DSS, SČK, Únia žien, Tesco, Rímskokatolícka fara) apod.

3.2.1.2

- OSV pravidelne komunikuje so zástupcami cieľových skupín, sú prizývaní k organizovaniu

rôznych podujatí, sú členmi organizačných výborov a pracovných skupín podľa potrieb, hodnoteniu návrhov v súlade s princípmi komunitného plánovania, v r. 2009 – 2010 boli prizývaní na komisiu pre sociálne veci, pokiaľ sa prerokovávaná problematiky dotýkala priamo ich komunity, pri spracovávaní jednoduchých žiadostí o grant sú súčasťou prípravných prác a následne do realizácie (konkrétne si to už úspešne vyskúšali seniori, MRK, občania bez prístrešia).

3.2.1.3

- pracovníci OSV pravidelne sledujú aktuálne výzvy na získanie finančných prostriedkov z rôznych fondov a tým sa snažia o vytváranie efektívneho multizdrojového financovanie pre jednotlivé úseky svojej činnosti. Boli, realizujú sa, resp. sú podané projekty na získanie prostriedkov napr. z FSR, Agentúry MŠVVŠ SR, PSI okresu Brezno, ÚSVRK, BBSK, Orange konto, ÚV SR, Intenda, Nadácia otvorenej spoločnosti a iné. Podávané žiadosti a ich následnú úspešnosť či neúspešnosť a využiteľnosť je zverejnené na webovom sídle mesta www.brezno.sk.

3.2.1.5

- uvedený cieľ súvisí sa zriadením agentúry sociálnych služieb mesta Brezna, ktorej niektoré činnosti v súčasnosti zabezpečujú pracovníci OSV.

3.2.5

- cieľ sa plní externe aj interne:

1. externe
   - prostredníctvom úzkej spolupráce na pravidelných stretnutiach s ÚPSVR, oddelením sociálnoprávnej ochrany, sociálnej prevencie a sociálnej kurately od r. 2008, kedy sa stretávajú všetci pracovníci OSV s pracovníkmi uvedeného oddelenia a konzultujú problémy najmä vo vzťahu k zákonu č. 305/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov. Súčasťou oddelenia je i referát psychologických služieb (bývalá CPPS),
   - v r. 2009 uvedený cieľ bol plnený aj v spolupráci s akreditovanou organizáciou COR z B. Bystrice, kde boli dosiahnuté pomerne dobré výsledky (cieľová skupina občania bez prístrešia),
   - v r. 2010 spolupráca s akreditovaným subjektom Kľúč n. o. B. Bystrica, cieľová skupina rodina s mal. deťmi, sanácia rodinného prostredia v spolupráci s ÚPSVR-OSVR Brezno,
   - spolupráca s centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie a so zdravotníckymi zariadeniami vo vzťahu k zákonu č. 305/2005 Z. z. a č. 448/2008 Z. z. .
   - v r. 2009 – 2012 sprostredkovanie účasti detí na letnom tábore organizovanom OZ „Štvorlístok deťom,
   - v r. 2013 – Dobrý skutok – Rádio EXPRES.

2. interne
   - všetci pracovníci OSV vykonávajú sociálne poradenstvo, príp. špecializované sociálne poradenstvo,
   - mesto Brezno poskytuje rôzne sociálne služby zamerané aj na sociálnu prevenciu, príp. na predchádzanie opakovaným nepriaznivým sociálnym situáciám FO, rodiny, ktoré by mali za následok napr. sociálne vylúčenie,
   - určení pracovníci sa stretávajú so zástupcami cieľových skupín, úzko spolupracujú najmä so ZŠ, MŠ na pôde mesta v súlade so stanoveným cieľom,
   - využívanie účasti detí na aktivitách organizovaných MsKS Brezno zamerané na zmysluplné využívanie voľného času detí a mládeže

3.2.6

- cieľ napĺňame postupne, zatiaľ sme získali dobrovoľníkov najmú z cieľovej skupiny seniorov, občanov so zdravotným postihnutím, čiastočne z občanov so sociálnymi a spoločenskými problémami,
- ďalej sú to študenti zo SPSA v Brezne, ktorí podľa potrieb sú nápomocní najmä pri organizovaní rôznych podujatí, seminárov a pracovníci MsÚ-OSV počas školského roka sa im odborne venujú počas praxe, priebežne študenti VŠ tak isto počas praxe.

3.5.2

- v r. 2009 uvedený cieľ bol plnený v spolupráci s externou akreditovanou organizáciou COR z B. Bystrice, výcvik bol zameraný k sociálnej samostatnosti, vlastnej zodpovednosti za svoju situáciu, presadzovanie svojich práv a vybavovanie záležitostí v inštitúciách a presadenie sa na trhu práce. Aj keď spolupráca trvalo krátko, určité výsledky pri konkrétnych klientoch boli dosiahnuté a ďalej sa s nimi pracuje prostredníctvom sociálnych pracovníkov oddelenia,
- v r. 2010 v spolupráci s neziskovou organizáciou Kľúč z B. Bystrice bola spolupráca zameraná na sanáciu rodín, kde nastali vážne problémy vo výchove, starostlivosti o mal. deti, spolupráca bola sprostredkovaná ÚPSVR-OSVR Brezno.

3.5.4

- zriadenie sezónnej ohrevovne pre bezdomovcov sa ukázalo počas 3-4 rokov skutočne potrebné. Pre týchto občanov bol zriadený útulok a nízkoprahové denné centrum, čo možno považovať za prvý a tretí stupeň práce s danou klientelou. Dobudovanie ohrevovne – druhého stupňa – na riešenie prípadov krízovej intervencie by malo systém sociálnej práce s danou cieľovou skupinou doplniť. Jej zriadenie odsúhlasilo MsZ na svojom zasadnutí už 9. 6. 2009 a uvedené do prevádzky bolo 11/2011. Prevádzka je spustená v období zimných mesiacov v čase od 17.00 h do 08.00 h, kedy títo ľudia začínajú prespávať v nemocnici, na železničnej stanici, zdržiavať sa vo vestibuloch rôznych budov a v obytných domoch. V období, keď ešte nebola zriadená sezónna ohrevovňa často krát zasahovala MsP alebo OO PZ, žiadali o riešenie situácie MsÚ. Sezónna ohrevovňa je zriadená v budove útulku aby nevznikali ďalšie náklady na jej prevádzku a je monitorovaná pracovníkmi ZSS útulok Nádej.

3.6.2

- uvedený cieľ sa mal realizovať po získaní finančných prostriedkov prostredníctvom Špecializovaného zariadenia Kotva v Predných Hálnach. Projekt v r. 2009 – 2010 podporený zatiaľ nebol, úloha sa nemohla začať s realizovať. V r. 2011došlo k organizačným zmenám a nástupníckou organizáciou zariadenia je DD a DSS Luna Brezno. Stanovený cieľ bol už konzultovaný s nástupníckou organizáciou, vníma ho ako opodstatnený, je v súlade so zámermi BBSK, ktorý je jeho zriaďovateľom, najmä s princípmi deinštitucionalizácie sociálnych služieb. Jeho plnenie by mohlo začať v ďalšom období.

Agentúra sociálnych služieb mesta Brezna

- súčasťou dokumentu KP je aj návrh na zriadenie Agentúry sociálnych služieb mesta Brezna ako samostatnej organizačnej jednotky. Nakoľko nie je najmä priestor pre vytvorenie funkčnej Agentúry, OSV cieľ zatiaľ nezačalo plniť
- v rámci Agentúry sú navrhnuté jednotlivé aktivity – ide o ciele uvedené pod č. 3.2.1.1, 3.2.1.3, 3.2.5, 3.4.1, 3.2.6, 3.2.1.5, 3.2.3, 3.2.1.4, 3.5.1, 3.5.2, 3.2.3, 3.7.2. Niektoré z nich sa už začali plniť prostredníctvom pracovníkov OSV, nakoľko sú nevyhnutné pri realizácii komunitnej sociálnej práce a sú vyššie zhodnotené
- ďalšie činnosti, ktoré sú súčasťou Agentúry a začali sa realizovať:
    - **požičovňa pomôcok** – zriadená od 1. 2. 2010

- **výdaj šatstva** – realizuje sa prevažne v komunitnom centre, v útulku a nízkoprahovom dennom centre, v zariadení núdzového bývania, šatstvo je získané darom od FO a od nákupného reťazca TESCO
- **opatrovateľská služba –** aktívne sa realizuje priamo v domácnosti občana vrátane donášky obedov nielen pre opatrovaných, ale aj iné FO po splnení stanovených podmienok
- **sociálny taxík** - funguje od 1. 2. 2010 v spoluprác s SČK v roku 2014 došlo k rozšíreniu uvedenej služby na základe požiadaviek zo strany občanov mesta
- **monitoring virtuálneho prostredia –** funguje najmä prostredníctvom pravidelného informačného servisu PSI okresu Brezno, ktoré mesto je aktívnym členom a svojpomocne pracovníkmi OSV.

r. 2010

3.2.3

- na úseku občanov so sociálnymi a spoločenskými problémami sa cieľ začal plniť od 1. 5. 2009 schválením projektu TSP v meste Brezne po prvýkrát. Jeho realizácia trvala 2 roky,
- od 1. 8. 2011 sa začal realizovať projekt zameraný na služby starostlivosti o rodinu a deti, je zameraný najmä na zákon č. 305/2005 Z. z v znení neskorších predpisov,
- v 12/ 2011 začalo pokračovanie projektu TSP v meste Brezne, ktorý nadviazal na výsledky prvého projektu, ktorý bol ukončený 30. 4. 2011, následne na to v 7/2012 zamestnanci z dopytovo - orientovaného projektu prešli pod Národný projekt TSP , ktorý bude končiť v 10/2015,
- na úseku seniorov a občanov so zdravotným postihnutím sa plní dlhodobo najmä prostredníctvom opatrovateľskej služby, donášky obedov do domácnosti občanov, sociálneho taxíka, príp. iných služieb podľa individuálnych potrieb klientov.

3.2.4

- stanovený cieľ – konštituovať sociálne bývanie v komunite mesta – sa nezačal plniť, určeným nástrojom na realizáciu bola novelizácia VZN o hospodárení s bytmi. Napriek skutočnosti, že VZN bolo novelizované, tento cieľ do jeho novely premietnutý nebol. Stanovený cieľ v dokumente sa javí stále ako aktuálny, je potrebné začať sa s ním zaoberať, na základe čoho boli zaslané aj pripomienky do koncepcie bytovej politiky v roku 2013.

3.4.1

- cieľ sa zatiaľ nezačal plniť, niektoré činnosti súvisiace s obsahom činnosti centra sa vykonávajú pracovníkmi OSV (súvisiace ciele 3.2.5, 3.2.1.1, 3.2.3).

3.5.1

- cieľ sa plní, aktivizácia členov vhodne zvolenými aktivitami v existujúcich zariadeniach prebieha, druhy a formy aktivít sú zamerané podľa špecifických potrieb cieľovej skupiny, výsledkom je zmena z pasívneho prijímania pomoci na aktívnu, konkrétne pozitívne výsledky sme zaznamenali u klientov zariadenia útulok, zariadenie núdzového bývania, aj u klientov komunitného centra a denného centra, správne zvolená forma aktivizácie posilňuje aj ich sebavedomie vystupovať na verejnosti, hľadať si aktívne zamestnanie apod.,
- obzvlášť sa ukázal opodstatnený krúžok pečenia – niektorí si našli brigádu ako pomocník v kuchyni, krúžok PC – vytvorenie vlastnej email schránky, písanie žiadostí o prácu, životopisu, rôzne žiadosti na vybavovanie úradných záležitostí, komunikácia cez internet apod., niektorí našli uplatnenie na trhu práce, našli formu komunikácie s rodinou, príbuznými, kde boli narušené vzťahy alebo bývajú mimo SR a iné formy.

3.5.5

- týmto cieľom sa sledovalo poskytnúť možnosť dočasného ubytovania osobám po skončení ústavnej starostlivosti, po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, po ukončení pobytu v rôznych zariadeniach sociálnych služieb, od stanovenia cieľa uplynuli 3 roky a cieľ sa ukázal ako neopodstatnený, žiadostí o danú službu bol minimálny a je možné ju nahradiť inými službami, ktoré mesto Brezno poskytuje.

3.6.1

- cieľ sa zatiaľ nezačal plniť, spolupráca so skupinou občanov so zdravotným postihnutím sa v posledných rokoch zintenzívnila, avšak nie natoľko, aby potreba tohto cieľa a ďalšia s tým súvisiaca činnosť mohla byť realizovaná,
- pri tejto úlohe sa predovšetkým počítalo ako s predpokladanými partnermi s rôznymi záujmovými združeniami pôsobiacimi v oblasti cieľovej skupiny a so „silnejšími partnermi“ z rôznych záujmových združení , ktorí by uvedené ciele plnili v participácii s mestom Brezno.

r. 2011

3.2.1.4

- stanovený cieľ sleduje vytvorenie spôsobu permanentného vzdelávania zameraných na odborný rast ľudských zdrojov a tým získanie kvalitných odborníkov nevyhnutných pre výkon sociálnych služieb,
- pracovníkom MsÚ – OSV v r. 2009 - 2010 bolo zabezpečené kvalitné vzdelávanie prostredníctvom príslušnej VŠ, ktorá získala finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov. Všetci pracovníci podľa záujmu sa mohli prihlásiť na jeden a viac kurzov, ktoré končili vydaním osvedčenia akreditovaným subjektom. Vzdelávanie súviselo priamo s ich prácou a bolo aj v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov,
- v r. 2011 sa pracovníci MsÚ – OSV a dobrovoľníci z určitých cieľových skupín vzdelávali prostredníctvom PSI okresu Brezno, ktorého je mesto Brezno aktívnym členom,
- v prípade legislatívnych zmien sa zamestnanci OSV vzdelávajú na odborných seminároch a školeniach,
- získané poznatky zo vzdelávania uplatňujú pracovníci OSV v práci a zároveň podľa potreby sprostredkúvajú cieľovým skupinám, s ktorými pracujú.

r. 2012 – 2013

3.7.2.

- stanovený cieľ sa ešte nepodarilo naplniť a to z dôvodu zmien vo firmách, ktoré uvedenú službu monitorovania poskytovali. Toho času je OSV v rokovaní s iným poskytovateľom danej služby a v prípade záujmu zo strany obyvateľov bude naďalej pracovať na spustení služby. Uvedený cieľ je adekvátny a je potrebné sa s ním zaoberať naďalej.

Záver:

Na záver možno konštatovať, že dokument bol spracovaný podľa reálnych požiadaviek obyvateľov mesta Brezno a aj z tohto dôvodu je možné postupne napĺňať stanovené ciele v KP. Okrem plnenia ich súčasne prehodnocovať, ich reálnosť, opodstatnenosť pracovníkmi OSV a v spolupráci so zástupcami cieľových skupín, ktorí s nami naďalej spolupracujú a sú vždy ochotní. Aj týmto spôsobom sú naplnené princípy a fázy procesu komunitného plánovania. Ďalším významným faktorom je zviditeľnenie života komunity všetkým obyvateľom mesta a zapojenie sa mnohých do aktivít súvisiacich s plnením komunitného plánu. Nejde len o napĺňanie stanovených cieľov, ale aj o ľudský rozmer, ktorý pravidelným stretávaním a spoluprácou umožňuje spoznávať problémy ľudí navzájom a zároveň otvárať nové možnosti ich riešenia, zlepšovať spolužitie majority s minoritou. Aj keď sa všetky ciele nepodarilo naplniť, určite sa podarilo aspoň o krôčik zmeniť postoj ľudí v našom meste k problémom iných a prebudiť v nich spolupatričnosť o čo sa aj v budúcom období budeme usilovať.

V Brezne 17. 04. 2013
Spracovala: Bc. Viera Hľadajová, vedúca OSV na MsÚ v Brezne

Príloha 3 – Prehľad subjektov pôsobiacich v sociálnom priestore v meste Brezno

Názov a subjektu	*Zriaďovateľ alebo forma subjektu*	*Adresa a kontakt*	*Počet klientov, členov, kapacita*	*Zameranie činností*	*Cieľové skupiny*
Odbor starostlivosti o obyvateľa MsÚ	Mesto Brezno	Nám. M. R. Štefánika 2, Brezno janka.zubakova@brezno.sk 048/6306243	124 klientov 30 klientov	Opatrovateľská služba, Požičovňa pomôcok	seniori a ŤZP
Odbor starostlivosti o obyvateľa MsÚ	Mesto Brezno	Nám. M. R. Štefánika 2, Brezno iveta.cerovska@brezno.sk, andrea.demeterova@brezno.sk, maria.demova@brezno.sk, jarmila.bevilaquova@brezno.sk, jozef.pustaj@brezno.sk 048/6306242	5 pracovníkov	Terénna sociálna práca	MRK
Odbor starostlivosti o obyvateľa MsÚ - sociálne poradenstvo + opatrenia SPO	Mesto Brezno	Nám. M.R. Štefánika 2 janka.lemberkova@brezno.sk, iveta.zifcakova@brezno.sk, petra.nepsinska@brezno.sk, lubomira.zacharova@brezno.sk 048/6306240, 048/6306243, 048/6306241, 048/6306242	96 klientov/rok	Sociálne poradenstvo	bez špecifikácie
Zariadenie núdzového bývania	Mesto Brezno	ul. Boženy, Nemcovej 25, Brezno lubomira.zacharova@brezno.sk 048/6306 242	12 miest	Dočasné ubytovanie osamelých rodičov s deťmi a tehotných žien počas trvania ich krízovej situácie	Rodina, deti a mládež
Centrum voľného času	Mesto Brezno	Školská 7 cvcbrezno@cvcbrezno.edu.sk 048/6116600- 01	380 klientov	Záujmová činnosť pre deti a mládež	Rodina, deti a mládež
Denné centrum "Prameň"	Mesto Brezno	Rázusova 2, Brezno katarina.kokavcova@brezno.sk	290 klientov 12 klientov	Vytvára podmienky na kultúrnu a záujmovú činnosť pre dôchodcov a občanov s	seniori a ŤZP

		048/6114056		nepriaznivým zdravotným stavom Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	
NDC Lúč, Sezónna ohrevovňa	Mesto Brezno	Mládežnícka 4, Brezno janka.suchanova@brezno,sk 048/6122489	x	Poskytovanie poradenstva a prenocovanie v zimných mesiacoch .	občania bez prístrešia
Nocľaháreň Nádej	Mesto Brezno	Mládežnícka 1789, Brezno janka.suchanova@brezno.sk 048/6122489	24 miest	Poskytovanie ubytovania pre bezdomovcov na území mesta	občania bez prístrešia
UPSVR, Odd. sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately	Štátna správa	Rázusova 40, Brezno martina.boselova@upsvr.gov.sk 048/2442600	x	Výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately detí a mládeže	Rodina, deti a mládež, plnoleté fyzické osoby
UPSVR, Odd. sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately – referát poradensko-psychologických služieb	štátna správa	Rázusova 40, Brezno miriama.ocelova@uprvr.gov.sk 048/2442606	x	Psychologické poradenstvo a iné odborné poradenstvo (partnerské, manželské, výchovné, rodinné problémy), psychologická príprava - napr. na náhradné rodičovstvo, psychodiagnostika	Rodina, deti a mládež, plnoleté fyzické osoby
UPSVR, Odbor sociálnych vecí a rodiny a Odbor služieb zamestnanosti	štátna správa	Rázusova 40, Brezno anna.kvoriaková@upsvr.gov.sk dasa.paucikova@upsvr.gov.sk lenka.sebova@upsvr.gov.sk 048/2442100, 048/2442500 a 048/2442300	x	Poskytovanie poradenstva, vyplácanie sociálnych dávok, sprostredkovanie zamestnania, zvýšenie starostlivosti o prac. uplatnenie, aktívne opatrenia trhu práce.	bez špecifikácie
UPSVR, odd. peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností	štátna správa	Rázusova 40, Brezno monika.mullerova@upsvr.gov.sk, 048/2442640	x	Komplexné sociálne poradenstvo a peňažné príspevky na kompenzácie,	ŤZP

				posudzovanie sociálnych dôsledkov ŤZP, vydávanie preukazov pre ŤZP	
Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie	štátna správa	Hradby č. 9, Brezno cpppp.brezno@mail.t-com.sk 048/6111080, 048/6116399 www.pppbrezno.szm.sk	10 pracovníkov	Poradenské služby pre deti s poruchami správania, učenia, individuálne vzdelávacie plány, psychotesty	Rodina, deti a mládež
Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb LUNA	BBSK	Ul. F. Kráľa 23, Brezno ddluna@stonline.sk, www.ddluna.sk 048/6115677	112 miest	Pobytové sociálne služby pre zdravotne postihnutých s mentálnymi a duševnými poruchami a seniorov	seniori a ŤZP
DD a DSS Luna - stredisko Špecializované zariadenie KOTVA	BBSK	Hálny č. 39 Brezno dsskotva@stonline.sk 048/6114296	20 miest	Pobytové služby pre dospelých mužov s mentálnym postihnutím a poruchami správania, 2 miest denný stacionár pre dosp.	ŤZP
Špeciálna ZŠ	Okresný úrad Banská Bystrica odbor školstva	Mládežnícka 3, Brezno szs.brezno@gmail.com 048/6111253	220 žiakov	Výchova a vzdelávanie	Rodina, deti a mládež / MRK
Súkromná pedagogická a sociálna akadémia EBG	Európske vzdelávacie centrum pre povolanie a spoločnosť	Školská 5 Brezno 048/6111992 www.spsa.sk 0903053200	436 žiakov	Vzdelávanie v odboroch: vychovávateľsko-opatr. činnosti, učiteľstvo pre MŠ, sociálno-výchovný pracovník a sociálno-právna činnosť	bez špecifikácie
Centrum pre rodinu MISERICORDIA	nezisková organizácia	Nálepkova 7, Brezno misericordia@misericordia.sk 0918 190 544	12 - 15	starostlivosť o deti od 6 týždňov do troch rokov	Rodina, deti a mládež
Materské centrum „Slniečko“	nezisková organizácia	MPČĽ 20, Brezno monika.medvedova@azet.sk	70 klientov/mes.	Poskytovanie všeobecne prospešných služieb rodinám	Rodina, deti a mládež

		0915876080		s deťmi a ženám - matkám	
Charitatívno-sociálne centrum Najsvätejšej trojice Brezno	Rímsko-katolícka cirkev, farnosť Brezno	M.R. Štefánika 32, Brezno Ing.Janka Mičkiová 0907 292 407	60 klientov/mes.	Pomoc ľuďom, podomová služba, vývarovňa	občania bez prístrešia, mládež
DOMKA – stredisko Brezno,	Združenie saleziánskej mládeže	Brezenská 2, Brezno Iveta Krnáčová 0918 209 404 www.domka.sk	100 členov	Práca s deťmi a mládežou	Rodina, deti a mládež
Klub Pathfinder – oddiel Cherokee	občianske združenie	ČSA 26, Brezno Pavol Macák 0907873 388, 048/6115317,	23 členov	Práca s deťmi a mládežou	Rodina, deti a mládež
SLOVILCO klub stomikov	občianske združenie	Ing.Ľubica Hroncová, PhD lubicca@pobox.sk 0908969087	40 členov	Poradenské a prevenčné aktivity pre ŤZP a občanov s nepriaznivým zdravotným stavom	ŤZP
Klub onkologických pacientov - klub Viktória	Liga proti rakovine pobočka B. Bystrica	Clementisa 28 Brezno Mgr.Eva Fašková 0910697593	24 členov	Poradenské a prevenčné aktivity pre ŤZP a občanov s nepriaznivým zdravotným stavom	ŤZP
A – Klub HRON	občianske združenie	Zadná 7, Čierny Balog 0915 983 819		Prevencia a následná starostlivosť občanom v súvislosti s problémami vznikajúcimi pri užívaní psychotropných látok.	osoby trpiace závislosťou a ohrození závislosťou
Slovenský zväz zdravotne postihnutých	občianske združenie	Fučíkova 8, Brezno Anna Húsenicová 0908 231 981	40 členov	Poradenské a prevenčné aktivity pre ŤZP a občanov s nepriaznivým zdravotným stavom	ŤZP
Občianske združenie zdravotne postihnutých Brezno	občianske združenie	Alena Lučatíncová, Švermova 14, Brezno valeria.o@centrum.sk 0908 363 455	300 členov	Poradenské a prevenčné aktivity pre ŤZP a občanov s nepriaznivým zdravotným stavom	ŤZP

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska	občianske združenie	pancikova@unss.sk Milena Pančíková 0908904094	140 členov	Špecializované poradenstvo a sociálna rehabilitácia pre ŤZP a občanov s nepriaznivým zdravotným stavom	ŤZP
BLINDMEN	občianske združenie	ŠLN 26, Brezno info@oz-blindmen.eu 048/6113759	3+5 dobrovoľníkov	Podpora a rozvoj aktivít nevidiacich a slabozrakých obyvateľov	ŤZP
Mestská organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska	Jednota dôchodcov Slovenska	Hviezdoslavova 6, Brezno Iveta Pampuríková 0903 680 901	245 členov	Združenie fungujúce v súlade so zákonom o združovaní	seniori
Okresná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska	Jednota dôchodcov Slovenska	ČSA 72/60, Brezno Mgr. Daniel Kianica 09020313214, 048/6111159	1620 členov	Združenie fungujúce v súlade so zákonom o združovaní	seniori
Miestny spolok SČK	Slovenský červený kríž	Brezno Parobeková Mária 0902186898	194 členov	Oblasť darcovstva krvi, poskytovanie PP, služby pre mesto, kurzy PP, dobrovoľná OSL	ŤZP
Súkromné detské zariadenie „Margarétka“	Súkromné detské zariadenie	Školská 41 Brezno e.vlckova@margaretka-sdz.sk 0905 908 846 / 6187532 info@detskecentrumbianka.sk 0905 187 027, 0907 330 702	15 miest	Starostlivosť o deti od 6 mes. do 6 rokov	Rodina, deti a mládež
Súkromná materská škola EBG	Súkromné detské zariadenie	Školská 5, Brezno gabika@smsebg.sk 917 385 684	25 miest	Starostlivosť o deti od 6 mes. do 6 rokov	Rodina, deti a mládež
ZŠ s MŠ Karola Rapoša	Mesto Brezno	Pionierska 4, Brezno zsraposa@szm.sk 048/6117013	492 žiakov	Príprava detí – nultý ročník	Rodina, deti a mládež
MŠ Dr. Clementisa (ZŠ s MŠ	Mesto Brezno	Ul. Dr. Clementisa č. 3, Brezno	119 detí	Starostlivosť o deti od 3. do	Rodina, deti

Karola Rapoša)		048 / 611 45 82		6 rokov	a mládež
MŠ (ZŠ s MŠ Karola Rapoša)	Mesto Brezno	Nálepkova 50, Brezno 048 / 611 40 49	115 detí	Starostlivosť o deti od 3. do 6 rokov	Rodina, deti a mládež
ZŠ s MŠ Pionierska	Mesto Brezno	Pionierska 2, Brezno 048/6197802 zskolap2@gmail.com	828 žiakov	Výchova a vzdelávanie	Rodina, deti a mládež
MŠ (ZŠ s MŠ Pionierska)	Mesto Brezno	B. Nemcovej 17, Brezno 048/6113368	40 detí	Starostlivosť o deti od 3. do 6 rokov	Rodina, deti a mládež
MŠ (ZŠ s MŠ Pionierska)	Mesto Brezno	Hradby č. 9, Brezno 048/6113826	102 detí	Starostlivosť o deti od 3. do 6 rokov	Rodina, deti a mládež
ZŠ s MŠ MPČĽ	Mesto Brezno	MPČĽ 35, Brezno 048/6123821 zsmpcl@gmail.com	294 žiakov	Výchova a vzdelávanie	Rodina, deti a mládež
MŠ Drobček (ZŠ s MŠ MPČĽ)	Mesto Brezno	MPČĽ 35, Brezno materskaskola.drobcek@gmail.com 048/6122736	120 detí	Starostlivosť o deti od 3. do 6 rokov	Rodina, deti a mládež
Základná umelecká škola	Mesto Brezno	Krčulova 21, Brezno zusbr@stonline.sk 048/6113313	418 detí	Vzdelávanie v umeleckých odboroch	Rodina, deti a mládež
Technické služby – odbor kultúry a športu	Mesto Brezno	Rázusova 16, Brezno miroslav.baran@tsbrezno.sk 0903996040	8 pracovníkov	Individuálne a skupinové činnosti súvisiace s telesnou vých., športom a turisticko-rekreačnými aktivitami	bez špecifikácie
Školský klub pri ZŠ s MŠ	Mesto Brezno	Karola Rapoša Pionierska 4, Brezno zsraposa@szm.sk 048/6117013 - 14	138 detí	Príprava na vyučovanie a záujmové činnosti	Rodina, deti a mládež

Školský klub pri ZŠ s MŠ	Mesto Brezno	Pionierska 2, Brezno 048/6197801-02 zskolap2@gmail.com	250 detí	Príprava na vyučovanie a záujmové činnosti	Rodina, deti a mládež
Školský klub pri ZŠ s MŠ	Mesto Brezno	MPČĽ 35, Brezno zsmpcl@gmail.com 048/6122223	93 detí	Príprava na vyučovanie a záujmové činnosti	Rodina, deti a mládež
Mestská polícia Brezno	Mesto Brezno	Štúrova 1, Brezno jan.fedor@brezno.sk 048/6113284 , 048/6306296	22 pracovníkov	Zabezpečovanie verejného poriadku v meste, spolupráca pri preventívnych programoch vo vzťahu k deťom a mládeži	bez špecifikácie
Obvodné oddelenie PZ Brezno	štátna správa	Švermova 1, Brezno milos.bambura@minv.sk, vladimir.sajgalik@minv.sk, marek.kirdaj@minv.sk 048/6113333	42 pracovníkov	Zabezpečovanie verejného poriadku v meste, práca policajných špecialistov v komunitách, spolupráca s ďalšími subjektmi pri preventívnych programoch vo vzťahu k deťom a mládeži	bez špecifikácie
Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava	štátna správa	0800 191 222	x	Bezplatná telefonická linka pre nahlásenie zneužívania sociálneho systému a zanedbávania starostlivosti o deti	Rodina, deti a mládež
Linka detskej dôvery	nezisková organizácia	0907 401 749	x	telefonická poradňa pre deti; pondelok, stredu a piatok od 15.00 do 21.00 hodiny	Rodina, deti a mládež
Poradenské centrum Fenestra	OZ Fenestra	0911440808 0911224777 (pre verejnosť a inštitúcie)	x	Linka pre ženy, ktoré zažívajú násilie zo strany svojho partnera, manžela, bývalého partnera alebo bývalého manžela, v pracovných dňoch od 09:00 do 16:00	Rodina, deti a mládež

Linka detskej istoty	UNICEF	116 111 02/52927518	x	Bezplatná telefonická linka pomoci pre deti a mladých ľudí s rôznymi problémami, či už ide o medziľudské vzťahy, vzťahy medzi vrstovníkmi, problémy s dospievaním, školské problémy ale i tak závažné problémy ako je týranie, zneužívanie, šikanovanie či závislosti. Linka pre nezvestné a sexuálne zneužívané deti Funguje bezplatne zo všetkých sietí na Slovensku /z pevných aj mobilných NONSTOP	Rodina, deti a mládež
SOS krízová nonstop linka	Aliancia žien Slovenska	0903 519 550	x	Krízová linka a poradňa (psychologické a sociálno-právne poradenstvo, krízová intervencia) Každý deň od 8.00 do 18.00 h	Rodina, deti a mládež
Bezplatná Linka pomoci	Centrum pre liečbu drogových závislostí	0800 800 900	x	Bezplatná Linka pomoci pre problémy s hraním pondelok - piatok 9,00-17,00	Rodina, deti a mládež

Príloha 4 – Fotodokumentácia zo stretnutí

Verejné prezentácie:

Pracovné stretnutia

Príloha 5 – Vyhodnotenie plnenia KPSS 2014 – 2022

Správa o plnení
Komunitného plánu rozvoja sociálnych služieb mesta Brezna na roky 2014 – 2022

Za roky 2014, 2015

V dokumente boli na základe analýzy stanovené ciele a opatrenia pre jednotlivé cieľové skupiny obyvateľov mesta Brezno a zároveň spoločné ciele a opatrenia pre všetky cieľové skupiny.

T1 Prehľad opatrení

Cieľová skupina	*Číslo opatrenia*
Občania bez prístrešia	1.1.1.,1.2.1.,1.2.2.,1.2.3.
Seniori	2.1.1.,2.1.2.,2.2.1.,2.2.2., 2.3.1.,2.3.2.,2.3.3.,2.4.1.,2.4.2.
Ťažko zdravotne postihnutí	3.1.1.,.3.2.1.,3.2.2.,3.3.1,3.3.2.,3.4.1.,3.5.1.
Rodina, deti a mládež	4.1.1.,4.1.2.,4.2.1.,4.2.2.,
Marginalizované rómske komunity	5.1.1.,5.1.2.,5.2.1.,5.2.2.,5.3.1.,5.3.2.,5.3.3. 5.4.1.,5.4.2.,5.4.3.,5.5.1.,5.6.1.,5.6.2.,5.6.3.
všetky cieľové skupiny	0.1.1.,0.1.2.,0.1.3.,0.1.4.,0.1.5 0.2.1.,0.2.2.,0.3.1.,0.3.2. 0.4.1.,0.4.2.,0.5.1.,0.5.2.,0.5.3.

Legenda: r. 2014 r. 2015 r. 2016 r. 2017

T2 Časový harmonogram realizácie opatrení:

Názov a číslo opatrenia	*Termín realizácie*	*Zodpovední*
0.1.1. Zabezpečiť obsah informovanosti	2014 a trvale	MsÚ - OSO a organizácie pracujúce s cieľovou skupinou (CS)
0.1.2. Rozmanitosť foriem informovanosti	2014 a trvale	MsÚ - OSO, kancelária primátora MsÚ, PSI
0.1.3. Distribúcia informačných médií	2015 a trvale	MsÚ - OSO, spol. distr. tlač, org. pracujúce s CS,
0.1.4. Vytvoriť a spravovať aktuálne databázy	2016 a trvale	MsÚ- OSO
0.1.5. Realizovať odborné poradenstvo	2014 a trvale	MsÚ - OSO, PSI a iné org. okresu Brezno

0.2.1. Dostatočne veľké priestory dostupné pre CS	2017a trvale	MsÚ - OE, OŽPRPaSP
0.2.2. Realizácia aktivít CS	2017 a trvale	MsÚ - OSO, OE, org. zriad. mestom, org. pracujúce s CS
0.3.1. Spolupráca mesta a iných subjektov (MNO, podnikatelia)	2014 a trvale	MsÚ - OSO
0.3.2. Mestský systém podpory pre špecifické situácie dostupné pre všetky sociálne slabšie skupiny	2017 a trvale	MsÚ - OSO, OE, org. zriad. mestom, org. pracujúce s CS
0.4.1. Prezentovať činnosť a prácu občanov z CS na verejnosti	2014 a trvale	MsÚ, MsKS, MŠK, org. pracujúce s CS
0.4.2. Spoločné aktivity CS a občanov mesta	2014 a trvale	MsÚ, MsKS, MŠK, org. pracujúce s CS
0.5.1. Koordinačná služba pre dobrovoľnícku činnosť	2015a trvale	MsÚ - OSO, org. pracujúce s CS
0.5.2. Zapojiť študentov stredných škôl na území mesta do dobrovoľníctva	2015 a trvale	MsÚ - OSV, stredné školy, org. pracujúce s CS
0.5.3. Motivačné aktivity na získanie ľudí k dobrovoľníckej činnosti	2016 a trvale	MsÚ - OSO, kancelária primátora MsÚ, org. pracujúce s CS
1.1.1. Monitorovanie pri predchádzaní bezdomovectva s využitím TSP	2015 a trvale	MsÚ - OSO a organizácie pracujúce s cieľovou skupinou(CS)
1.2.1. Pracovná terapia	2015a trvale	MsÚ - OSO, org. pracujúce s CS, org. zriad. mestom, ÚPSVR, zamestn.
1.2.2. Aktivity na zvýšenie vnútornej motivácie	2016 a trvale	MsÚ - OSO, org. pracujúce s CS,
1.2.3. Zabezpečovať existujúce služby pre občanov bez prístrešia	2014 a trvale	MsÚ - OSO
2.1.1. Zabezpečenie služby pre krátkodobý alebo prechodný pobyt seniorov	2017 a trvale	MsÚ - OSO, DD a DDS Luna
2.1.2. Personálne zabezpečiť službu – využiť opatrovateľky mesta	2017a trvale	MsÚ - OSO
2.2.1. Realizovať službu domáceho monitorovania a signalizácie potreby pomoci	2014a trvale	MsÚ - OSO
2.2.2. Zriadiť službu krízovej pomoci prostredníctvom telekom. technológií	2016 a trvale	MsÚ - OSO, OE
2.3.1. Poskytovať opatrovateľskú službu podľa potreby a požiadaviek klientov	2014 a trvale	MsÚ - OSO, OE, kancelária primátora

2.3.2. Realizovať TSP minimálne v súčasnej úrovni rozsahu	2014 a trvale	MsÚ- OSO, dobrovoľnícke org.
2.3.3. Posilniť vyhľadávaciu činnosť seniorov, ktorí potrebujú pomoc	2016 a trvale	MsÚ, org. pracujúce s CS
2.4.1. Zriadenie jedálne pre seniorov, zabezpečiť kvalitu a ponuku stravy zodpovedajúcu potrebám seniorov	2017 a trvale	MsÚ - OSO, DD a DDS Luna
2.4.2. Zabezpečiť možnosť výberu stravy aj pri jej rozvoze	2015 a trvale	MsÚ v spolupráci s poskyt. Stravovania pre seniorov pod správou mesta
3.1.1. Využiť externé zdroje a poskytovať sociálne služby v zmysle platných právnych predpisov a reagovať na potreby CS	2014 a trvale	MsÚ, OE a org. pracujúce s CS
3.2.1. Stanoviť „povinný podiel“ zástupcov z radu zdravotne postihnutých do štruktúr a organizácii v meste Brezno	2014 a trvale	Mesto Brezno , org. pracujúce s CS
3.2.2. Aktivizovať ľudí s ZP za pomoci služieb „koordinátora“	2014 a trvale	MsÚ - OSO, org. zriadené mestom a org. pracujúce s CS
3.3.1. Zriadiť zariadenie opatrovateľskej služby v meste	2017 a trvale	MsÚ, OE, DD a DDS Luna
3.3.2. Zriadiť a prevádzkovať systém monitorovania a signalizácie v krízových situáciách	2015 a trvale	MsÚ - OSO, org. pracujúce s CS
3.4.1. Dohodnúť spoluprácu občanov a organizácií poskytujúcich tieto služby	2015 a trvale	MsÚ - OSO v spolupráci s BBSK, ÚPSVR Brezno a org. prac. so ZP
3.5.1. Vytvorenie denného stacionára – využiť kapacity a možnosti existujúcich zariadení SS (DD a DSS Luna)	2017 a trvale	MsÚ, OE, DD a DDS Luna
4.1.1. Preventívne aktivity pre mládež zo sociálne slabšieho prostredia, mládež so závislosťami alebo ohrozených závislosťou	2016 a trvale	MsÚ - OSO, org. zriad. mestom, ÚPSVR, a org. pracujúce s CS
4.1.2. Aktívna spolupráca verejnosti (občanov) pri odhaľovaní závislostí	2015 a trvale	MsÚ - OSO,ÚPSVR, a org. pracujúce s CS
4.2.1. Realizovať systém na podávanie anonymných podnetov zo strany cieľovej skupiny	2014 a trvale	MsÚ - OSO, a org. pracujúce s CS
4.2.2. Realizovať prieskumy za účelom monitorovania potrieb CS	2016 a trvale	MsÚ - OSO, a org. pracujúce s CS
5.1.1. Stretnutie detí a mládeže s úspešnými vzormi z MRK	2015 a trvale	MsÚ - OSO, org. pracujúce s MRK,ÚSVRK
5.1.2. Misijná práca, rozvoj motivácie cez vieru	2014 a trvale	Cirkvi a charity pôsobiace v meste MsÚ - OSO
5.2.1. Prezentácia života rómskej komunity	2014 a	MsÚ - OSO, org. zriad. mestom, a org. pracujúce s MRK,

	trvale	ÚSVRK
5.2.2. Vyhľadávať a oceňovať dobré a pozitívne príklady	2017 a trvale	MsÚ - OSO, kancelária primátora, a org. pracujúce s MRK
5.3.1. Realizovať TSP ako prioritný nástroj pomoci komunite	2014 a trvale	MsÚ - OSO
5.3.2. Realizovať aktivity a činnosti ľahko dostupné pre členov MRK	2014 a trvale	MsÚ - OSO, org. zriad. mestom, a org. pracujúce s MRK
5.3.3. Zabezpečiť funkčné KC ako ťažisko realizácie aktivít s MRK	2014 a trvale	MsÚ - OSO, OŽPRPaSP, OE
5.4.1. Praktické vzdelávanie, kurzy dospelých	2016 a trvale	MsÚ - OSO, a org. pracujúce s MRK
5.4.2. Praktické vzdelávanie a kurzy pre mládež – pomoc v domácnosti	2016 a trvale	MsÚ - OSO, školský úrad, školy na území mesta a org. pracujúce s MRK
5.4.3. Poradenské služby v praktickej oblasti vedenia domácnosti a výchove detí	2014 a trvale	MsÚ - OSO, a org. pracujúce s MRK
5.5.1. Vzdelávanie v oblasti hospodárenia s financiami	2016 a trvale	MsÚ - OSO, a org. pracujúce s MRK
5.6.1. Praktické vzdelávanie, cvičenia komunikácie na úradoch, verejnosti, príprava na stretnutie	2015 a trvale	MsÚ - OSO, a org. pracujúce s MRK
5.6.2. Elektronická komunikácia (dospelí) – učenia sa základným krokom na PC	2015 a trvale	MsÚ - OSO, a org. pracujúce s MRK
5.6.3. príprava detí pre plnohodnotné zaradenie sa do spoločnosti	2015 a trvale	MsÚ - OSO, a org. pracujúce s MRK, školský úrad

Legenda r. 2014 r. 2015 r. 2016 r. 2017

T3 Plnenie opatrení rok 2014 a 2015

Číslo opatrenia	Plnenie
0.1.1.	splnené
0.1.2.	splnené
0.1.3.	splnené
0.1.5.	splnené
0.3.1.	splnené
0.4.1.	splnené
0.4.2.	splnené
0.5.1.	splnené
0.5.2.	splnené
1.1.1.	splnené

1.2.1.	čiastočne splnené
1.2.3.	splnené
2.2.1.	nesplnené
2.3.1.	splnené
2.3.2.	splnené
2.4.2.	nesplnené
3.1.1.	splnené
3.2.1.	splnené
3.2.2.	splnené
3.3.2.	čiastočne splnené
3.4.1.	čiastočne splnené
4.1.2.	čiastočne splnené
4.2.1.	splnené
5.1.1.	splnené
5.1.2.	splnené
5.2.1.	splnené
5.3.1.	splnené
5.3.2.	splnené
5.3.3.	čiastočne splnené
5.4.3.	splnené
5.6.1.	čiastočne splnené
5.6.2.	nesplnené
5.6.3.	splnené

Legenda

r. 2014 r. 2015

Komentár k plneniu opatrení na roky 2014 a 2015:

SPOLOČNÉ CIELE PRE VŠETKY CIEĽOVÉ SKUPINY

Špecifický cieľ:

0.1. Zlepšenie systému informovanosti a poradenstva a jeho dostupnosti pre cieľové skupiny

Opatrenia:

0.1.1. Zabezpečiť obsah informovanosti

Na webovom sídle mesta bola zriadená sekcia komunitnej sociálnej práce, kde sú zverejňované informácie pre všetky cieľové skupiny. V rámci odboru starostlivosti o obyvateľa je určená kontaktná osoba na informovanie všetkých cieľových skupín. Každý sociálny pracovník OSO pracuje s určenou cieľovou skupinou a tiež zabezpečuje sprostredkovanie informácií. Cieľové skupiny sú pravidelne informované o podujatiach realizovaných v meste Brezno, ďalej o podujatiach a aktivitách zameraných na jednotlivé cieľové skupiny, o zmenách a novinkách v oblasti sociálnych služieb. Ďalej sú sprostredkovávané informácie jednotlivých mimovládnych organizácií o realizovaných aktivitách a podujatiach.

0.1.2. Rozmanitosť foriem informovanosti

Informácie sú zverejňované jednak v tlačenej podobe – (periodiká mesta, regionálne týždenníky,

propagačný materiál), na webovom sídle mesta, v úradných tabuliach, ďalej v mestskom rozhlase a sú rozšírené do všetkých zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Brezno, ale aj do ostatných zariadení na území mesta Brezno. Jednotliví sociálni pracovníci informujú zástupcov cieľových skupín osobne o realizovaných aktivitách a podujatiach. Zástupcovia vedenia mesta sa zúčastňujú výročných členských schôdzí organizácií, kde poskytujú adresne aktuálne informácie.

0.1.3.Distribúcia informačných médií

Distribúcia je zabezpečená u jednotlivých médií štandardným spôsobom – printové média – predaj, doručovanie zástupcom organizácií cieľových skupín, elektronické šírenie (mail, web).

0.1.5. Realizovať odborné poradenstvo

Odborné sociálne poradenstvo poskytujú všetci sociálni pracovníci Odboru starostlivosti o obyvateľa a ostatní zamestnanci odbornú pomoc klientom sprostredkujú. Sociálne poradenstvo je jednou zo základných činností sociálnych pracovníkov a v súlade s platnou legislatívou je vedená aj jeho presná evidencia. Od roku 2015 je realizované aj skupinové sociálne poradenstvo prostredníctvom akreditovaného subjektu pre všetky cieľové skupiny.

<u>Špecifický cieľ:</u>

0.3 Zlepšenie spolupráce mesta a iných subjektov a podpory zo strany mesta

<u>Opatrenia:</u>

0.3.1. Spolupráca mesta a iných subjektov (MNO, podnikatelia)

Odbor starostlivosti o obyvateľa aktívne spolupracuje s viacerými subjektmi na území mesta, ale aj v rámci okresu Brezno. Najintenzívnejšia je spolupráca so zástupcami organizácií zastrešujúcich seniorov a ťažko zdravotne postihnutých, ako Jednota dôchodcov Slovenska, Slovenský zväz zdravotne postihnutých, Občianske združenie zdravotne postihnutých, Klub onkologických pacientov „Viktória“, Liga aktívnych občanov Slovenska, Slovenský Červený kríž. Ďalej aj s organizáciami zastrešujúcich ostatné cieľové skupiny – napr. Spolok Živena, Materské centrum „Slniečko“, OZ „Návrat“ a ďalšie. Na medzinárodnej úrovni je to Evanjelická Diakonie Broumov, ktorá v spolupráci s mestom organizuje zbierky šatstva a spotrebného tovaru a pomáha sociálne slabším v rámci celého Slovenska. Zástupcovia organizácií sa zúčastňujú pravidelných stretnutí so zástupcami mesta, spolupracujú pri realizácií rôznych podujatí, zúčastňujú sa tvorby strategických dokumentov, spolupracujú pri tvorbe a realizácií menších projektov.

<u>Špecifický cieľ:</u>

0.4 Zvýšenie úrovne sociálnych kontaktov cieľových skupín a ostatných obyvateľov mesta

<u>Opatrenia:</u>

0.4.1. Prezentovať činnosť a prácu občanov z CS na verejnosti

Prezentácia speváckej, divadelnej, tanečnej, výtvarnej, kreatívnej činnosti všetkých cieľových skupín formou účinkovania na rôznych podujatiach, realizáciou výstav a vystúpení. Zverejňovanie fotodokumentácie z podujatí na webovom sídle mesta, prezentácia činnosti v regionálnej tlači a v periodikách mesta. Vzájomná spolupráca jednotlivých cieľových skupín v rámci zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta a ostatných zariadení sociálnych služieb v rámci okresu Brezno pri realizácií aktivít.

0.4.2. Spoločné aktivity CS a občanov mesta

Prezentácia na podujatiach organizovaných mestom – Dni mesta, Breznianske kultúrne leto, podujatia

pre ŤZP. Spoločné aktivity klientov zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Brezno.

Špecifický cieľ:
0.5. Rozvíjanie dobrovoľníctva a podpora integrácie cieľových skupín do spoločnosti

Opatrenia:
0.5.1. Koordinačná služba pre dobrovoľnícku činnosť
Koordinačná služba pre dobrovoľnícku činnosť dosiaľ nebola vytvorená, pretože nevznikla potreba jej zriadenia. Mesto s dobrovoľníkmi spolupracuje, koordinátormi sú jednotliví zamestnanci odboru v súvislosti s realizovanými aktivitami a podujatiami.

0.5.2. Zapojiť študentov stredných škôl na území mesta do dobrovoľníctva
Mesto Brezno spolupracuje so strednými školami na území mesta – Gymnázium J. Chalupku, SPSA EBG Brezno, SOŠ techniky a služieb, Hotelová akadémia. Študenti pracujú ako dobrovoľníci na podujatiach a aktivitách organizovaných mestom pre všetky cieľové skupiny.

OBČANIA BEZ PRÍSTREŠIA
Špecifický cieľ:
1.1 Zlepšenie využívania dostupných nástrojov prevencie bezdomovectva

Opatrenia:
1.1.1. monitorovanie pri predchádzaní bezdomovectva s využitím TSP
Terénna sociálna práca je zameraná predovšetkým na prácu s marginalizovanou rómskou komunitou. To znamená, že v rámci monitorovania v lokalitách sa TSP zameriavali aj na tento problém, najmä v súvislosti s finančným hospodárením rodín, predchádzaním zadlženosti, výstavbou nelegálnych stavieb, a tým súvisiacou stratou bývania. Ostatní sociálni pracovníci, ale predovšetkým úsek sociálnoprávnej ochrany detí a kurately v súvislosti s riešením problémov dysfunkčných rodín situáciu možného vzniku bezdomovectva tiež monitoroval.

Špecifický cieľ:
1.2 Rozšírenie aktivít zameraných na zvýšenie začlenenia občanov bez prístrešia do spoločnosti

Opatrenia:
1.2.1. pracovná terapia
Pracovnú terapiu v súlade s platnou legislatívou musí zabezpečovať pracovník, ktorý bude spĺňať zákonom stanovené kvalifikačné predpoklady (§84 ods. 15 zák. 448/2008 z. z.). Keďže takého zamestnanca sa nepodarilo získať, pracovná terapia je realizovaná v zariadeniach sociálnych služieb v rámci našich možností a je zameraná na osvojenie pracovných návykov a zručností, obnovu a rozvoj fyzických, mentálnych a pracovných schopností (predovšetkým udržiavanie čistoty a hygieny v zariadeniach, zveľaďovanie okolia, orientácia na záujmy a potreby klientov).

1.2.3.Zabezpečovať existujúce služby pre občanov bez prístrešia
Existujúce služby pre občanov bez prístrešia boli do 31.12.2015 zabezpečené bez zmien. Od 1.1. 2015 došlo k transformácii útulku na nocľaháreň, z dôvodu neefektívnosti a neplnenia účelu, na ktorý je zariadenie určené. Hodnotenie tejto zmeny bude predmetom obdobnej správy v r. 2016.

SENIORI

Špecifický cieľ:

2.2 Poskytovanie sociálnych služieb s použitím telekomunikačných technológií

Opatrenia:

2.2.1. Realizovať službu domáceho monitorovania a signalizácie potreby pomoci

V predchádzajúcich rokoch mesto vstúpilo do jednania s viacerými spoločnosťami, ktoré službu ponúkali, ale vzhľadom na vysoké vstupné náklady a technické problémy k realizácií tohto opatrenia nedošlo. V súčasnej dobe sme v súvislosti so zriadením služby v jednaní so spoločnosťou Slovak Telekom.

Špecifický cieľ:

2.3. Posilnenie a rozšírenie terénnej sociálnej práce

Opatrenia:

2.3.1. Poskytovať opatrovateľskú službu podľa potreby a požiadaviek klientov

Opatrovateľská služba je realizovaná v súlade s platnou legislatívou, ako aj v súlade s požiadavkami klientov, ktorým sa snažíme vzchádzať maximálne v ústrety, a tým napĺňať aj kritériá procesu deinštitucionalizácie a umožniť zotrvanie v prirodzenom prostredí.

2.3.2. Realizovať TSP minimálne v súčasnej úrovni rozsahu

Terénna sociálna práca je realizovaná na súčasnej úrovni rozsahu, kde sociálny pracovník na úseku OSL navštevuje klientov v prirodzenom prostredí, reaguje na podnety „zvonku“ týkajúce sa osamelo žijúcich seniorov s avizovanou potrebou pomoci a situáciu podľa potreby rieši.

Špecifický cieľ:

2.4 Skvalitnenie služieb podporovaného spoločného stravovania seniorov

Opatrenia:

2.4.2. Zabezpečiť možnosť výberu stravy aj pri jej rozvoze

Dovoz stravy do domácností zabezpečuje mesto zo školských jedální. Pri rozvoze sú akceptované najmä požiadavky na diétne stravovanie vzhľadom na zdravotný stav odberateľov, napr. diabetická či šetriaca diéta. Vzhľadom na personálne kapacity jedálne a vysoký počet stravníkov nedokážu zabezpečiť aj možnosť výberu jedál.

ŤAŽKO ZDRAVOTNE POSTIHNUTÍ

Špecifický cieľ:

3.1 Podporovanie a rozvíjanie rozsahu a kvality terénnych sociálnych služieb

Opatrenia:

3.1.1. Využiť externé zdroje a poskytovať sociálne služby v zmysle platných právnych predpisov a reagovať na potreby CS

Sociálne služby pre túto cieľovú skupinu sú poskytované v súlade so zákonom o sociálnych službách – opatrovateľská služba, požičovňa pomôcok, pomoc pri výkone opatrovníckych práv. Nad rámec zákona je to služba sociálneho taxíka. Externé zdroje sú využívané predovšetkým na realizáciu vzdelávacích, záujmových a kultúrnych podujatí, ktoré vychádzajú z avizovaných potrieb zdravotne postihnutých (dotácia z BBSK, Nadácia SPP, Grantový program „Dôvera“, Nadácia Orange a pod.).

Špecifický cieľ:
3.2 Zvýšenie úrovne sociálnej rehabilitácie a miery integrácie osôb s ťažkým zdravotným postihnutím

Opatrenia:
3.2.1. Stanoviť „povinný podiel" zástupcov z radu zdravotne postihnutých do štruktúr a organizácii v meste Brezno
„Povinný podiel" zástupcov v štruktúrach a organizáciách mesta stanovený nie je. Zástupcovia organizácií zastrešujúci ŤZP sú členmi komisie pre sociálne veci a zdravotníctvo. Zástupcovia týchto organizácií sú vždy prizývaní do pracovných skupín týkajúcich sa riešenia akejkoľvek problematiky, ktorá sa tejto cieľovej skupiny dotýka.

3.2.2. Aktivizovať ľudí s ZP za pomoci služieb „koordinátora"
Pracovník zariadenia sociálnych služieb – denného centra je koordinátorom cieľovej skupiny. V priestoroch denného centra je poskytovaný priestor na stretávanie ťažko zdravotne postihnutých, kde rokujú viaceré výbory organizácií ŤZP. V minulom roku boli zahájené voľnočasové aktivity pre stretávanie matiek s ŤZP deťmi, alebo mladých dospelých so zdravotným postihnutím. Pre matky sú organizované vzdelávacie aktivity a pre deti tvorivé aktivity náročnosťou primerané zdravotnému stavu. Bola rozšírená spolupráca s ďalšími organizáciami ŤZP poskytujúcich služby najmä mladým ŤZP dospelým, ale taktiež vzájomná spolupráca klientov zariadení sociálnych služieb zriadených mestom, ktorá výrazne napomáha integrácii zdravotne postihnutých do života mesta.

Špecifický cieľ:
3.3.Zabezpečenie krízovej intervencie pre občanov s ťažkým zdravotným postihnutím

Opatrenia:
3.3.2. Zriadiť a prevádzkovať systém monitorovania a signalizácie v krízových situáciách
Systém monitorovania a signalizácie potreby nebol zriadený z dôvodu vysokých vstupných nákladov jednotlivých spoločností ponúkajúcich tieto služieb a z dôvodu technických nedostatkov vo vzťahu ku klientovi. V súčasnej dobe je spustenie uvedenej služby v štádiu prípravy. Avšak krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií (§53 Zák. 448/2008 Z. z.) fyzickej osobe, ktorá je v krízovej sociálnej situácii alebo inej obtiažnej životnej situácii je realizovaná prostredníctvom sociálneho poradenstva a zabezpečovaná pracovníkmi OSO v pracovných dňoch. V ostatnom čase sa môžu klienti obrátiť napr. na MsP alebo bezplatnú „senior linku", „národnú linku pre ženy zažívajúce násilie" a pod. O týchto formách pomoci sú ŤZP ako aj ostatné cieľové skupiny informované prostredníctvom svojich zástupcov.

Špecifický cieľ:
3.4. Zabezpečenie dostupnosti tlmočníckej, sprievodcovskej a predčitateľskej služby

Opatrenia:
3.4.1. Dohodnúť spoluprácu občanov a organizácií poskytujúcich tieto služby
Mesto spolupracuje s Úniou nevidiacich a slabozrakých Slovenska, ktorá tieto služby pre občanov mesta zabezpečuje s výnimkou tlmočníckej služby. Jedenkrát týždenne sú poskytované v priestoroch denného centra.

RODINA DETI A MLÁDEŽ
Špecifický cieľ:
4.1 Skvalitnenie prevencie sociálnopatologických javov v skupine rodina deti a mládež a spomalenie

rastu počtu mladých ľudí so závislosťami

Opatrenia:

4.1.2. Aktívna spolupráca verejnosti (občanov) pri odhaľovaní závislostí

Na základe celospoločenskej informovanosti verejnosť spolupracuje pri odhaľovaní závislostí jednak v spolupráci s ÚPSVR, najmä odd. SPOD a SK, OOPZ, školami ako aj odborom starostlivosti o obyvateľa. V tejto oblasti sú však ešte rezervy, a preto je potrebné v spolupráci s ďalšími inštitúciami pracovať na protidrogovej kampani a zlepšovať informovanosť verejnosti.

Špecifický cieľ:

4.2.Zlepšenie monitorovacieho systému o potrebách a stave cieľovej skupiny rodina, deti a mládež

Opatrenia:

4.2.1. Realizovať systém na podávanie anonymných podnetov zo strany cieľovej skupiny

Systém anonymných podnetov zo strany cieľovej skupiny je funkčný. Akýkoľvek telefonický či osobný podnet je zo strany soc. pracovníkov riešený so zachovaním anonymity oznamovateľa a podľa potreby s ďalšími inštitúciami.

MARGINALIZOVANÁ RÓMSKA KOMUNITA

Špecifický cieľ:

5.1 Zvýšenie(rozvoj)vnútornej motivácie rómskej komunity pri riešení svojej situácie

Opatrenia:

5.1.1. Stretnutie detí a mládeže s úspešnými vzormi z MRK

V rámci kultúrno-spoločenských podujatí, predovšetkým „Dňa Rómov“, sú vždy pozývaní, alebo prezentovaní úspešní ľudia z radov tejto cieľovej skupiny.

5.1.2. Misijná práca, rozvoj motivácie cez vieru

Misijná práca je realizovaná katolíckou cirkvou na území mesta a taktiež Slovenskou katolíckou charitou. Členka SKCH zabezpečuje centre pre komunitnú prácu predškolskú prípravu rómskych detí a nenásilnou formou, so súhlasom rodičov motivuje najmä deti predškolského veku aj cez vieru.

Špecifický cieľ:

5.2 Zmiernenie prejavov otvorenej diskriminácie v meste

Opatrenia:

5.2.1. Prezentácia života rómskej komunity

Pozitívne príklady ako aj výsledky činnosti rôznych aktivít a projektov sú prezentované v regionálnych médiách, na webovom sídle mesta, ďalej najmä v oblasti kultúrno-záujmovej činnosti sú prezentované na podujatiach organizovaných mestom, nie len Dňa Rómov, ale aj Dní mesta, Breznianskeho kultúrneho leta, školských podujatiach a pod.

Špecifický cieľ:

5.3. Spomalenie nárastu sociálnopatologických javov

Opatrenia:

5.3.1. Realizovať TSP ako prioritný nástroj pomoci komunite

Terénna sociálna práca je jedným z najvýznamnejších nástrojov pomoci tejto komunite. V meste Brezno

bola realizovaná nepretržite od r. 2009 do 31.10. 2015, kedy bol ukončený projekt Národný projekt TSP v meste Brezno“. Mesto má záujem pokračovať v realizácii TSP v rámci národného projektu „Take away“ Úradu splnomocnenca vlády pre rómske komunity, ktorý ponúka aj ďalšie možnosti pomoci, avšak výzva na tento projekt nebola zatiaľ zverejnená

5.3.2. Realizovať aktivity a činnosti ľahko dostupné pre členov MRK
Ľahko dostupné, tzv. nízkoprahové aktivity pre členov MRK sú zamerané ako na deti a mládež tak aj na dospelých. Ide o vzdelávacie, kultúrnospoločenské aktivity. Pre deti organizovanie záujmových krúžkov motivačným spôsobom, pre rodičov najmä poskytovanie sociálneho poradenstva, stretnutia a besedy s odborníkmi rôznych oblastí.

5.3.3. Zabezpečiť funkčné KC ako ťažisko realizácie aktivít s MRK
Komunitné centrum bolo v apríli 2015 zničené požiarom, aktivity a činnosť sa podarilo premiestniť do náhradných priestorov, kde je podstatná časť aktivít zachovaná.

Špecifický cieľ:
5.4. Rozvíjanie znalosti a zručnosti pri vedení domácnosti a pri výchove detí

Opatrenia:
5.4.3. Poradenské služby v praktickej oblasti vedenia domácnosti a výchove detí
Poradenské služby sú zamerané najmä na varenie, hygienu domácnosti a okolia, starostlivosť o deti, hospodárenie s finančnými prostriedkami. Pre deti i rodičov je vydávaný občasník „Tereňáčik“, ktorý taktiež poskytuje rady v tejto oblasti.

Špecifický cieľ:
5.6. Rozvíjanie znalostí a zručností pri vedení domácnosti a výchove detí

Opatrenia:
5.6.1. Praktické vzdelávanie, cvičenia komunikácie na úradoch, verejnosti, príprava na stretnutie
Praktické vzdelávanie je zamerané predovšetkým na oblasť vedenia domácnosti. Cvičenia komunikačných zručností boli realizované ešte v roku 2013 v rámci projektu „Vzdelávanie cesta k integrácií MRK“. Projekt podaný v r. 2015 zameraný na túto oblasť nebol schválený.

5.6.2. Elektronická komunikácia(dospelí)- učenia sa základným krokom na PC
Viď bod 5.6.1

5.6.3. príprava detí pre plnohodnotné zaradenie sa do spoločnosti
Práca s deťmi predškolského veku – predškolská príprava, spolupráca pri zápise detí k povinnej školskej dochádzke, školský vek – prevencia záškoláctva, riešenie záškoláctva, poskytovanie pomoci pri príprave na školské vyučovanie, mimoškolská záujmová činnosť, pozitívna motivácia, zdôrazňovanie významu vzdelávania, preventívne aktivity, vyzdvihovanie pozitívnych príkladov a pod.

Záver:
Na záver možno konštatovať, že väčšinu cieľov za hodnotené obdobie sa podarilo splniť. U všetkých je harmonogram plnenia stanovený až do r. 2020, preto nesplnené alebo čiastočne splnené ciele sa budeme snažiť splniť v budúcom období. Dokument bol spracovaný podľa reálnych požiadaviek obyvateľov mesta Brezno a aj z tohto dôvodu je možné postupne napĺňať stanovené ciele v KP. Komunitný plán je dokumentom otvoreným, preto je potrebné stanovené ciele a opatrenia súčasne prehodnocovať, najmä

ich reálnosť a opodstatnenosť pracovníkmi OSO v spolupráci so zástupcami cieľových skupín, ktorí s nami v tejto oblasti spolupracujú. Aj týmto spôsobom sú naplnené princípy a fázy procesu komunitného plánovania. Ďalším významným faktorom je zviditeľnenie života komunity všetkým obyvateľom mesta a zapojenie sa mnohých do aktivít súvisiacich s plnením komunitného plánu. Nejde len o napĺňanie stanovených cieľov, ale aj o ľudský rozmer, ktorý pravidelným stretávaním a spoluprácou umožňuje spoznávať problémy ľudí navzájom a zároveň otvárať nové možnosti ich riešenia či zlepšovať spolužitie majority s minoritou. Aj keď sa všetky ciele nepodarilo naplniť, určite sa podarilo aspoň z časti zmeniť postoj ľudí v našom meste k problémom iných a prebudiť v nich spolupatričnosť, o čo sa aj v budúcom období budeme usilovať.

Správa o plnení
Komunitného plánu rozvoja sociálnych služieb mesta Brezna na roky 2014 – 2022

Za rok 2016

V dokumente boli na základe analýzy stanovené ciele a opatrenia pre jednotlivé cieľové skupiny obyvateľov mesta Brezno a zároveň spoločné ciele a opatrenia pre všetky cieľové skupiny.

Komentár k plneniu opatrení na roky 2015 a 2016:

V roku 2015 boli niektoré ciele naplnené len čiastočne, preto uvádzame súčasný stav:

Špecifický cieľ:
1.3 Rozšírenie aktivít zameraných na zvýšenie začlenenia občanov bez prístrešia do spoločnosti

Opatrenia:
1.2.1. pracovná terapia
Pracovnú terapiu v súlade s platnou legislatívou musí zabezpečovať pracovník, ktorý bude spĺňať zákonom stanovené kvalifikačné predpoklady (§84 ods. 15 zák. 448/2008 z. z.) Keďže takého zamestnanca sa nepodarilo získať, pracovná terapia je realizovaná v zariadeniach sociálnych služieb v rámci našich možností a je zameraná na osvojenie pracovných návykov a zručností, obnovu a rozvoj fyzických, mentálnych a pracovných schopností (predovšetkým udržiavanie čistoty a hygieny v zariadeniach, zveľaďovanie okolia, orientácia na záujmy a potreby klientov) – opatrenie možno považovať za splnené.

Špecifický cieľ:
2.4 Skvalitnenie služieb podporovaného spoločného stravovania seniorov

Opatrenia:
2.4.2. Zabezpečiť možnosť výberu stravy aj pri jej rozvoze
Dovoz stravy do domácností zabezpečuje mesto zo školskej jedálne, kde klient nemá žiadnu možnosť výberu. V súčasnej dobe je rozpracované riešenie ako toto opatrenie naplniť tak, aby občania, ktorí sú znevýhodnení tým, že nemôžu navštevovať stravovacie zariadenia, mali možnosť výberu stravy. Oslovili sme súkromných dodávateľov, aby sme našli najefektívnejší spôsob, ako túto možnosť zabezpečiť.

Špecifický cieľ:
3.3.Zabezpečenie krízovej intervencie pre občanov s ťažkým zdravotným postihnutím

Opatrenia:
3.3.2. Zriadiť a prevádzkovať systém monitorovania a signalizácie v krízových situáciách
Poskytovanie sociálnej služby monitorovanie a signalizácia potreby pomoci bolo zahájené v júni 2016, v spolupráci so spoločnosťou Slovak Telekom. Spoločnosť ponúka túto službu pod názvom Rodinný asistent aj na komerčnej báze, avšak v rámci spolupráce s mestom Brezno nastavila podmienky tak, že boli pre mesto prijateľné a bolo možné signalizačné prístroje zakúpiť. V úvodnej fáze poskytujeme službu 10. klientom, avšak máme záujem ju v budúcnosti rozšíriť. Umožňuje seniorom a ľuďom zdravotne znevýhodneným samostatný život v prirodzenom prostredí a v prípade náhleho zhoršenia zdravotného stavu alebo inej situácii vyžadujúcej pomoc je zabezpečený nepretržitý kontakt na dohľadové centrum. Zariadenie má aj detektor pádu, t. j. hneď ako prístroj zaznamená pád, kontaktuje dohľadové centrum automaticky.

Špecifický cieľ:
4.1 Skvalitnenie prevencie sociálnopatologických javov v skupine rodina deti a mládež a spomalenie rastu počtu mladých ľudí so závislosťami

Opatrenia:
4.1.2. Aktívna spolupráca verejnosti (občanov) pri odhaľovaní závislostí
Na základe celospoločenskej informovanosti verejnosť spolupracuje pri odhaľovaní závislostí jednak v spolupráci s ÚPSVR, najmä odd. SPOD a SK, OOPZ, školami ako aj odborom starostlivosti o obyvateľa. V tejto oblasti sú však ešte rezervy a preto je potrebné v spolupráci s ďalšími inštitúciami pracovať na protidrogovej kampani a zlepšovať informovanosť verejnosti.

Špecifický cieľ:
5.3. Spomalenie nárastu sociálnopatologických javov

5.3.3. Zabezpečiť funkčné KC ako ťažisko realizácie aktivít s MRK
Komunitné centrum bolo v apríli 2015 zničené požiarom aktivity a činnosť sa podarilo premiestniť do náhradných priestorov, kde je podstatná časť aktivít zachovaná. V súčasnej dobe bola podaná žiadosť o poskytnutie finančných prostriedkov na výstavbu KC.

Špecifický cieľ:
5.6. Rozvíjanie znalostí a zručností pri vedení domácnosti a výchove detí

Opatrenia:
5.6.1. Praktické vzdelávanie, cvičenia komunikácie na úradoch, verejnosti, príprava na stretnutie
Praktické vzdelávanie je zamerané predovšetkým na oblasť vedenia domácnosti. Oblasti komunikačných zručností sme sa začali venovať v r. 2017 v spolupráci v poradenským centrom pre dospelých, do programu bolo zaradených 10 klientov.

5.6.2. Elektronická komunikácia (dospelí) – učenia sa základným krokom na PC
Cieľ sa nepodarilo naplniť, vybrali sme dve klientky, ktoré spĺňali predpoklady, čiže nechýbala základná gramotnosť, ale vo vzdelávaní nevytrvali, napriek vysokej motivácii, trpezlivosti a individuálnemu prístupu lektorov.

ROK 2016
SPOLOČNÉ CIELE PRE VŠETKY CIEĽOVÉ SKUPINY

Špecifický cieľ:
0.1 Zlepšenie systému informovanosti a poradenstva a jeho dostupnosti pre cieľové skupiny.

Opatrenia:
0.1.4. Vytvoriť a spravovať aktuálne databázy
Jednotliví zamestnanci Odboru starostlivosti o obyvateľa majú vytvorené aktuálne databázy štátnych inštitúcii, občianskych združení a neziskových organizácií, s ktorými pravidelne spolupracujú. Databázy sú podľa potreby a pravidelne aktualizované.

Špecifický cieľ:
0.5 Rozvíjanie dobrovoľníctva na podporu integrácie cieľových skupín do spoločnosti

Opatrenia
0.5.3 Motivačné aktivity na získanie ľudí k dobrovoľníckej činnosti
Dobrovoľnícku činnosť realizujeme v spolupráci so školami a občianskymi združeniami. Väčšina dobrovoľníkov je motivovaná priamo aktivitami a podujatiami na ktorých participujú, pretože vidia pozitívny efekt vykonávanej činnosti u cieľovej skupiny. Za vedenie jednotlivých aktivít a za spoluprácu sú odmenení drobnou pozornosťou a poďakovaním v regionálnych médiách.

OBČANIA BEZ PRÍSTREŠIA
Špecifický cieľ:
1.2 Rozšírenie aktivít zameraných na zvýšenie začlenenia občanov bez prístrešia do spoločnosti

Opatrenia:
1.2.2 Aktivity na zvýšenie vnútornej motivácie
V roku 2016 sme začali pre občanov bez prístrešia pravidelne organizovať aktivity na zvýšenie vnútornej motivácie, ktorých hlavným cieľom je iniciovať a pomáhať klientom zariadenia pri aktívnom riešení svojich problémov a následne ich integrácii a začlenení sa do spoločnosti a pracovného procesu. Zameriavame sa na obnovenie funkcii rodiny, ak je to možné a vzťahy nie sú úplne narušené, pomáhame a motivujeme klientov pri obnovovaní alebo zlepšovaní vzťahov s príbuznými a okolím. Za týmto účelom sme zorganizovali viaceré skupinové poradenské a vzdelávacie aktivity na rôzne témy. V spolupráci s Národným ústavom celoživotného vzdelávania sme sa orientovali na možnosti uplatnenia sa na trhu práce, s dôrazom na rodinu a integráciu do spoločnosti prebehla skupinová aktivita v spolupráci s Ligou aktívnych občanov Slovenska a so psychológom UPSVR. V rámci rozšírenia vedomostí z oblasti zdravia sa uskutočnil minikurz prvej pomoci a prednáška o vplyve negatívnych javov na ľudský organizmus, ktorá mala preventívny charakter. V spolupráci s UPSVR sme zorganizovali skupinové poradenstvo, kde boli poskytnuté vyčerpávajúce informácie ohľadom sociálnych dávok, uplatnenia sa na trhu práce a možnosti využitia rekvalifikačných kurzov. Klientom boli poskytnuté konkrétne ponuky na pracovné pozície, s upriamením pozornosti na výhody aktívnej politiky trhu práce po zaradení sa do pracovného procesu.

SENIORI
Špecifický cieľ:
2.2 Poskytovanie sociálnych služieb s použitím telekomunikačných technológií

Opatrenia:

2.2.2. Zriadiť službu krízovej pomoci prostredníctvom telekom. technológií

Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je v krízovej situácii alebo inej obtiažnej životnej situácii, ktorú nemôže riešiť vlastnými silami a zabezpečuje sa najmä prostredníctvom sociálneho poradenstva. Mesto ju zabezpečuje v pracovných dňoch v úradných hodinách určeným pracovníkom Odboru starostlivosti o obyvateľa, nie je zriadená za týmto účelom špeciálna telefonická linka. Súčasný stav pokrýva zabezpečenie tejto potreby seniorov. V ostatnom čase sa môžu klienti obrátiť napr. na MsP, alebo bezplatnú „senior linku“, o čom sú informovaní prostredníctvom organizácii zastrešujúcich seniorov, ako aj na webovom sídle mesta.

Špecifický cieľ:

2.3 Posilnenie a rozšírenie terénnej sociálnej práce

Opatrenia:

2.3.3 Posilniť vyhľadávaciu činnosť seniorov, ktorí potrebujú pomoc

Terénna sociálna práca v meste Brezno je zabezpečená na dostatočnej úrovni sociálnymi pracovníkmi Odboru starostlivosti o obyvateľa, ktorí vykonávajú sociálne poradenstvo priamo v prirodzenom prostredí klienta a zameriavajú sa aj na vyhľadávanie seniorov, ktorí pomoc potrebujú prostredníctvom podnetov zo strany opatrovateliek vykonávajúcich opatrovateľskú službu v teréne, prípadne aj podnetov od občanov. Poradenstvo sprostredkuje aj zamestnanec denného centra, pretože toto zariadenie navštevuje pravidelne vysoký počet seniorov.

RODINA DETI A MLÁDEŽ

Špecifický cieľ:

4.1 Skvalitnenie prevencie sociálno-patologických javov v skupine rodina deti a mládež, spomalenie rastu počtu mladých ľudí so závislosťami

Opatrenia:

4.1.1 Preventívne aktivity pre mládež zo sociálne slabšieho prostredia, mládež so závislosťami alebo ohrozených závislosťou

Zamerali sme sa na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany a kurately v súlade s platnou legislatívou, ktoré majú preventívny charakter. V spolupráci s mestskou políciou a občianskym združením Lolo Jílo sú organizované prednášky, do ktorých sú aktívne zapojené maloleté detí a ich rodičia. Prednášky sú zamerané na zamedzenie nárastu sociálno-patologických javov – záškoláctva, priestupkov a rôznych závislostí. Od roku 2014 v meste funguje občianske združenie Lolo Jílo, ktoré realizuje a podporuje aktivity určené predovšetkým deťom a mládeži zo sociálne znevýhodneného prostredia zamerané na zmysluplné trávenie voľného času, s ktorým aktívne spolupracujeme. Charitatívno-sociálne centrum pri rímskokatolíckej cirkvi v Brezne taktiež realizuje preventívne aktivity pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktoré sú zamerané tiež na zmysluplné trávenie voľného času. V sledovaní terénnych sociálnych pracovníkov je cca 160 rodín. Vo väčšine z nich sa vyskytujú sociálno-patologické javy, najmä rôzne druhy závislostí, preto sa v rámci výkonu terénnej soc. práce uskutočňuje osveta v rodinách zameraná na predchádzanie závislostí formou pohovorov, v spolupráci s políciou sa vykonávajú kontroly herní zamerané jednak na zistenie prítomnosti maloletých, alebo mladých dospelých v týchto zariadeniach a tiež aj na zistenie účelnosti využívania dávok v hmotnej núdzi.

Špecifický cieľ:
4.2 Zlepšenie monitorovacieho systému o potrebách a stave cieľovej skupiny rodina deti a mládež

Opatrenia:
4.2.2. Realizovať prieskumy za účelom monitorovania potrieb CS
Zatiaľ sme prieskumy v tejto cieľovej skupine nevykonávali, pretože potreby sú zrejmé v súvislosti množstvom podnetov, ktoré sa týkajú najmä negatívnych javov. Čo sa týka možnosti uspokojovania potrieb rodín s deťmi, v súčasnej dobe je možnosť realizácie spoločných voľnočasových aktivít v rámci mesta napr. využitím možnosti plavárne, kina, korčuľovania. Mesto poskytuje príspevok pri narodení dieťaťa, ktorý pomáha rodičom zvládnuť finančné náklady spojené so zabezpečením potrieb dieťaťa.

MARGINALIZOVANÁ RÓMSKA KOMUNITA
Špecifický cieľ:
5.4 Rozvíjanie znalostí a zručností pri vedení domácnosti a výchove detí

Opatrenia:
5.4.1 Praktické vzdelávanie, kurzy dospelých
Pre matky sme zabezpečili vzdelávanie v oblasti starostlivosti a výživy detí od 0 do 6 rokov v spolupráci s odborníkom, ktoré bolo zamerané aj na poskytnutie konkrétnych rád vedenia domácnosti. Na realizáciu tohto opatrenia sme podali žiadosť o poskytnutie dotácie z Ministerstva kultúry SR ktorá bola v r. 2016 zamietnutá a pre rok 2017 je v schvaľovacom procese.

5.4.2 Praktické vzdelávanie a kurzy pre mládež- pomoc v domácnosti
V rámci aktivít s marginalizovanou rómskou komunitou funguje krúžok tvorivých dielní, kde deti a mládež vytvárajú rôzne praktické predmety, rozvíjajú tvorivosť, orientujú sa na pomoc pri domácich prácach.

Špecifický cieľ:
5.5. Obmedzenie úžerníctva v rómskej komunite, najmä pri špecifických životných situáciách

Opatrenia:
5.5.1. Vzdelávanie v oblasti hospodárenia s financiami
V oblasti hospodárenia s finančnými prostriedkami sme realizovali odborné poradenstvo, poskytnuté kompetentnými odborníkmi v danej oblasti na témy racionálneho hospodárenia s finančnými prostriedkami, možnosti riešenia v prípade exekúcií, ako postupovať pri vybavení prídavku na dieťa a pod. Finančný poradca poskytol individuálne poradenstvo podľa konkrétnych problémov klientov.

Záver:
Možno konštatovať, že väčšinu cieľov za hodnotené obdobie sa podarilo splniť. U všetkých je harmonogram plnenia stanovený až do r. 2020, preto nesplnené alebo čiastočne splnené ciele sa budeme snažiť splniť v budúcom období. Dokument bol spracovaný podľa reálnych požiadaviek obyvateľov mesta Brezno a aj z tohto dôvodu je možné postupne napĺňať stanovené ciele v KP. Komunitný plán je dokumentom otvoreným, preto je potrebné stanovené ciele a opatrenia súčasne prehodnocovať, najmä ich reálnosť a opodstatnenosť pracovníkmi OSO v spolupráci so zástupcami cieľových skupín, ktorí s nami v tejto oblasti spolupracujú. Za pozitívne považujeme poskytovanie novej sociálnej služby, monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, ale aj nadviazanie spolupráce s mimovládnymi organizáciami, s ktorými realizujeme najmä poradenské a vzdelávacie aktivity, ktorých počet stúpol najmä v roku 2016.